

NARODNE NOVINE

ŽUPANIJE POSAVSKE

Službeno glasilo

Godina 21	Broj	6	Orašje, 18. srpanj 2016. godine	ISSN 1840-0523
-----------	------	---	---------------------------------	----------------

SKUPŠTINA ŽUPANIJE POSAVSKE

Na temelju članak 26. e) Ustava Županije Posavske („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 1/96, 3/96, 7/99, 3/00, 5/00, i 7/04), na prijedlog Vlade Županije Posavske, Skupština Županije Posavske na X sjednici održanoj dana 18.07.2016. godine donosi

ZAKON o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Zakonom o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske (u daljem tekstu: Zakon) uređuju se:
- načela za plansko uređenje prostora, organizacija sustava prostornog uređenja, vrste i sadržaj, način izrade i postupak usvajanja planskih dokumenata, planovi i pravila provođenja planskih dokumenata, uključujući lokacijsku informaciju o uvjetima korištenja zemljišta-prostora, odnosno urbanističku suglasnost, vršenje inspekcijskog nadzora nad provođenjem ovog zakona;
 - uvjeti projektiranja, građenja, uporabe i održavanja građevine, tehnička svojstva i drugi uvjeti koje moraju zadovoljavati građevine, građevinski materijali, proizvodi i oprema koji se grade ili ugrađuju za izgradnju objekata na području Županije Posavske, (u daljem tekstu: Županija) te sadržaj investiciono tehničke dokumentacije, uvjeti za obavljanje poslova izgradnje, nadzora, te postupci izdavanja odobrenja za građenje i za uporabu, kao i obveze i nadležnosti urbanističkog građevinske inspekcije, u daljem tekstu: inspekcija) te kaznene odredbe.

Članak 2.

(Značenje pojedinih izraza)

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

- Prostor je sastav fizičkih struktura na površini zemlje, odnosno na, iznad i ispod površine tla i vode dokle dopiru neposredni utjecaji ljudske djelatnosti.
- Prostorni razvoj je mijenjanje prirodnog i izgrađenog prostora kao rezultat ljudskih aktivnosti.
- Prostorno uređenje je planiran razmještaj djelatnosti i objekata na određenom području.
- Plansko prostorno uređenje podrazumijeva gospodarenje, zaštitu i upravljanje prostorom u cilju održivog razvoja na osnovu cjelovitog pristupa u planiranju prostora.
- Održivi razvoj je osiguranje takvog korištenja prostora, koji uz očuvanje okoliša, prirode i trajnog korištenja prirodnih resursa, te zaštitu kulturnog nasljeđa i drugih prirodnih vrijednosti, zadovoljava potrebe sadašnjih generacija, bez ugrožavanja potreba budućih generacija.
- Prostorno planiranje je interdisciplinarna djelatnost kojom se uz uvažavanje razvojnih mogućnosti, planira namjensko korištenje prostora, određuju uvjeti za razvoj djelatnosti u prostoru i njihov razmještaj, te određuju mjere za poboljšanje postojećih uvjeta korištenja prostora i definiraju uvjeti za smještaj planiranih objekata i njihovo građenje.
- Naselje je nastanjen, izgrađen, prostorno i funkcionalno objedinjen dio naseljenog mjesta.
- Naseljeno mjesto je teritorijalna jedinica koja, po pravilu, obuhvata jedno ili više naselja, sa područjem koje pripada tom naseljenom mjestu.

- Naseljena mjesta mogu biti gradskog, mješovitog i seoskog karaktera.
9. Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovnika, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem užem urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika. Sjedište županije je također grad i ako ne ispunjava uvjet iz prethodnog stavka. (Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, članak 5., «Službene novine Federacije BiH» br 49/06 i 51/09).
 10. Općina je jedinica lokalne samouprave koja je, na temelju ispunjavanja propisanih kriterija, uspostavljena zakonom (članak 4. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, «Sl. novine Federacije BiH», broj: 49/06 i 51/09).
 11. Selo je naselje čije se stanovništvo pretežno bavi poljoprivrednom djelatnošću.
 12. Građevinsko zemljište je neizgrađeno i izgrađeno zemljište u gradskim, mješovitim i seoskim naseljima, koje je prostornim i urbanističkim planovima namijenjeno za izgradnju građevina i druge zahvate u prostoru, u skladu sa odredbama ovog Zakona.
 13. Uređeno građevinsko zemljište je zemljište na kome su obavljani radovi na pripremi i opremanju zemljišta prema planskim dokumentima i programu uređenja građevinskog zemljišta.
 14. Građenje je materijalizacija neke građevinsko-tehničke zamisli u prostoru, a obuhvata izvođenje pripremnih radova, građevinskih radova (uključujući građevinsko-zanatske radove), ugradnju i montažu opreme, gotovih građevinskih elemenata i konstrukcija, te druge zahvate u prostoru. Građenjem se smatraju i radovi rekonstrukcije, dogradnje, nadzidivanja / nadgradnje, sanacije, rehabilitacije, konzervacije, izgradnje privremenih građevina i uklanjanje građevina.
 15. Pripremnii radovi su radovi na pripremi gradilišta, odnosno radnje vezane za postavljanje ograde, izvođenje radova i građenje pomoćnih građevina privremenog karaktera koji se izvode za potrebe organiziranja gradilišta i primjene odgovarajuće tehnologije građenja, pripremu odgovarajućeg prostora za skladištenje građevinskog materijala, te organiziranje prometne komunikacije unutar gradilišta i pristupnih puteva, izrada gradilišnih instalacija i njihovih priključaka.
 16. Rekonstrukcijom se smatra izvođenje radova na postojećoj građevini, kojima se: mijenjaju konstruktivni elementi koji bi mogli uticati na stabilnost građevine ili njenih dijelova, uvode nove instalacije ili ugrađuje nova oprema u građevinu; mijenja namjena, tehnološki proces ili vanjski izgled građevine, te mijenjaju uvjeti pod kojima je, na temelju građevinske dozvole, izgrađena građevina. Ne smatraju se rekonstrukcijom radovi na zamjeni, dopuni, popuni opreme ako je to u skladu sa namjenom građevine kao i radovi koji su posebnim zakonom utvrđeni kao održavanje građevine. Rekonstrukcijom građevine smatraju se i radovi kojima se oštećena građevina, čije oštećenje prelazi 70%, dovodi u stanje prije oštećenja, ako je oštećenje nastalo kao posljedica starosti građevine ili kao posljedica prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa.
 17. Rehabilitacija je vraćanje oštećenog ili uništenog dobra kulturno – povijesnog naslijeđa u stanje u kojem je to dobro bilo prije oštećenja i uništenja, kao i ponovno građenje (obnova) nacionalnog spomenika na istom mjestu, u istom obliku i dimenzijama, od istog ili istovrsnog materijala kao što je bilo prije rušenja uz korištenje iste tehnologije građenja, u mjeri u kojoj je to moguće.
 18. Sanacijom se smatra izvođenje radova na otklanjanju većih kvarova i njihovih uzroka radi očuvanja bitnih svojstava građevine u tijeku njenog trajanja, kao i radovi tekućeg i redovnog održavanja, kojima se ne mijenjaju uvjeti utvrđeni urbanističkom suglasnošću i odobrenjem za građenje (manji popravci, malterisanje, bojenje fasada i njihovo dovođenje u prvobitno stanje, zamjena i bojenje građevinske stolarije, zastakljivanje postojećih otvora, zamjena pokrova, manjih dijelova krovne konstrukcije, zidanje pregradnih zidova, zamjena i popravka oštećenih instalacija, zidanje porušenih dimnjaka i svi drugi radovi kojima se građevina dovodi u stanje prije oštećenja).
 19. Otklanjanje arhitektonskih barijera podrazumijeva stvaranje uvjeta za samostalan i siguran prilaz objektu, ulazak u objekat, te pristup i uporabu svih prostorija i instalacija u objektu za osobe sa umanjnim tjelesnim sposobnostima.
 20. Održavanjem građevine smatra se praćenje stanja građevine i izvođenje radova nužnih za funkcionalnost, sigurnost i pouzdanost građevine, život i zdravlje ljudi, te za očuvanje bitnih tehničkih svojstava i drugih uvjeta propisanih za predmetnu građevinu.
 21. Konzervacijom građevine smatra se izvođenje radova kojima se oštećena ili nedovršena

- građevina zaštićuje od daljeg propadanja, a do sticanja uvjeta za njenu sanaciju, rekonstrukciju ili dovršenje radova na nezavršenoj građevini.
22. Dogradnjom se smatra svako proširenje postojeće građevine kojim se zauzima zemljište ili prostor u odnosu na tu građevinu, ako dograđeni dio čini građevinsku i funkcionalnu cjelinu sa građevinom uz koju se dograđuje, a kojom se mijenjaju uvjeti iz urbanističke suglasnosti i odobrenja za građenje.
23. Nadziđivanjem / nadogradnjom se smatra izgradnja jedne ili više etaža kojima se dobija novi stambeni, poslovni ili drugi korisni prostor.
24. Zaštita objekata u zavisnosti od vrste i lokacije građevine, podrazumijeva:
- konzervaciju spomenika, koja podrazumijeva očuvanje fizičkih ostataka spomenika i njegovog okruženja uz zabranu bilo kakve gradnje nove građevine na istom lokalitetu ili u blizini lokaliteta, te zaštitu od uništenja nalaza i preuređenja koji bi ugrozili autentičnost spomenika;
 - restauraciju, koja podrazumijeva rekonstrukciju građevine uz potpuno očuvanje raritetne, autentične vrijednosti građevine sa svim njenim estetskim, umjetničkim i povijesnim vrijednostima uz uporabu tradicionalnih građevinskih materijala i radove izvođene na temelju postojeće originalne dokumentacije;
 - iluminaciju, koja podrazumijeva poduzimanje takvih intervencija na spomeniku ili u njegovom neposrednom okruženju radi ugradnje sistema električne rasvjete, koje ni na koji načieće ugroziti njegovu vrijednost.
25. Promjenom namjene građevine smatra se promjena stambenog u poslovni prostor, odnosno poslovnog u stambeni, kao i promjena djelatnosti u poslovnom prostoru, ako takva promjena uvjetuje bitnu izmjenu konstruktivnih elemenata građevine ili bitno mijenja uvjete uporabe te građevine, okolnih građevina i prostora te odvijanja prometa i uvjete očuvanja okoliša.
26. Uklanjanjem građevine smatra se rušenje ili demontaža građevine ili njenog dijela, zbrinjavanje otpadnog materijala nastalog rušenjem, zatečenog materijala, opreme i drugih elemenata i dovođenje građevinske parcele ili njenog dijela u uredno stanje.
- Uklanjanje građevine vrši se zbog fizičke dotrajalosti ili većih oštećenja nastalih kao posljedica prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa.
27. Građevina podrazumijeva objekt na određenoj lokaciji trajno povezan sa tlom, a koji se sastoji od građevinskog dijela, ili građevinskog dijela i ugrađene opreme koji zajedno čine tehničkotehnošku cjelinu. Građevinom se smatraju i nasipi, iskopi i odlagališta, tj. svi objekti povezani s tlom kojima se mijenja način korištenja prostora, ako i nisu nastali građenjem.
28. Složena građevina je sklop više međusobno funkcionalno i /ili tehnološki povezanih građevina.
29. Građevinskim dijelom složene građevine smatra se dio građevine izgrađen od građevinskih materijala i proizvoda, uključujući građevinske instalacije, građevinsko – završne radove i opremu kji skupa čine jednu cjelinu.
30. Individualni stambeni objekt je građevina stambene namjene na posebnoj građevinskoj parceli sa najviše tri stana, koja nema više od podruma, dvije nadzemne etaže i potkrovlja, i čija korisna površina ne prelazi 300 m².
31. Individualni stambeno-poslovni objekt je građevina stambene i poslovne namjene na posebnoj građevinskoj parceli, maksimalne korisne površine do 300 m² uključujući podrum i tavansku etažu ako je namijenjena za stanovanje, sa maksimalno dvije etaže, od kojih se jedna etaža koristi za poslovne djelatnosti, a dvije za stanovanje, pri čemu utjecaji na okoliš od poslovne djelatnosti moraju ostati u dopuštenim granicama za stambena naselja.
32. Dijelovi (etaže) i visina građevine:
- a) Prizemlje (P) je dio građevine čiji se prostor nalazi neposredno na površini, odnosno najviše 1,5 metara iznad konačno uređenog i zaravnog terena mjereno na najnižoj točki uz pročelje građevine ili čiji se prostor nalazi iznad podruma i/ili suterena (ispod poda kata ili krova).
 - b) Suterena (S) je dio građevine čiji se prostor nalazi ispod prizemlja i ukopan je do 50% svoga volumena u konačno uređeni zaravnani teren uz pročelje građevine, sa najmanje jednim pročeljem izvana terena.
 - c) Podrum (Po) je potpuno ukopani dio građevine, ili je ukopan više od 50% svog volumena čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja odnosno suterena.

- d) Kat (K) je dio građevine čiji se prostor nalazi između dva poda iznad prizemlja.
- e) Tavan (T) je prostor iznad posljednje etaže građevine, koji nije namijenjen za stanovanje, sa nadzidom do 0,60 m i koji ne ulazi u katnost zgrade.
- f) Potkrovlje" (Pk) je dio građevine čiji se prostor nalazi iznad posljednje etaže i neposredno ispod krova, uređen za stanovanje ili poslovnu djelatnost i može imati nadzidu do 1,50 m.
- g) Mansarda" je prostor predviđen za stanovanje ili poslovne namjene bez nadzide, sa krovnim ravni ma donjeg dijela nagiba od 60 do 75 stupnjeva i k rovrim ravnima gornjeg dijela sa nagibom ravni do 35 stupnjeva.
- h) Mezanin" je polukat ili međukat, koji se isključiv o koristi u tehničkoj ili tehnološkoj funkciji osno vne namjene prostora.

Visina građevine podrazumijeva visinu mjerenu od najniže kote zaravnog i uređenog okolnog terena na njegovom najnižem dijelu uz rub (fasadu) građevine do najviše kote krovne konstrukcije ili drugog elementa objekta.

- 33. Opremom se smatraju postrojenja, uređaji, strojevi, procesne instalacije i drugi proizvodi koji su u sklopu tehnološkog procesa ugrađeni u građevinski dio / strukturu.
- 34. Građevinski proizvodi su proizvedeni građevinski materijali, prefabrikati, elementi i industrijski proizvedene konstrukcije koji su namijenjeni za građenje.
- 35. Privremena građevina je građevina montažno demontažne izvedbe ili izvedena od lakih materijala sa jasno definiranim ograničenim rokom upotrebe, postavljena na određenoj lokaciji za potrebe gradilišta za primjenu odgovarajuće tehnologije građenja, za vršenje drugih gospodarskih djelatnosti, za organiziranje sajмова, javnih manifestacija i zadovoljavanja drugih potreba.
- 36. Izvođenje drugih zahvata u prostoru podrazumijeva sve radove na površini tla, te ispod i iznad površine tla, kojima se trajno ili privremeno zauzima prostor i mijenjaju postojeći uvjeti korištenja prostora kao što su: nivelacija terena, pozajmište zemljanog materijala, deponija inertnog materijala, odbrambeni nasipi i sl.
- 37. Iskolčavanje podrazumijeva preuzimanje koordinata karakterističnih točaka buduće građevine iz plana i privremeno obilježavanje na terenu radi pravilnog smještaja građevine u prostoru tokom izgradnje.
- 38. Građevinska parcela je zemljište koje ima pristup na prometnicu, na kojem se nalazi građevina i uređene površine koje služe toj građevini, ili zemljište na kojem je predviđena gradnja građevine i uređenje površina koje će služiti toj građevini u skladu sa uvjetima iz prostorno planske dokumentacije.
- 39. Regulatorna linija je planska linija definirana grafički i numerički planom kojom se utvrđuju pojedinačne građevinske parcele ili koja odvaja zemljište planirano za javne površine ili javne objekte od zemljišta planiranog za druge namjene.
- 40. Građevinska linija je planska linija koja se utvrđuje grafički i numerički detaljnim planom uređenja, koja predstavlja granicu do koje se građevina može graditi ili na kojoj se gradi.
- 41. Zaštitni pojas i zaštitna zona su površine zemljišta, vodne površine ili zračni prostori, koji su definirani planom ili na temelju plana, numerički i grafički, i namijenjeni su zaštiti života i zdravlja ljudi, sigurnost i funkciju građevina, površina ili prostora, u skladu sa odredbama posebnih propisa.
- 42. Javne površine su zemljišne ili vodne površine koje su planom ili na temelju plana, numerički i grafički, ili samo grafički, definirane i namijenjene za obavljanje javnih ili drugih aktivnosti, i čije korištenje je namijenjeno svima i pod jednakim uvjetima (javne ceste, ulice, trgovi, tržnice, igrališta, parkirališta, groblja, parkovne i zelene površine u naselju, rekreacijske površine i sl.)
- 43. Zelene i rekreacijske površine podrazumijevaju: javne zelene površine (park-šume, parkovi, drvoredi, skverovi, travnjaci, zelenilo uz prometnice i sl.); zelene zone, odnosno pojasevi, kojima se sprječava neplanirano širenje naselja i koje imaju različite rekreacijske i zaštitne namjene; zelene površine stambenih, odnosno urbanih cjelina; zelene površine posebne namjene (groblja, botanički i zoološki vrtovi, sl.); površine za rekreaciju i masovni sport na otvorenom prostoru (igrališta, izletišta, šetališta, sportski tereni, kupališta, vježbališta, strelišta, kros i trim staze i sl.); zelene površine uz obale rijeka i jezera.
- 44. Gradilištem se smatra zemljište, uključujući i privremeno zauzeto zemljište, kao i zemljište potrebno za omogućavanje primjene odgovarajuće tehnologije građenja, zajedno s objektom koji se gradi.

45. Investitor je pravna ili fizička osoba u čije ime i na čiji račun se gradi građevina i vrše drugi zahvati u prostoru.
46. Projektant je pravno osoba koja kao gospodarsku djelatnost obavlja usluge projektiranja.
47. Izvođač je pravna osoba koja kao gospodarsku djelatnost obavlja usluge pri pripremi gradilišta, izvođenju građevinskih i drugih radova, montaži i demontaži mašinskih instalacija i instalacija slabe i jake struje i druge opreme, izvođenju završnih radova u građevinarstvu, radove demontaže i rušenja i radove održavanja.
48. Nadzorni organ je pravna ili fizička osoba koja zadovoljava propisane kriterije za izradu tehničke dokumentacije ili građenje i koje obavlja nadzor nad svim radovima u građevinarstvu.
49. Revident je pravna ili fizička osoba koja zadovoljava propisane kriterije za izradu tehničke dokumentacije i koja obavlja pregled i tehničku kontrolu projektne dokumentacije
50. Projektiranje je izrada projekata potrebnih za izdavanje dozvole kao i ostalih projekata čija je obaveza izrade propisana ovim zakonom.
51. Javni interes je kvalifikacija kojom se neko opće dobro u formi prirodne ili stvorene supstance ili kao nematerijalna kategorija bilježi s ciljem davanja posebnog statusa koji omogućuje pristup, upotrebu i konzumiranje od strane svih pripadnika zajednice na njihovu dobrobit.
- b) ravnomjernog gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja Županije uz poštivanje i razvijanje regionalnih prostornih specifičnosti,
- c) održivog razvoja i racionalnog korištenja i zaštite prostora,
- d) zaštite i uređenja okoliša,
- e) zaštite graditeljskog i prirodnog naslijeđa,
- f) usklađivanja interesa korisnika prostora i prioriteta djelovanja od interesa za Županiju,
- g) usklađivanja privatnog i javnog interesa,
- h) međusobno usklađivanja prostornog uređenja općine sa prostornim uređenjem Županije,
- i) usklađivanja prostornog uređenja Županije sa Prostornim planom Federacije, kao i sa Prostornim planom Republike Srpske i Prostornim planom Brčko Distrikta, odnosno njihovih dijelova koji graniče sa Županijom;
- j) javnosti i slobodnog pristupa podacima i dokumentima važnim za prostorno uređenje,
- k) uspostavljanja jedinstvenog sistema informiranja o prostoru Županije u svrhu planiranja, korištenja i zaštite prostora Županije Posavske.

Članak 5. (Namjene površina)

- (1) S ciljem planske izgradnje, stvaranja povoljnih uvjeta za život, rad i zdravlje čovjeka, zaštite i dugoročnog upravljanja prirodnim dobrima, u prostoru se utvrđuje:
- građevinsko zemljište
 - poljoprivredno zemljište
 - šumsko zemljište
 - vodne površine
 - zaštićena i rekreacijska područja
 - infrastrukturni sistemi
 - eksploatacijska polja
 - neplodno zemljište i ostala zemljišta
- (2) Površine zemljišta iz prethodnog stavka utvrđuju se na temelju ovog Zakona, posebnih zakona i planskih dokumenata.

II. UREĐENJE PROSTORA

Članak 6. (Urbano i uže urbano područje)

- (1) Radi usmjeravanja građenja, odgovarajućim planskim dokumentom utvrđuju se granice urbanog i užeg urbanog područja.
- (2) Urbano područje utvrđuje se za jedno ili više naselja koja predstavljaju prostorno funkcionalnu urbanu cjelinu ili za prostorno funkcionalnu

1. dio

SUSTAV PLANIRANJA I UREĐENJA PROSTORA

I. TEMELJNA NAČELA PROSTORNOG PLANIRANJA

Članak 3.

Cjelovit pristup prostornom planiranju obuhvata:

- istraživanje, provjeru i ocjenu mogućnosti održivog razvoja na prostoru u obuhvatu plana;
- korištenje prostora, zaštitne mjere i način upravljanja prostorom;
- izradu planskih dokumenata;
- provođenje i kontrolu provođenja planskih dokumenata.

Članak 4.

(Načela prostornog planiranja)

Prostorno planiranje temelji se na načelima:

- zajedničke zakonodavne nadležnosti nad ovom oblašću između Federacije Bosne i Hercegovine i Županije,

međusobno povezanu cjelinu, a koja na temelju planskih pretpostavki ima uvjete za dalji razvoj.

- (3) Urbano područje obuhvata izgrađene i neizgrađene površine namijenjene za stanovanje rad, odmor i rekreaciju, urbanu opremu i infrastrukturu, te površine za posebnu namjenu i zelene površine, kao i površine rezervirane za budući razvoj. Osim građevinskog zemljišta, granicama urbanog područja mogu biti obuhvaćena i druga zemljišta.
- (4) Ako postoji potreba utvrđivanja posebnih uvjeta gradnje u centrima ili intenzivno izgrađenim dijelovima urbanih područja, utvrđuje se uže urbano područje.
- (5) Uže urbano područje obuhvata dio naselja koji je intenzivno izgrađen ili je planom predviđeno da tako bude izgrađeno i obrazuje se u svrhu utvrđivanja režima građenja i posebnih uvjeta pri izdavanju lokacijske informacije, urbanističke uglasnosti i odobrenja za građenje.

Članak 7.

(Građenje naselja)

- (1) Gradnja naselja vrši se na temelju provedbenih planskih dokumenata urbanističke cjeline ili na temelju urbanističkog ili prostornog plana, u skladu sa odredbama ovog Zakona.
- (2) Rekonstrukcija postojećih dijelova naselja vrši se isključivo na temelju usvojenih provedbenih planskih dokumenata.

Članak 8.

(Režimi građenja)

Intenzitet i karakter gradnje na pojedinim područjima određuje se prema utvrđenom javnom interesu, potrebama i mogućnostima korisnika i drugim lokalnim ograničenjima, tako da se kroz planske dokumente mogu uvesti slijedeći režimi gradnje:

- režim zabrane gradnje - na područjima od značaja za budući razvitak na kojima se ne dozvoljava nikakva izgradnja, osim tekućeg održavanja i građevinskih zahvata s ciljem osiguranja temeljnih higijenskih uvjeta, promjene namjene unutar postojećih gabarita građevina, a samo iznimno se dozvoljava podizanje novih građevina i uređaja koji podržavaju postojeću funkciju tih područja (objekti neophodne infrastrukture, neophodni javni objekti, objekti za opskrbu i sl.)
- režim gradnje I. stupnja – na urbanom području na kojem se planira gradnja, rekonstrukcija ili sanacija; na dijelovima područja sa zaštićenim kulturno-historijskim i prirodnim naslijeđem,

turističkim naseljima, sportskim, rekreacijskim i zdravstvenim područjima na kojima se planira gradnja; na poduzetničkim zonama većim od 5 ha za koje se uvjeti za odobravanje građenja utvrđuju na temelju regulacionog plana, odnosno urbanističkog projekta, te na manjim dijelovima užeg urbanog područja koje je već građeno i na kome ne predstoji intenzivna gradnja, rekonstrukcija ili sanacija za koje se uvjeti za odobravanje građenja utvrđuju na temelju urbanističkog projekta, ako nije donesen regulacioni plan.

- režim gradnje II. stupnja – na područjima za koje se donosi urbanistički plan a za koja se uvjeti za odobravanje građenja utvrđuju na temelju prostornog plana, urbanističkog plana i plana parcelacije - režim gradnje III. stupnja - na urbanim područjima za koja se uvjeti za odobravanje građenja utvrđuju na temelju prostornog plana i plana parcelacije
- režim gradnje IV. stupnja – na urbanim i drugim područjima za koja nije utvrđena obaveza donošenja plana parcelacije a za koja se uvjeti za odobravanje gradnje vrše po postupku koji je utvrđen zakonom.

Članak 9.

(Građenje izvan građevinskog zemljišta)

- (1) Građenje naselja i građevina može se odvijati samo na građevinskom zemljištu.
- (2) Izuzetno od odredbe prethodnog stavka, izvan granica urbanog područja, odnosno građevinskog zemljišta, može se vršiti građenje ako je predviđeno važećim planskim dokumentima i koje s obzirom na svoje osobenosti, zauzima prostore van urbanog područja, odnosno građevinskog zemljišta, a naročito:
 - a) građevine magistralne i regionalne infrastrukture (prometna, energetska, vodoprivredna, telekomunikacijska i dr. sa pratećim objektima);
 - b) zdravstvene, rekreacijske i sportske građevine, uključujući građevine za turizam;
 - c) građevine za manipulaciju i skladištenje zapaljivo – eksplozivnih sredstava;
 - d) građevine za potrebe obrane i vojske;
 - e) stambene i gospodarske građevine poljoprivrednog proizvođača za potrebe poljoprivredne proizvodnje i seoskog turizma, uključujući melioracione sustave i sustave navodnjavanja;
 - f) istraživanje, iskorištavanje i uređivanje prostora prirodnih dobara (mineralne sirovine, šume, vode, poljoprivredno zemljište i dr);

- g) komunalne građevine (deponije komunalnog otpada, groblja, spomen obilježja i sl.);
- h) rekonstruiranje postojećih objekata izgrađenih van granica građevinskog zemljišta.

Članak 10.
(Zabrana građenja)

Skupština Županije Posavske (u daljem tekstu: Skupština), odnosno općinsko vijeće može kod donošenja odluka o pristupanju izradi, izmjeni ili dopuni provedbenih planskih dokumenata zabraniti građenje na određenim dijelovima područja, kada je to neophodno za razvoj naselja, izgradnju prometnica, uređenje voda, zaštitu prirodnog i graditeljskog naslijeđa i sl.

Članak 11.
(Građenje na eksploatacionim poljima)

Građenje je dozvoljeno na eksploatacionim poljima u skladu sa odredbama Zakona o rudarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/10), Zakonu o geološkim istraživanjima (“Narodne novine Županije Posavske”, broj: 6/14) i Zakonu o koncesijama (“Narodne novine Županije Posavske”, broj: 6/14).

Članak 12.
(Naselja za privremeni smještaj)

- (1) Prilikom izgradnje kompleksnih infrastrukturnih, industrijskih i sličnih građevina, kao i u svrhu otklanjanja posljedica od elementarnih nepogoda, ratnih razaranja i sl., mogu se graditi naselja za privremeni smještaj.
- (2) Naselje u smislu stavka (1) ovog članka, planira se i gradi tako da, po prestanku okolnosti koje su zahtijevale njegovu izgradnju, bude uklonjeno u roku od šest mjeseci, a prostor doveden u prvobitno stanje od investitora ili strane organa koji je donio odluku o izgradnji privremenog naselja, ili da preraste u naselje koje odgovara budućem razvoju tog područja u skladu s važećim planskim dokumentima.
- (3) Ukoliko naselje odgovara budućem razvoju tog područja, može se naknadno izdati urbanistička suglasnost i odobrenje za građenje.

Članak 13.
(Groblja)

- (1) Površine namijenjene za sahranjivanje utvrđuju se prostornim planom općine ili urbanističkim planom. Izgradnja i uređenje groblja vrši se na temelju usvojenog urbanističkog projekta.

- (2) Održavanje i korištenje groblja uređuje se posebnim županijskim propisom.

Članak 14.
(Zone budućeg razvoja)

- (1) Razvojnim planskim dokumentima utvrđuju se površine i koridori rezervirani za budući razvoj, na kojima nije dozvoljena gradnja do izrade odgovarajućeg provedbenog planskog dokumenta.
- (2) Na utvrđenim površinama iz stavka (1) ovog članka, mogu se odobriti sljedeće privremene namjene: zelene i rekreacione površine, igrališta, obavljanje poljoprivredne djelatnosti, površine za parkiranje i dr., a u skladu sa propisima o provođenju razvojnih planskih dokumenata.

Članak 15.
(Gradnja infrastrukturnih sustava)

Gradnja infrastrukturnih sustava i građevina vodne, prometne, energetske i komunalne infrastrukture vrši se u skladu sa planskim dokumentima Županije, odnosno Federacije i planovima odgovarajućih institucija i javnih poduzeća te u skladu s planskom dokumentacijom propisanom drugim zakonima (o vodama, cestama, elektroprijenosu, komunalnom gospodarstvu i dr.).

Članak 16.
(Zaštitni pojasevi)

- (1) S ciljem osiguranja infrastrukturnih sistema i građevina za funkciju kojoj su namijenjeni, obrazuju se i uređuju zaštitni infrastrukturni pojasevi duž trasa infrastrukturnih građevina. Zaštitni infrastrukturni pojasevi su:
 - zaštitni cestovni pojas,
 - zaštitni dalekovodni, odnosno cjevovodni pojas,
 - zaštitna zona ili pojas za radio postrojenja ili komunikacije,
 - zaštitna zona izvorišta vode i vodoprivrednih građevina,
 - zaštitni pojas za bolničke i obrazovne komplekse,
- (2) Za prometnice i druge građevine linijske infrastrukture, koji u vrijeme izrade planskog dokumenta nisu izgrađeni, kao i za postojeće takve građevine za koje se planskim dokumentom planira rekonstrukcija, mora se odrediti dovoljan prostor (koridor) za njihovu izgradnju, odnosno rekonstrukciju. Širina koridora planira se tako da se u njima, s obzirom na prirodna i druga ograničenja na terenu i na

zahtijevane tehničke karakteristike planirane infrastrukturne građevine, ta građevina može izgraditi, odnosno rekonstruirati, sa svim njenim dijelovima i elementima.

- (3) U slučaju iz stavka (2), propisani zaštitni infrastrukturni pojasevi i zone ne ulaze u prostor koridora, nego se postavljaju van koridora, obostrano uz obje njegove granice.
- (4) Posebnim zakonima, provedbenim propisima i općim aktima nadležnih organa (o cestama, vodama i drugo) bliže se određuju odgovarajući zaštitni pojasevi. Širina pojasa utvrđena planskim dokumentom ne može biti manja od širine pojasa utvrđenog posebnim zakonom, provedbenim propisima i općim aktima nadležnih organa.
- (5) Na prostoru obuhvaćenom zaštitnim infrastrukturnim pojaskom ne mogu se graditi građevine ili vršiti radovi suprotno namjeni zbog koje je uspostavljen pojas.
- (6) Gradnja u zaštitnim pojasevima infrastrukturnih sistema i drugim zaštitnim pojasevima mora se regulirati provedbenom (detaljnom) planskom dokumentacijom, uz poštivanje odredbi relevantnih zakona koji se odnose na zaštitne pojaseve.
- (7) Nadležnost za pitanja dopuštene gradnje i zahvata u prostoru unutar zaštitnih pojaseva iz stavka (1) zadržavaju organi prostornog uređenja i građenja, uz punu koordinaciju sa organima u čiju nadležnost spada pomenuta infrastruktura, te uz pridržavanje odredbi relevantnih zakona (Zakona o cestama Federacije BiH „Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/10 i 16/10), Zakona o vodama „Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/06), Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 52/09) itd.

Članak 17.

(Zaštita poljoprivrednog zemljišta)

- (1) Pretvorba poljoprivrednog zemljišta u građevinsko može se vršiti nad zemljištem koje važećom odlukom o građevinskom zemljištu nije definirano kao građevinsko. Mogućnost i uvjeti pretvaranja poljoprivrednog zemljišta u građevinsko su regulirani odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.
- (2) Površinski sloj plodnog i potencijalno plodnog tla u područjima građevinskog zemljišta, i to na površinama koje će biti trajno zauzete dopuštenim građevinskim objektima ili zahvatima u prostoru, skida se i odvozi na posebnu lokaciju gdje se predaje operatoru

banke – deponije plodnog zemljišta, uz naknadu.

- (3) Za privremeno zauzimanje zemljišne površine, plodni i potencijalno sloj zemljišta može se skinuti i zaštititi na privremenoj deponiji, pa nakon okončanja privremenog korištenja zemljišta, vratiti na isto mjesto radi rekultivacije, uz očuvanje njegovog prirodnog sastava, strukture i fizičkog stanja.

Članak 18.

(Zaštita šumskog zemljišta)

- (1) U šumi i na šumskom zemljištu mogu se graditi samo građevine (objekti) koji su u funkciji gospodarenja šumama. Ostale građevine mogu se graditi ili izvoditi zahvati na šumskom zemljištu ako su planirani važećim planskim dokumentima, uz prvenstveno poštivanje Zakona o šumama, po pitanju privođenja šume i šumskog zemljišta drugoj namjeni („krčenje šume“) ili izdvajanje iz šumsko-gospodarskog područja, radi korištenja u druge svrhe.
- (2) Na šumskom zemljištu mogu se graditi i građevine sa posebnom namjenom za turizam, sport i rekreaciju i pripadajuća infrastruktura, sukladno Zakonu o šumama, uz zadovoljavanje posebnih okolinskih uvjeta.
- (3) Posebno, na šumskom zemljištu mogu se vršiti radovi istraživanja i iskorištavanja mineralnih sirovina, te izgradnje građevina i infrastrukture za te svrhe, pod uvjetom prethodne izrade cjelovite studije opravdanosti, uključujući i studiju utjecaja na okoliš, kojima se potvrđuje opravdanost zahvata.
- (4) Investitor dopuštene građevine ili zahvata u prostoru na šumskom zemljištu koje će zbog toga biti trajno posjednuto ili čija će vegetacija biti uništena, dužan je da izvrši zamjensku sadnju drveća i druge vegetacije na dijelu šumskog zemljišta koji odredi Županijska uprava za šumarstvo.

Članak 19.

(Zaštićena područja)

- (1) Planski dokumenti izrađuju se uz puno uvažavanje područja koja predstavljaju vrijedno prirodno i graditeljsko nasljeđe, tj. područja koja su proglašena zaštićenim zonama.
- (2) Dijelovi prirodnog i izgrađenog područja koji se, u smislu ovog Zakona, stavljaju pod posebnu zaštitu su:
 - područja i pojedinačne vrijednosti nepokretnog prirodnog nasljeđa,

- područja, cjeline i pojedinačne vrijednosti graditeljskog nasljeđa i
 - ambijentalne cjeline.
- (3) Ako prirodno ili graditeljsko nasljeđe iz stavka (2) ovog članka posjeduje nesumnjive vrijednosti, zaštićuje se, u smislu ovog Zakona, i ako nije evidentirano i zaštićeno prema odredbama Zakona o zaštiti tog nasljeđa.

Članak 20.

(Zaštita od elementarnih i drugih nepogoda)

- (1) Radi zaštite od elementarnih i prirodnih nepogoda, te ratnih dejstava, planskim dokumentom utvrđuju se mjere zaštite ljudi i materijalnih dobara, a naročito:
- procjena opasnosti i stepena ugroženosti pojedinih dijelova prostora za koji se utvrđuju zaštitne mjere;
 - planiranje izgradnje zaštitnih građevina;
 - poseban razmještaj građevina od vitalnog značaja;
 - razmještaj mreže infrastrukturnih građevina: prometnice, građevine vodoopskrbe i zaštite, objekti energetske izvora i sl.;
 - plan alternativnog prometa, vodoopskrbe, snabdijevanja energijom i sl.;
 - razmještaj industrijskih zona i njihovu odvojenost od stambenih cjelina;
 - položaj najvažnijih zdravstvenih objekata;
 - način i uvjeti za zaštitu stanovništva, kulturno-povijesnih graditeljskih vrijednosti, materijalnih dobara.
- (2) Mjere iz stavka (1) se moraju uskladiti sa podzakonskim aktima i provedbenim propisima nadležnih organa koji se odnose na zaštitu od štetnog djelovanja voda, odnosno uzimaju u obzir sadržaj tih propisa.

III. ORGANIZIRANJE SUSTAVA PROSTORNOG PLANIRANJA I UREĐENJA

Članak 21.

(Djelotvornost prostornog planiranja)

- (1) Djelotvornost prostornog planiranja i uređenje prostora Županije osiguravaju Skupština Županije Posavske (u dalem tekstu: Skupština) i Vlada Županije Posavske (u daljem tekstu: Vlada Županije), te općinski organi nadležni za poslove prostornog uređenja i građenje (u daljem tekstu: nadležna općinska služba), donošenjem planskih i drugih dokumenata određenih ovim Zakonom.

- (2) Stručnu utemeljenost dokumenata iz prethodnog stavka osigurava županijsko Ministarstvo nadležno za poslove prostornog uređenja (u daljem tekstu: Ministarstvo), nadležni županijski i općinski organi utemeljeni radi obavljanja stručnih poslova prostornog uređenja, te pravne osobe registrirane za izradu tih dokumenata.

Članak 22.

(Izrada planskih dokumenata)

- (1) Stručne usluge izrade planskih dokumenata nabavlja Ministarstvo, odnosno nadležna općinska služba, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14).
- (2) Izbor nosioca izrade provedbenog planskog dokumenta financiranog od strane investitora koji želi da gradi u granicama obuhvata planirane prostorne cjeline, izvršit će investitor.
- (3) Stručne poslove prostornog planiranja, izrade planskih dokumenata i stručnih podloga za njihovu izradu mogu obavljati samo pravne osobe registrirane za tu djelatnost u skladu sa Uredbom o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati gospodarska društva i druga pravna lica da bi se mogla registrirati za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata («Službene novine Federacije BiH», broj 71//08).

Članak 23.

(Nadležnosti)

Ministarstvo je nadležno za pripremu planskih dokumenata, kao i za njihovo provođenje, od značaja za Županiju, dok su nadležne općinske službe odgovorne za pripremu i provođenje planskih dokumenata od značaja za tu općinu.

IV PLANSKI DOKUMENTI

Članak 24.

(Ciljevi)

Planskim dokumentima, kao produktima prostornog planiranja, određuju se strukturalna podjela, namjene i načini korištenja i upravljanja zemljištem-prostorom, te kriteriji i smjernice za uređenje i zaštitu prostora.

Članak 25.

(Vrste planskih dokumenata)

- (1) Planski dokumenti su:

- (A) Razvojni planski dokumenti:
- Prostorni plan Županije Posavske
 - Prostorni plan područja posebnih obilježja Županije Posavske
 - Prostorni plan općine
 - Urbanistički plan
- (B) Provedbeni planski dokumenti:
- Zoning plan
 - Regulacijski plan,
 - Urbanistički projekt
- (C) Pomoćni planski dokumenti:
- Plan parcelacije za posebne uvjete
- (2) Razvojni planski dokumenti su strateški dugoročni planski dokumenti kojima se definiraju temeljna načela planskog uređenja prostora, ciljevi prostornog razvoja uređenja kao i zaštita, korištenje i namjena prostora.
- (3) Provedbeni planski dokumenti su tehničko-regulativni planski dokumenti kojima se regulira korištenje zemljišta, izgradnja i uređenje prostora. Rade se za kraći vremenski period, od najmanje 5 godina. Provedbeni plan prestaje važiti njegovim provođenjem.
- (4) Period za koji se donosi planski dokument definirat će se odlukom o pristupanju izradi ili izmjeni planskog dokumenta.

Članak 26.

(Razvojni planovi)

Obvezna je izrada i donošenje slijedećih razvojnih planskih dokumenata:

- a) za teritoriju Županije – prostorni plan Županije;
- b) za područja od značaja za Županiju – prostorni plan područja posebnih obilježja;
- c) za područja općina – prostorni plan općine;
- d) za urbano područje općine u kome je smješteno sjedište Županije – urbanistički plan;
- e) za urbano područje u kome je smješteno sjedište općine – urbanistički plan, ako je takva obaveza utvrđena prostornim planom općine;
- f) za naselje gradskog tipa unutar područja posebnih obilježja – urbanistički plan, ako je takva obaveza utvrđena prostornim planom područja posebnih obilježja.

Članak 27.

(Provedbeni planski dokumenti)

Provedbeni planski dokumenti su detaljni planski dokumenti, a izrađuju se temeljem obveze utvrđene razvojnim planovima i to:

- a) zoning plan, za ostala urbana područja općine – na temelju prostornog plana općine;

- b) zoning plan, za posebne dijelove gradske teritorije uglavnom namijenjene za razvoj - na temelju urbanističkog plana;
- c) regulacijski plan, za dijelove urbanih područja na kojima predstoji intenzivna gradnja, rekonstrukcija ili urbana sanacija - na temelju Prostornog plana Županije ili općine ili urbanističkog plana;
- d) regulacijski plan, za druga, vanurbana područja koje treba zaštititi, uređivati, sukladno članku 9. ovog Zakona – na temelju prostornog plana općine, Prostornog plana područja posebnih obilježja Županije ili Prostornog plana Županije;
- e) urbanistički projekt, za posebno značajne cjeline u urbanim područjima koje traže kreativna rješenja uređenja prostora – na temelju Prostornog plana općine, urbanističkog, zoning ili regulacijskog plana.

Članak 28.

(Planski dokumenti)

- (1) Planski dokumenti baziraju se na usvojenoj politici korištenja zemljišta, strategijama i programima razvoja, planovima razvoja infrastrukture, planovima odbrane i ostalim planovima i programima od značaja za planiranje razvoja prostora.
- (2) Planski dokumenti se rade na temelju posebne Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/04, 50/07 i 84/10).
- (3) Planski dokumenti se međusobno usklađuju. Planski dokument užeg područja mora poštovati premise planskog dokumenta šireg područja, a ako to nije slučaj, primjenjuje se planski dokument šireg područja.
- (4) Izuzetno od stavka (3), planski dokument užeg područja primjenjivati će se i ako se tim planom ne mijenja osnovna koncepcija prostornog uređenja i planskog dokumenta šireg područja, uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.
- (5) Sastavni dijelovi planskih dokumenata su i odluka o provođenju plana i odluka o usvajanju plana.

Članak 29.

(Zajednički planski dokumenti)

- (1) Za područje dvije općine može se donijeti zajednički prostorni plan, na temelju sporazumne odluke općina. Sporazumom se uređuju pitanja značajna za postupak izrade i proces donošenja tog plana.

- (2) Zajednički provedbeni planski dokument može se donijeti u slučajevima da se na području dvije općine planira korištenje zajedničkih prirodnih resursa, građenje infrastrukturnih objekata od značaja za općine ili planiraju drugi prostorni zahvati za koje su te općine utvrdile zajednički interes na temelju sporazumne odluke općina.
- (3) Zajednički planski dokument se izrađuje prema sadržaju i postupku koji je određen za odgovarajući prostorni i provedbeni plan, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, a javna rasprava i donošenje plana se mora obaviti u općinama koje su uključene u izradu tog plana.

Članak 30.

(Prostorni plan Županije Posavske)

- (1) Prostorni plan Županije Posavske preuzima, prilagođava, razrađuje i kreativno dopunjava planska opredjeljenja iz Prostornog plana Federacije koja se odnose na prostor Županije Posavske. Uz potpuno uvažavanje kulturno-povijesnih i prirodnih vrijednosti, Prostorni plan Županije utvrđuje temeljna načela prostornog uređenja, ciljeve prostornog razvoja, te strukturalnu podjelu, zaštitu, uporabu i namjenu prostora, a naročito:
- osnovnu namjenu prostora (poljoprivredno, šumsko i građevinsko zemljište, vodne i druge površine),
 - sistem naselja i urbana područja,
 - razvoj naselja i povezivanje sa centrom Županije,
 - temelj prostornog razvoja vanurbanih područja (poljoprivreda, stočarstvo, šumarstvo, industrijske zone, turizam),
 - zone komunalne infrastrukture od značaja za Županiju (prometne veze unutar Županije Posavske, energetika, telekomunikacije, vodoopskrba dvije ili više općina),
 - objekte društvene infrastrukture od značaja za Županiju (zdravstvo, obrazovanje, kultura, šport, itd),
 - način i obim iskorištavanja mineralnih sirovina, a
 - mjere zaštite okoliša,
 - planove upravljanja vodama i programe mjera predviđene zakonom o vodama,
 - mjere zaštite kulturno-historijskog, graditeljskog i prirodnog naslijeđa,
 - mjere za sanaciju devastiranog prostora,
 - mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara od elementarnih i drugih nepogoda,
 - obaveze prilikom izrade planova užeg područja,

- uvjeti građenja za vanurbana područja za koja se ne donose urbanistički planovi (veličina građevinskih parcela za individualnu stambenu izgradnju, odstojanje objekata od susjednih parcela i objekata, uvjeti izgradnje pristupa javnim objektima i prometnicama i drugi urbanističko-tehnički uvjeti.
- (2) Prostorni plan Županije može sadržavati i druge elemente od značaja za Županiju, na temelju ovog Zakona.
- (3) Izvod iz prostornog plana Federacije, program mjera i aktivnosti za provođenje plana i odluka o provođenju prostornog plana Županije sastavni su dijelovi plana.
- (4) Prostorni plan Županije donosi Skupština na prijedlog Vlade, za period od 20 -25 godina i objavljuje se u „Narodnim novinama Županije Posavske“.

Članak 31.

(Prostorni plan područja posebnih obilježja Županije Posavske)

- (1) Prostorni plan područja posebnih obilježja Županije Posavske donosi se za područja od posebnog značaja za Županiju, ako se ta obveza utvrdi Prostornim planom Županije Posavske, bez obzira što nije utvrđeno kao područje od značaja za Federaciju.
- (2) Područja posebnog obilježja utvrđuju se za:
- područja od graditeljskog, prirodnog i kulturno-povijesnog značaja,
 - područja hidroenergetskih građevina kapaciteta do 30 MW,
 - slivno područje hidro-akumulacije za opskrbu dvaju ili više općina, - regionalne ceste,
 - hidromelioracione i agrarne sustave do 500 ha,
 - ugrožena područja (plavna područja, goleti, klizišta),
 - ugrožena područja: poplavna, erozivna i druga područja, s obzirom na odredbe propisa o vodama,
 - područja eksploatacije mineralnih sirovina, - rekreativne površine i banje.
- (3) Prostornim planom iz stavka (1) utvrđuje se, s obzirom na zajednička prirodna, kulturna, historijska, gospodarska i druga obilježja, temeljna strukturalna podjela prostora, mjere uporabe, uređenja i zaštite tog područja sa aktivnostima koje imaju prednost, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša, a po potrebi se određuje obveza izrade provedbenih planova uređenja za uža područja unutar prostornog plana područja sa posebnim obilježjima.

- (4) Prostorni plan područja posebnih obilježja Županije Posavske donosi Skupština na prijedlog Vlade, i objavljuje se u „Narodnim novinama Županije Posavske“.

Članak 32.

(Financijska sredstva)

Sredstva za pripremu, izradu i praćenje provođenja Prostornog plana Županije i Prostornog plana područja posebnih obilježja Županije Posavske osiguravaju se iz Proračuna Županije Posavske.

Članak 33.

(Prostorni plan općine)

- (1) Prostorni plan općine preuzima, prilagođava, razrađuje i kreativno dopunjava planska opredjeljenja iz Prostornog plana Županije, koja se odnose na prostor općine. Prostorni plan općine utvrđuje temeljna načela prostornog uređenja, ciljeve prostornog razvoja, te strukturalnu podjelu, zaštitu, upotrebu i namjenu prostora, a naročito:

- osnovnu namjenu prostora (poljoprivredno, šumsko i građevinsko zemljište, vodne i druge površine),
- sistem naselja i urbana područja, po značaju i dominantnoj gospodarskoj djelatnosti,
- razvoj naselja i povezivanje sa centrom općine,
- temelje prostornog razvoja vanurbanih područja (poljoprivreda, stočarstvo, šumarstvo, industrijske zone, turizam),
- zone komunalne infrastrukture od značaja za općine (prometne veze unutar općine, energetika, telekomunikacije, vodoopskrba),
- objekte društvene infrastrukture od značaja za općinu (zdravstvo, obrazovanje, kultura, šport, itd),
- način i obim iskorištavanja mineralnih sirovina,
- mjere zaštite okoliša sa razmještajem građevina i postrojenja koje mogu značajno ugroziti okoliš,
- planove upravljanja vodama i programe mjera predviđene propisima o vodama,
- mjere zaštite kulturno-historijskog, graditeljskog i prirodnog naslijeđa,
- obveze u pogledu sanacije devastiranih površina,
- projekat i plan parcelacije,
- mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara od elementarnih i drugih nepogoda,
- obveze u pogledu detaljnijeg planiranja uređenja manjih prostornih cjelina unutar općine (detaljni

planski dokumenti: zoning plan, regulacioni plan, urbanistički)

- uvjeti građenja za vanurbana područja za koja se ne donose urbanistički planovi (veličina građevinskih parcela za individualnu stambenu izgradnju, odstojanje objekata od susjednih parcela i objekata, uvjeti izgradnje pristupa javnim objektima i prometnicama i drugi urbanističko-tehnički uvjeti).
- (2) Izvod iz Prostornog plana Županije Posavske, program mjera i aktivnosti za provođenje plana i odluka o provođenju prostornog plana općine sastavni su dijelovi plana.
- (3) Prostorni plan općine može sadržavati i druge elemente koji nisu u suprotnosti sa Prostornim planom Županije.
- (4) Prostorni plan općine donosi općinsko vijeće za period od 15 - 20 godina i objavljuje se u službenom glasilu općine.
- (5) Prije donošenja Prostornog plana općine, općina je dužna pribaviti suglasnost Ministarstva, kojom se potvrđuje usuglašenost sa Prostornim planom Županije i da je urađen u skladu sa Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/04, 50/07 i 84/10).

Članak 34.

(Urbanistički plan)

- (1) Urbanistički planovi se donose za urbana područja, kako je definirano u članku 26. točka d), e) i f) ovog Zakona. Granice područja za koje se izrađuju urbanistički planovi definiraju se Prostornim planom Županije odnosno općine.
- (2) Urbanističkim planovima detaljnije se razrađuju opredjeljenja iz Prostornog plana Županije, odnosno općine a naročito:
- temeljna strukturalna podjela prostora;
 - granice građevinskog zemljišta,
 - granice urbanog i užeg urbanog područja,
 - namjena površina za potrebe stanovanja, rada, rekreacije, športa i turizma, te posebne namjene,
 - uvjeti uređenja građevinskog zemljišta u urbanom području,
 - uvjeti korištenja zemljišta u zaštitnim zonama,
 - uvjeti izgradnje na poljoprivrednom, šumskom i drugom zemljištu za objekte sa dopuštenim specijalnim namjenama,
 - zone prometne, vodne, energetske i komunalne infrastrukture,
 - objekti društvene infrastrukture (zdravstvo, obrazovanje, znanost, i dr),
 - zaštita graditeljskog i prirodnog naslijeđa,

- mjere za zaštitu okoliša,
 - mjere zaštite osoba sa smanjenim tjelesnim sposobnostima i -mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara od elementarnih i drugih nepogoda.
- (3) Sastavni dijelovi urbanističkog plana su izvod iz plana šireg područja, program mjera i aktivnosti za provođenje plana i odluka o provođenju urbanističkog plana.
 - (4) Urbanističkim planom utvrđuje se obveza izrade detaljnih planova uređenja prostora za uža urbana područja unutar prostornog obuhvata tog plana.
 - (5) Urbanistički plan donosi općinsko vijeće, za period od 15 – 20 godina i objavljuje se u službenom glasilu općine.
 - (6) Prije donošenja Urbanističkog plana, općina je dužna pribaviti suglasnost Ministarstva, kojom se potvrđuje usuglašenost Urbanističkog plana sa Prostornim planom Županije i da je urađen u skladu sa Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/04, 50/07 i 84/10).

Članak 35.
(Zoning plan)

- (1) Zoning plan je parametarski fleksibilan provedbeni plan koji se donosi za ostala urbana područja općine – ukoliko je ta obveza utvrđena na Prostornim planom općine, te za pojedine dijelove gradske teritorije uglavnom namijenjene za razvoj, na temelju urbanističkog plana.
- (2) Zoning plan definira namjene pojedinih površina i propisuje uvjete projektiranja i izgradnje novih, odnosno rekonstrukcije postojećih građevina. Ovim planom se određuju lokacijski i urbanističko-tehnički uvjeti putem dozvoljenih granica odgovarajućih parametara urbanističkog standarda, što služi za pripremu glavnog projekta za sticanje odobrenja za građenje.
- (3) Zoning plan mora sadržavati:
 - definicije pojedinih termina;
 - zoning kartu (sa granicama zona određene namjene i građevinskim parcelama unutra tih zona);
 - službenu kartu (označeni javni objekti i infrastruktura, granice infrastrukturnih sistema sa uključenim zaštitnim zonama ili pojasevima);
 - listu načina korištenja zemljišta – namjena sa popisom zona u kojima je svaka od tih namjena dozvoljena ili uvjetno dozvoljena;
- urbanističke standarde za svaku pojedinu zonu (dozvoljena gustoća naseljenosti, minimalni i maksimalni koeficijent izgrađenosti, definirani tipovi objekata, minimalna i maksimalna veličina parcele, maksimalna visina i katnost objekta, maksimalni gabarit objekta, minimalna udaljenost ivice objekta od granice parcele, pristup mjestima javnih okupljanja i parkovima, potreban broj parking prostora, uvjeti uređenja vanjskih površina, uvjeti koji se moraju zadovoljiti zbog zaštite okoliša (buka, vibracije, ispušni plinovi, režimi rada, skladištenje otpadnog materijala, i sl.), uvjeti arhitektonskog oblikovanja i primjene materijala, drugi parametri u zavisnosti od specifičnosti zone);
- jasno definirane procedure i kriterije odobravanja zahtjeva za uvjetno dozvoljene namjene u nadležnim općinskim organima,
- jasno označena područja (zone specijalne namjene) za koja se mora uraditi detaljni plan,
- definirane procedure i razloge-kriterije zbog kojih se može odobriti proces izmjene zoning plana
- jasno definirane zabrane i ograničenja namjena na poplavnom području, u skladu sa propisima o vodama,
- ekonomsku valorizaciju plana.
- (4) Lista dopuštenih i uvjetno dopuštenih namjena u svim definiranim zonama zoning plana mora uključiti sve namjene potrebne da se zadovolje zdravstvene, sigurnosne i socijalne potrebe stanovnika urbanog područja općine.
- (5) Uvjetno dopuštena namjena može biti odobrena jedino ako ne ugrožava susjedne građevine i susjedno zemljište.
- (6) Postojeće građevine legalno izgrađene prije usvajanja zoning plana se nastavljaju koristiti i po usvajanju plana, čak i ako njihova namjena nije u skladu sa zoning planom. Ako se podnese zahtjev za promjenu namjene ili rekonstrukciju postojeće građevine, primjenjivat će se odredbe zoning plana. (7) Na područjima za koja se planira izrada regulacijskog plana i urbanističkog plana kao detaljnijih planova, odredbe zoning plana ostaju na snazi, te se tim planovima dodaju nove odredbe koja moraju biti u suglasnosti sa zoning planom.
- (7) Zoning plan donosi općinsko vijeće i objavljuje se u službenom glasilu općine.
- (8) Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/04, 50/07 i 84/10) propisuje način izrade zoning plana.

- (9) Sastavni dijelovi zoning plana su izvod iz plana šireg područja, program mjera i aktivnosti za provođenje plana i odluka o provođenju zoning plana.

Članak 36.

(Regulacijski plan i urbanistički projekat)

- (1) Obveza izrade i donošenja regulacijskog plana i urbanističkog projekta, utvrđuje se planskim dokumentom šireg područja. Oni predstavljaju provedbene planske dokumente.
- (2) Regulacijskim planom i urbanističkim projektom se u skladu sa urbanističkim (izuzetno prostornim planom) određuju lokacijski uvjeti za pripremu glavnog projekta za stjecanje građevinske dozvole, koji definiraju namjenu, položaj, funkciju, veličinu i oblikovanje građevina. (3) Radi što kvalitetnijeg uređenja posebnih urbanih (zone specijalne namjene) i drugih prostornih - urbaniziranih cjelina sa naročitim značajem, provedbeni planski dokument - urbanistički projekt može da se radi na temelju najboljeg rješenja odabranog kroz instituciju javnog natječaja. Programski uvjeti za raspisivanje natječaja moraju biti suglasni sa odredbama plana šireg područja.
- (3) Provedbeni planski dokumenti se mogu pripremati za određena područja i zahvate u prostoru za koja su poznati investitori, kao što su:
- planiranje infrastrukturnih objekata za osiguranje djelovanja javnih i komunalnih poduzeća,
 - uređenje područja koja su predviđena za sanaciju i obnovu, te za širenje postojećih naselja,
 - uređenje devastiranih područja
 - Provedbeni planski dokument naročito sadrži: - točan obim područja za koji se radi provedbeni plan,
 - detaljnu namjenu površina, - gustinu naseljenosti,
 - regulacionu i građevinsku liniju,
 - nivelacione podtke,
 - uređenje prostora,
 - prikaz povezanosti i utjecaja buduće građevine ili zahvata u prostoru na susjedni prostor i postojeće građevine,
 - nacrt projektnih rješenja prometne, energetske, vodovodne i druge komunalne infrastrukture područja sa uvjetima i obavezama priključivanja na nju,
 - rješenja i mjere za zaštitu okoliša, očuvanje prirodnog i kulturnog naslijeđa,

- rješenja i mjere za zaštitu stanovnika i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i drugih nesreća,
 - rješenja i mjere za nesmetan pristup osobama sa poteškoćama u kretanju,
 - plan parcelacije sa prikazom parcela i lokacija sa vlasnicima građevinskog zemljišta,
 - podaci o vlasničkom statusu zemljišta, - uvjeti uređenja građevinskog zemljišta, - ekonomsku valorizaciju plana.
- (4) Provedbenim planskim dokumentom se može odrediti i obveza raspisivanja javnog natječaja za usvajanje projektnih rješenja za pojedine planirane građevine.
- (5) Sastavni dijelovi provedbenog planskog dokumenta su izvod iz plana šireg područja, program mjera i aktivnosti za provođenje plana i odluka o provođenju provedbenog planskog dokumenta.

Članak 37.

(Financijska sredstva)

- (1) Sredstva za pripremu, izradu i praćenje provođenja urbanističkih i provedbenih planskih dokumenata osiguravaju se iz proračuna općine na posebnoj stalnoj proračunskoj poziciji i iz drugih izvora.
- (2) Izuzetno od prethodnog stavka, investitor koji ima poseban interes za izradu provedbenog planskog dokumenta za određeno područje, može svojim sredstvima financirati izradu provedbenog planskog dokumenta, bez prava nametanja zahtjeva i rješenja koji nisu u skladu sa prostornim, odnosno urbanističkim planom. Iznos financijskog ulaganja biće uzet u obzir kod utvrđivanja naknade za uređenje zemljišta.

Članak 38.

(Plan parcelacije za posebne uvjete)

- (1) Plan parcelacije utvrđuje se za područja na kojima je utvrđen režim građenja III stupnja.
- (2) Za prostorne cjeline za koje nije propisano donošenje ili se kasni s izradom provedbenog planskog dokumenta, a potrebe zahtijevaju hitnost rješavanja, plan parcelacije se donosi kao pomoćni planski dokument namijenjen za definiranje pojedinačnih građevinskih parcela, u skladu sa prostornim ili urbanističkim planom.
- (3) Plan parcelacije izrađuje se na ažuriranim geodetsko-katastarskim planovima općine, a nosilac izrade je općinska služba nadležna za prostorno uređenje i urbanizam.

- (4) Planom parcelacije utvrđuje se: veličina, oblik i položaj parcele, pristup parcelama, regulacione i građevinske linije i površine za javne namjene.
- (5) Plan parcelacije mora sadržavati temeljne elemente za strukturalnu podjelu i uređenje prostora: kompozicija prostora, plan prometa, plan energetske, hidrotehničke i telekomunikacijske infrastrukture, plan regulacijske i građevinske linije, veličina, oblik i položaj parcela, pristup parcelama i podatke o vlasnicima zemljišta po građevinskim parcelama.
- (6) Veličine i položaj parcela definiraju se na temelju odredaba urbanističkog ili prostornog plana. Svaka parcela mora imati izlaz na cestu i riješene priključke na komunalnu i drugu infrastrukturu.
- (7) Plan parcelacije se, po pravilu, donosi za prostornu cjelinu na kojoj se vrši gradnja. Ako plan parcelacije ne pokriva potpuno jednu prostornu cjelinu, parcelacija se mora izvršiti tako da se na preostalom dijelu omogući obrazovanje druge građevinske parcele.
- (8) Plan parcelacije usvaja općinsko vijeće.

V PRIPREMA, IZRADA I USVAJANJE PLANSKIH DOKUMENATA

Članak 39.

(Priprema, izrada i donošenje planskih dokumenata)

- (1) Priprema, izrada i donošenje planskih dokumenata vrši se u skladu sa ovim Zakonom.
- (2) Postupak pripreme, izrada i sadržaj planskih dokumenata utvrđen je Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj 63/04, 50/07 i 84/10).

Članak 40.

(Odluka o pristupanju izradi i/ili izmjeni i/ili dopuni planskog dokumenta)

- (1) Skupština ili općinsko vijeće, ovisno od nadležnosti nad prostorom koje pokriva planski dokument, donosi odluku o pristupanju izradi, odnosno izmjeni i/ili dopuni planskog dokumenta, na prijedlog ovlaštenog nosioca pripreme.
- (2) Odluka iz prethodnog stava sadrži:
 - vrstu planskog dokumenta čijoj se izradi, odnosno izmjeni i/ili dopuni pristupa,
 - granice područja za koji se dokument radi ili mijenja,

- vrstu planskog dokumenta (važeći prostorno-planski dokument) višeg reda na temelju kojeg se pristupa izradi planskog dokumenta,
 - vremenski period za koji se planski dokument donosi,
 - smjernice za izradu, izmjenju i/ili dopunu dokumenta,
 - optimalni rok izrade,
 - obavezne elemente - sadržaj dokumenta,
 - odredbe o sudjelovanju javnosti - javnoj raspravi i javnom uvidu, - način osiguranja sredstava za izradu, izmjenju ili dopunu dokumenta,
 - nositelja pripreme za izradu, izmjenju i/ili dopunu planskog dokumenta,
 - druge elemente u ovisnosti od specifičnosti područja za koje se dokument radi.
- (3) Odlukom o pristupanju izradi detaljnog planskog dokumenta, može se utvrditi režim zabrane građenja za novu izgradnju na prostoru ili dijelu prostora za koji se radi provedbeni detaljni planski dokument, do donošenja istog, a najduže dvije godine.
 - (4) Odluka o pristupanju izradi, odnosno izmjeni i/ili dopuni planskog dokumenta objavljuje se u službenom glasilu općine, odnosno Županije Posavske a službeno se dostavlja nadležnoj urbanističko-građevinskoj inspekciji.

Članak 41.

(Nositelj pripreme planskog dokumenta)

- (1) Nositelj pripreme za izradu planskog dokumenta (u daljem tekstu: nositelj pripreme) za čije donošenje je nadležna Skupština je Ministarstvo, a za planske dokumente za čije donošenje je nadležno općinsko vijeće, nosilac pripreme je općinska služba za poslove prostornog uređenja (u daljem tekstu: nadležna općinska služba).
- (2) Ako su za donošenje planskog dokumenta nadležne dvije općine, nositelja pripreme dokumenta one utvrđuju sporazumno.
- (3) Nositelj pripreme pokreće inicijativu za izradu planskog dokumenta, na temelju svog programa rada za mandatni period.
- (4) Kad nadležni organ iz članka 40. stavak (1) ovog Zakona donese odluku o pristupanju izradi odnosno izmjeni i/ili dopuni planskog dokumenta, nosilac pripreme je dužan da istu odmah dostavi svim zainteresiranim stranama u procesu planiranja.
- (5) Prema potrebi, opsegu i vrsti dokumenta, nositelj pripreme može posebnom odlukom formirati Savjet plana radi stručnog praćenja izrade

planskog dokumenta u svim fazama rada, utvrđivanja koncepta prostornog uređenja, te usuglašavanja stavova i interesa. Savjet plana sačinjavaju istaknuti stručnjaci iz oblasti prostornog planiranja, urbanizma, prometa, energetike, ekonomije, okoliša i drugih relevantnih oblasti, a formirat će se u roku od 30 dana od stupanja na snagu Odluke o pristupanju izradi, odnosno izmjeni i/ili dopuni dokumenta.

Članak 42.

(Obveze nositelja pripreme)

- (1) Nositelj pripreme dužan je odmah po donošenju Odluke o izradi planskog dokumenta, a najkasnije u roku od 30 dana dostaviti nositelju izrade plana svu raspoloživu dokumentaciju, neophodnu za izradu plana, a naročito:
 - planski dokument višeg reda ili šireg područja,
 - važeću provedbenu plansku dokumentaciju, uključujući i izmjene i dopune,
 - vodoprivredne osnove glavnog slivnog područja,
 - šumsko – gospodarsku osnovu,
 - strategiju zaštite okoliša,
 - planove razvoja gospodarstva i poljoprivrede,
 - podatke o geološkoj podlozi i mineralnim resursima,
 - katastarske podloge i raspoložive geodetske podloge.
- (2) Nositelj pripreme dužan je osigurati suradnju i usuglašavanje stavova, te koordinirati aktivnost svih zainteresiranih strana u procesu prostornog planiranja, kao što su vlasnici nekretnina, zakoniti korisnici prostora i sudionici u njegovoj izgradnji i uređivanju, te organi uprave, upravnostručne organizacije i agencije, nosioci javnih ovlaštenja nadležni za vodoprivredu, šumarstvo, poljoprivredu, promet, energetiku, telekomunikacije, turizam, rudarstvo, zdravstvo, školstvo, kulturu, zaštitu okoliša, sanitarno-zdravstvenu zaštitu, zaštitu na radu, zaštitu od požara, civilnu zaštitu, zaštitu kulturno-povijesnih i prirodnih dobara, organi nadležni za obranu, organi unutarnjih poslova, predstavnici vjerskih zajednica i drugi subjekti.
- (3) Nositelj pripreme naročitu važnost posvećuje osiguranju koncepcije i planova razvoja nadležnih operatora infrastrukturnih sistema na području u obuhvatu plana:
 - snabdijevanje vodom, odvođenje i tretman otpadnih voda,

- snabdijevanje električnom i toplotnom energijom,
 - telefonski promet,
 - javni cestovni promet u naselju i van naselja.
- (4) Zainteresirane strane iz stavka (2) dužne su, i snose odgovornost, da u roku od 30 dana po dobivanju Odluke iz članka 40. dostave tražene podatke, podloge i relevantne informacije te svoje prijedloge i sugestije za određena planska rješenja na cijelom području obuhvaćenom planom. Vlasnici zemljišta i objekata na njima dužni su da u istom roku dostave svoje prijedloge i sugestije za planska rješenja koja se tiču njihove imovine.
 - (5) Ako organ, organizacija ili druga pravna i fizička osoba ne dostavi tražene podatke, informacije i svoje sugestije ili prijedloge u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, smatrat će se da nemaju nikakvih posebnih zahtjeva i da bezuvjetno prenose svoja prava na kreativnu participaciju u planiranju na nositelja izrade.
 - (6) Nositelj pripreme plana dužan je da odmah proslijedi dobivene podatke, podloge, informacije, prijedloge i sugestije iz stavka (4) ovog članka nositelju izrade planskog dokumenta.

Članak 43.

(Nositelj izrade planskog dokumenta)

- (1) Poslove izrade planskih dokumenata, nosilac pripreme povjerava nositelju izrade planskog dokumenta (u daljem tekstu: nositelj izrade).
- (2) Nositelj izrade se bira putem javnog natječaja, u skladu sa Zakonom o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14) samo iz reda pravnih osoba koje su registrirane za djelatnost izrade planskih dokumenata i koje ispunjavaju uvjete, prema članku 22. ovog zakona.
- (3) Samo u slučaju navedenom u članku 36. stavak (3) ovog Zakona izbor nositelja izrade urbanističkog projekta obaviti će se nakon pretkvalifikacije shodno Zakonu o javnim nabavkama - na temelju provedenog natječaja za izbor najboljeg idejnog rješenja.
- (4) Nositelj izrade je dužan da prednacrt, kao i svaku sljedeću fazu izrade dokumenta, uradi u skladu sa ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i Odlukom o pristupanju izradi planskog dokumenta, kao i svim dokumentima dostavljenim od strane nositelja pripreme.
- (5) Nositelj izrade mora naročito osigurati usklađenost planskog dokumenta koji izrađuje, sa

planskim dokumentom šireg područja i odgovoran je za isto.

Članak 44.

(Prednacrt i nacrt planskog dokumenta)

- (1) Nositelj izrade obavezan je nositelju pripreme predati potpun prednacrt planskog dokumenta, sa svim dijelovima koje odgovarajući planski dokument treba da sadrži.
- (2) Prije utvrđivanja nacrta, prednacrt planskog dokumenta razmatra Savjet plana.
- (3) Na prednacrt plana nosilac pripreme plana i članovi Savjeta plana daju eventualne primjedbe, prijedloge i sugestije na predloženi dokument, zauzima se stav i formuliraju zaključci sa preporukama koji se dostavljaju nositelju izrade.
- (4) Nositelj izrade razmatra primjedbe, mišljenja i sugestije na prednacrt, a one izmjene koje smatra boljim rješenjima, ugrađuje u nacrt planskog dokumenta i dostavlja ga nositelju pripreme, uz odgovarajuće obrazloženje.
- (5) Nacrt planskog dokumenta sadrži grafički i tekstualni dio, a za potrebe rasprave na javnim skupovima i sjednicama izabranih predstavničkih organa vlasti, posebno se izrađuje skraćeni nacrt sa najvažnijim grafičkim i tekstualnim priložima koji su dovoljno detaljni i informativni.

Članak 45.

(Javna rasprava i javni uvid)

- (1) Nositelj izrade je dužan da predstavi nacrt planskog dokumenta nositelju pripreme i Savjetu plana (ako je formiran) i nakon diskusije o njemu, nacrt se prihvata zaključkom nositelja pripreme i prosljeđuje Skupštini, odnosno općinskom vijeću, u ovisnosti od razine nadležnosti za donošenje određenog dokumenta, na razmatranje i usvajanje. U suprotnom, nacrt se vraća nositelju izrade sa primjedbama, sugestijama i rokom za doradu, nakon čega se ponavlja prethodna procedura.
- (2) Skupština, odnosno općinsko vijeće razmatra nacrt planskog dokumenta i stavlja ga na javnu raspravu pod uvjetima i u trajanju utvrđenom u Odluci o pristupanju izradi planskog dokumenta.
- (3) O mjestu, vremenu i načinu izlaganja nacrta planskog dokumenta na javni uvid javnost se izvješćuje oglasom koji se objavljuje u sredstvima javnog informiranja najmanje tri puta, s tim da se prva obavijest objavljuje 15 dana prije početka javnog uvida, a druge dvije dva

dana uzastopno, neposredno pred početak javnog uvida.

- (4) Obavijest iz prethodnog stavka sadrži mjesto, datum, početak i trajanje javnog uvida u planski dokument, mjesto i datum jedne ili više prezentacija i rasprava na javnim skupovima te na sjednicama izabranih predstavničkih organa vlasti, te rok do kojeg se mogu poslati pisana mišljenja, prijedlozi i primjedbe na nacrt dokumenta.
- (5) Dužina javne rasprave ovisi o vrsti dokumenta i definirana je odlukom iz članka 40. ovog Zakona. Javne rasprave za dokumenta iz nadležnosti Županije ne može trajati kraće od 60 niti duže od 90 dana. Javna rasprava za planske dokumente u nadležnosti općina mogu trajati: za prostorni plan i urbanistički plan najmanje 30, a najviše 60 dana, a za detaljne planove do 30 dana.
- (6) Nacrt planskog dokumenta izlaže se na javni uvid u integralnoj formi na prikladan način u odgovarajućim prostorijama po lokalnim centrima i uz dežurstvo stručnih osoba koje mogu dati određene informacije, a prvenstveno je namijenjen vlasnicima zemljišta i zakonitim korisnicima prostora u tom lokalnom području obuhvaćenom planom, dok se skraćeni nacrt službeno dostavlja ostalim zainteresiranim stranama – organima i organizacijama iz članka 42. stavak (2) ovog Zakona, kao sudionicima planiranja. Nacrt planskog dokumenta, u elektronskoj formi, treba usporedo postaviti i na web stranici nadležnog organa – nositelja pripreme. Organizacija javnog uvida i javne rasprave te prateća tehnička pitanja su obaveza i odgovornost nositelja pripreme.
- (7) O nacrtu Prostornog plana Županije, kao i nacrtu Prostornog plana područja posebnih obilježja Županije pribavlja se mišljenje Federalnog Ministarstva prostornog uređenja (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo) o usklađenosti plana sa važećom planskom dokumentacijom na razini Federacije.
- (8) Javne rasprave za nacрте planskih dokumenata od značaja za Županiju organiziraju se u svim općinama u sastavu Županije.
- (9) Pored rasprave na javnim skupovima, općinska vijeća su dužna dati svoje mišljenje o nacrtu planskih dokumenata u roku od 60 dana od dana dostave materijala. U slučaju da mišljenje nije dostavljeno u propisanom roku smatrati će se da je ono dano, odnosno da nema primjedbi na nacrt.
- (10) O nacrtu prostornog plana Županije neophodno je upoznati nadležna Ministarstva susjednih Županija, kao i nadležno Ministarstvo

za prostorno uređenje Republike Srpske, odnosno Ministarstvo za prostorno uređenje druge države /Republike Hrvatske, kako bi se na vrijeme mogli uskladiti interesi i namjene prostora u rubnim područjima Županije Posavske.

- (11) Kada se na javni uvid stavlja nacrt prostornog plana općine i urbanističkog plana, njegovo izlaganje se vrši u prostorijama mjesnih zajednica i u sjedištu općine koje taj plan obuhvata.
- (12) Na nacrt prostornog plana općine i urbanističkog plana pribavlja se suglasnost Ministarstva, koje mora biti dostavljeno u roku od 30 dana od dana prijema planskog dokumenta. Ako Ministarstvo ne dostavi svoje mišljenje o usuglašenosti dostavljenih planova sa prostornim planom Županije, smatrat će se da nema primjedbi.
- (13) Nacrt provedbenog planskog dokumenta se izlaže na fizički pristupačan, tehnički i informativno adekvatan način, uz dežurstvo stručne osobe:
 - u prostorijama općine, odnosno nositelja pripreme planskog dokumenta, - u prostorijama nositelja izrade plana,
 - u prostorijama u kojima se održavaju sjednice Skupštine, odnosno općinskog vijeća ili drugim prostorima (domovi kulture, predvorja javnih ustanova i sl.),
 - u prostorijama odgovarajućih mjesnih zajednica na koje se plan odnosi.

Obvezno se organiziraju javni skupovi sa raspravom o nacrtu detaljnog planskog dokumenta u svakoj mjesnoj zajednici (ili dijelu mjesne zajednice) obuhvaćenoj planom.

- (14) Nositelj pripreme detaljnog plana dužan je blagovremeno, izvijestiti javnim oglasom vlasnike nekretnina i druge zakonite korisnike prostora na području za koje se donosi detaljni plan i pozvati ih da izvrše uvid u nacrt detaljnog plana te da se uključe u javnu raspravu sudjelovanjem na javnim skupovima ili dostavljanjem pisanih primjedbi, sugestija i prijedloga nositelju pripreme. Ukoliko se pozvani ni na koji način ne odazovu na javnu raspravu u predviđenom roku, smatrat će se da su suglasni sa danim nacrtom provedbenog plana i da ne mogu naknadno postavljati bilo kakve primjedbe i uvjete u procesu odobravanja građenja i drugih zahvata u prostoru koji su suglasni sa provedbenim planom i općim urbanističkim pravilima.
- (15) Nositelj pripreme plana obvezan je da na svakom mjestu na kojem je izložen nacrt planskog dokumenta, izvijesti javnost da se detaljnije informacije, objašnjenja i pomoć u

formuliranju primjedbi mogu dobiti kod nositelja pripreme i nositelja izrade ili kod dežurne stručne osobe na mjestu izlaganja.

- (16) Primjedbe, prijedlozi i mišljenja o nacrtu planskog dokumenta upisuju se u bilježnicu sa numeriranim stranama, koja se nalazi u prostoriji u kojoj se nacrt izlaže ili se dostavljaju poštom u pisanoj obliku nositelju pripreme. Nositelj pripreme je dužan da otvori mogućnost dostavljanja primjedbi na nacrt putem elektronske pošte.

Članak 46.

(Stručna rasprava)

- (1) Nakon što nositelj pripreme prikupi iz javne rasprave sva mišljenja, primjedbe, sugestije i prijedloge na nacrt planskog dokumenta, onda ih najprije razmatra zajedno sa Savjetom plana i formulira vlastite preporuke koje dostavljaju nositelju izrade, skupa sa svim mišljenjima, primjedbama, sugestijama i prijedlozima. Nositelj izrade obvezan je da razmotri sve primjedbe, prijedloge i mišljenja koji su sakupljeni tijekom javne rasprave i da prije utvrđivanja prijedloga planskog dokumenta, o njima formulira svoj obrazložen stav te da taj stav u pisanoj formi dostavi nositelju pripreme plana u roku od 30 dana od zatvaranja javnog uvida.
- (2) Stav nositelja izrade o primjedbama, prijedlozima i mišljenjima iz javne rasprave razmatra se na stručnoj raspravi u organizaciji nositelja pripreme, na koju se obvezno službeno pozivaju predstavnici nositelja izrade i organa i organizacija - sudionika planiranja iz članka 42. stavak (2) ovog Zakona, te članovi Savjeta plana.
- (3) Ako sjednici iz stavka (3) ne nazoče ovlašteni stručni predstavnici organa i organizacija – sudionika planiranja iz članka 42. stavak (2) ovog Zakona, smatra se da su odgovarajuće organizacije prihvatile da se prijedlog planskog dokumenta utvrdi na temelju nacrta i stava o primjedbama, prijedlozima i mišljenjima koji je zauzeo nosilac izrade.
- (4) Stručna rasprava iz stavka (3) ovog članka mora se organizirati u roku od 45 dana od dana zatvaranja javnog uvida.
- (5) Nositelj pripreme objavljuje i javni poziv za stručnu raspravu u dnevnik novinama tri dana prije i na dan održavanja rasprave, a na istoj pored subjekata navedenih u stavku (3) mogu nazočiti sve zainteresirane osobe.

Članak 47.

(Ponovna javna rasprava)

- (1) Ako se izmijenjeni nacrt planskog dokumenta na temelju prihvaćenih prijedloga, mišljenja i primjedbi, dobivenih u tijeku javne rasprave, značajno razlikuje od nacrt dokumenta, nositelj pripreme je dužan organizirati ponovnu javnu raspravu u roku od 30 dana od zatvaranja prve javne rasprave. Nositelj pripreme je ovlašten da cijeni značajnost razlika u fazi definiranoj člankom 46. stavak (1) ovog Zakona.
- (2) Značajnim razlikama iz prethodnog stavka smatraju se sva nova rješenja, koja nisu u skladu sa smjernicama za izradu, odnosno izmjenu i/ili dopunu dokumenta iz odluke prema članku 40. ovog Zakona, ili kada se promijeni granica građevinskog područja ili kada dođe do bitnih promjena vlasničkih odnosa.
- (3) Ako se ponovna javna rasprava odnosi na promjene predložene u prvoj javnoj raspravi, trajanje javnog uvida može biti kraće od rokova iz članka 45. stavak (5) ovog Zakona, ali ne kraće od osam dana.
- (4) Ponovna javna rasprava objavljuje se na način određen člankom 45. ovog Zakona.
- (5) Novi prijedlozi, mišljenja i primjedbe na izmijenjen nacrt planskog dokumenta mogu se podnositi samo na one izmjene nacrt urađene na temelju primjedaba i mišljenja sa prve javne rasprave.
- (6) Ponovna javna rasprava može se provoditi najviše dva puta, nakon čega se, ako je izmijenjeni nacrt prihvatljiv, ide u proceduru stručne rasprave radi izrade prijedloga, a u suprotnom, postupak se obustavlja i donosi nova odluka o ponovnoj izradi, odnosno izmjeni i/ili dopuni planskog dokumenta.

Članak 48.

(Prijedlog planskog dokumenta)

- (1) Prijedlog planskog dokumenta utvrđuje se na temelju nacrt koji je uspješno prošao fazu javnog uvida i na temelju stava nositelja izrade o primjedbama, prijedlozima i mišljenjima na taj nacrt. U prijedlogu planskog dokumenta ne mogu se mijenjati planska rješenja iz nacrt plana, osim onih na koji je bila stavljena utemeljena i prihvaćena primjedba, prijedlog ili mišljenje. Po održanoj stručnoj raspravi iz članka 46. ovog Zakona, nositelj izrade završava prijedlog planskog dokumenta i uz odgovarajuće obrazloženje dostavlja ga nositelju pripreme.

- (2) Nositelj pripreme i Savjet plana, ako je formiran, razmatra Izvješće o provedenoj javnoj i stručnoj raspravi, izmjenama koje su uslijed toga nastale i o primjedbama koje nisu mogle biti prihvaćene i utvrđuju prijedlog planskog dokumenta. Kompletan materijal nositelj pripreme dostavlja Skupštini, odnosno općinskom vijeću.
- (3) Prijedlog planskog dokumenta razmatra i ukoliko nema značajnih primjedbi usvaja Skupština, odnosno općinsko vijeće. U slučaju da ima primjedbi (amandmana) onda se prijedlog skida s dnevnog reda i vraća nositelju pripreme radi korekcija i dorada. U krajnjem slučaju, prijedlog planskog dokumenta može biti odbijen od strane Skupštine odnosno općinskog vijeća, čime se postupak vraća na početak.
- (4) Usvojeni planski dokument je javni dokument, ima karakter zakonskog akta, i zato se obvezno izlaže u integralnoj formi na stalni javni uvid kod organa – nadležne općinske službe. Kompletan planski dokument službeno se dostavlja nadležnoj urbanističko-građevinskoj inspekciji. Pored toga, skraćeni sadržaj usvojenog planskog dokumenta sa najvažnijim grafičkim i tekstualnobrojčanim prikazima treba biti stalno pristupačan i u svim mjesnim odborima.
- (5) U cilju informiranja zainteresiranih strana i javnosti, elektronska verzija usvojenog planskog dokumenta treba da se postavi na službenu internet stranicu Županije ili web-stranicu općine.

Članak 49.

(Donošenje planova u vanrednim uvjetima i okolnostima)

- (1) S ciljem stvaranja planskog osnova za obnovu i izgradnju naselja za neodložno zbrinjavanje stanovništva sa razrušenog, poplavljenog i drugog područja detaljni plan se može raditi i donositi po skraćenom postupku.
- (2) Način i postupak pripreme, izrade i donošenje planskog dokumenta po skraćenom postupku definirati će se Odlukom o pristupanju izradi planskog dokumenta.

Članak 50.

(Revizija planskih dokumenata)

- (1) Reviziju planskih dokumenta pokreće nositelj pripreme plana.
- (2) Revizija prostornih i urbanističkih planova vrši se u skladu sa programom mjera iz članka
- (3) 56. ovog Zakona u sklopu godišnje analize i ocjene stanja u prostoru.

- (4) Obavezna revizija planskih dokumenta vrši se najkasnije godinu dana prije isteka vremenskog perioda definiranog odlukom iz članka 40. ovog Zakona. (4) Revizija plana vrši se prema posebnim propisima koje će donijeti Ministarstvo.

Članak 51.

(Inicijativa za izmjenu ili dopunu planskih dokumenata)

- (1) Inicijativu za izmjenu ili dopunu planskog dokumenta mogu pokrenuti:
- zastupnici Skupštine Županije Posavske,
 - zastupnici općinskog vijeća,
 - Vlada Županije, odnosno nositelj pripreme,
 - općinski načelnik,
 - nadležni državni organi, upravno-stručne organizacije, agencije i javna poduzeća,
 - gospodarske i strukovne komore, - savjet mjesnih zajednica,
 - vlasnici zemljišta i objekata na njemu, - potencijalni investitori u razvojne projekte i
 - nevladina udruženja i udruženja građana.
- (2) Inicijativa za izmjenu ili dopunu planskog dokumenta mora biti stručno i detaljno obrazložena. Subjekti navedeni u stavku (1) ne mogu kao razlog za pokretanje inicijative koristiti svoju nepozornost ili nesudjelovanje u fazi pripreme i donošenja tog dokumenta.
- (3) Najraniji rok za pokretanje inicijative za izmjenu ili dopunu planskog dokumenta je dvije godine od dana stupanja na snagu tog dokumenta.
- (4) Inicijativa se upućuje nadležnom Ministarstvu, odnosno nadležnoj općinskoj službi, koji dalje postupaju po proceduri kao kod donošenja novog dokumenta.
- (5) Izmjena ili dopuna planskog dokumenta vrši se po postupku i na način predviđen za izradu i donošenje tog dokumenta.

VI. SUSTAV INFORMIRANJA O STANJU U PROSTORU

Članak 52.

(Jedinstveni prostorni informacijski sustav)

- (1) (1) S ciljem prikupljanja, obrade i korištenja i podataka od značaja za planiranje, uređenje, korištenje i zaštitu prostora, Ministarstvo, u suradnji sa drugim ministarstvima i općinama, uspostavlja i održava jedinstveni Geografski informacijski sustav u oblasti prostornog planiranja i uređenja (u daljem tekstu: GIS).

- (2) GIS obuhvaća podatke i informacije za cijeli prostor Županije.
- (3) Svi subjekti informacionog sustava na županijskom i nivou jedinica lokalne samouprave moraju raditi u skladu sa federalnim propisom o metodologiji prikupljanja i obrade podataka, te koristiti jedinstvene obrasce za vođenje radne evidencije podataka. Sustav ima računarsku podršku na cijelom prostoru Županije Posavske, što znači da se unutar svake općine razvija odgovarajući podsustav koji je uvezan u internu mrežu.
- (4) Sredstva za održavanje jedinstvenog GIS - a osiguravaju se iz županijskog proračuna i proračuna općine.

Članak 53.

(Sadržaj informacionog sustava)

- (1) U okviru GIS-a vodi se i održava jedinstvena elektronska baza podataka koja obuhvaća:
- podatke o prostornom planu Županije,
 - podatke o prostornim i urbanističkim planovima općine,
 - podatke o provedbenim planovima općine,
 - katastarske podatke o zemljištu,
 - satelitske snimke Županije i aerofotogrametrijske snimke,
 - statističke, kartografske, analitičke i planske podatke,
 - podatke o infrastrukturnim sistemima,
 - podatke o gospodarskim resursima,
 - podatke o građevinskom zemljištu,
 - podatke o graditeljskom i prirodnom nasljeđu,
 - podatke o bespravnoj gradnji,
 - podatke o ugroženim područjima (klizišta, plavna područja),
 - podatke o ugrožavanju okoline,
 - podatke o stanovništvu,
 - podatke o kadrovima i pravnim osobama koje se bave poslovima oblasti prostornog planiranja i
 - druge podatke koji su od značaja za prostorno uređenje Županije i za vođenje i održavanje GIS-a.

Članak 54.

(Obveza dostavljanja podataka)

- (1) Nadležna općinska služba vodi jedinstvenu evidenciju podataka i informacija o stanju prostora u odgovarajućim bazama i dužna je svake godine do 31. siječnja/januara tekuće godine dostaviti nadležnom Ministarstvu godišnje Izvješće o stanju prostora, kao i o

- provođenju planova na razini općine za proteklu godinu.
- (2) Nadležni organi uprave, upravno-stručne organizacije, agencije nositelji javnih ovlaštenja i operateri infrastrukturnih sustava koji posjeduju, prikupljaju, izrađuju ili obrađuju podatke potrebne za formiranje jedinstvene evidencije iz članka 52. ovog Zakona dužni su podatke i dokumentaciju redovno, a najkasnije do 15. siječnja/januara tekuće godine za proteklu godinu, dostavljati nadležnoj općinskoj službi iz stavka (1) ovog članka.
 - (3) Na zahtjev nadležne općinske službe iz stavka (1) ovog članka, investitori, pravne osobe i druge organizacije dužne su neodložno da dostave podatke iz članka 53. ovog Zakona.

Članak 55.

(Izvješće o stanju Prostora u Županiji)

- (1) Ministarstvo i nadležne općinske službe vode dokumentaciju potrebnu za praćenje stanja u prostoru, izradu i praćenje planskih dokumenata.
- (2) O stanju prostora na području Županije i općina, po isteku dvije godine od donošenja planskog dokumenta na razini Županije ili na razini općine, radi se Izvješće o stanju u prostoru (u daljem tekstu: Izvješće).
- (3) Izvješće sadrži analizu provođenja planskih dokumenata i drugih dokumenata, ocjenu provedenih mjera i njihove djelotvornosti na održivo gospodarenje prostorom, na zaštitu vrijednosti prostora i okoliša, te druge elemente od značaja za prostor.
- (4) Izvješće se priprema i podnosi na razmatranje Skupštini odnosno općinskom vijeću do kraja veljače tekuće godine.

Članak 56.

(Program mjera i aktivnosti za unapređenje stanja u prostoru)

- (1) (1) Skupština, odnosno općinsko vijeće na temelju Izvješća i na prijedlog Ministarstva, odnosno nadležne općinske službe, donosi četverogodišnji Program mjera i aktivnosti za unapređenje stanja u prostoru (u daljem tekstu Program mjera), najkasnije do kraja ožujka tekuće godine za tu godinu.
- (2) Program mjera sadrži ocjenu potrebe izrade novih, odnosno izmjene i dopune postojećih planskih dokumenata, potrebu pribavljanja podataka i stručnih podloga za njihovu izradu, te

druge mjere i aktivnosti važne za izradu i donošenje tih dokumenata.

- (3) Programom mjera može se utvrditi potreba uređenja zemljišta od važnosti za Županiju, odnosno za općinu, financiranje njegovog uređenja, te rok u kojem je određeno zemljište potrebno urediti za planiranu namjenu.
- (4) Programom mjera utvrđuju se i druge mjere za provođenje politike i planskih dokumenata, uključujući materijalno i tehničko unapređenje organa, službi i organizacija prostornog uređenja.

VI. UREĐENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA U URBANIM PODRUČJIMA

Članak 57.

(Uređenje građevinskog zemljišta)

- (1) Pripremanje i opremanje građevinskog zemljišta u urbanim područjima (u daljem tekstu: uređenje građevinskog zemljišta) obuhvata izgradnju prometne i komunalne infrastrukture koja je potrebna za izgradnju i korištenje građevina i zahvata u prostoru koji su planirani planskim dokumentima.
- (2) Izgradnja građevina vrši se po pravilu na uređenom građevinskom zemljištu.
- (3) Izuzetno od prethodnog stavka, izgradnja građevina može se vršiti i na neuređenom građevinskom zemljištu, pod uvjetom da se njegovo uređenje izvrši u toku gradnje građevine, a najkasnije do tehničkog prijema završene građevine.
- (4) Uređenje građevinskog zemljišta je obveza općine. Na razini općine vrši se prikupljanje sredstava, financiranje i koordinacija aktivnosti planiranja, programiranja, projektiranja građevinskotehničkih sustava i izvođenje uređenja građevinskog zemljišta. Neke od navedenih faza aktivnosti općine može se povjeriti javnim komunalnim poduzećima koje je osnovala za te poslove, ili ustupiti drugim pravnim osobama u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine. Ulogu investitora u ime općine vrši načelnik.
- (5) Izuzetno od prethodnog stavka, u slučaju da građevinsko zemljište nije uređeno u momentu podnošenja zahtjeva za građevinsku dozvolu, investitor građevinskog objekta ili drugog zahvata u prostoru, na toj lokaciji, može uložiti svoja sredstva u izgradnju komunalne infrastrukture prema usvojenom planskom dokumentu i projektima, a to ulaganje će mu biti

- priznato prilikom određivanja naknade za uređenje građevinskog zemljišta.
- (6) U slučaju iz prethodnog stavka, investitor građevinskog objekta i nadležne općinske službe, ugovorom definiraju opseg radova, potrebna financijska sredstva, te obveze i međusobne odnose između investitora građevinskog objekta, općine i javnog poduzeća nadležnog za određenu infrastrukturu.
- (7) Za pripremu i opremanje građevinskog zemljišta, po potrebi, se izdaje odobrenje za građenje za pripreme radove.

Članak 58.

(Pripremanje građevinskog zemljišta)

Pripremanje građevinskog zemljišta za gradnju obuhvata:

- rješavanje imovinsko-pravnih odnosa sa vlasnicima nekretnina,
- donošenje planskog dokumenta koji je temelj za odobravanje građenja na određenom prostoru,
- parcelaciju zemljišta,
- uklanjanje postojećih građevina, premještanje nadzemnih i podzemnih instalacija u skladu sa planskim dokumentom,
- inženjersko – geološka ispitivanja sanaciju zemljišta (sanacija klizišta, drenaže, regulaciju vodotoka, ravnanje zemljišta i sl),
- izradu dokumentacije i obavljanje radova na zaštiti graditeljskog i prirodnog naslijeđa koji bi mogli biti ugroženi radovima na pripremanju zemljišta i
- sve druge radnje u skladu sa planskim dokumentom.

Članak 59.

(Opremanje građevinskog zemljišta)

(1) Opremanje građevinskog zemljišta obuhvata:

- građenje prometnica uključujući kolovoze, pločnike, pješačke staze, trgove, javna parkirališta, garaže i dr;
- izgradnju pristupa građevinama javnog karaktera kojim se osigurava nesmetano kretanje osoba sa smanjenim tjelesnim sposobnostima;
- izgradnju infrastrukture za potrebe opskrbe vodom, distribuciju električne, plinske i druge energije, telekomunikacijske objekte i uređaje;
- uređenje sanitarnih deponija i građenje građevina za preradu i uništavanje otpada;
- podizanje objekata javne rasvjete, vertikalne prometne signalizacije i semafora;

- uređenje javnih zelenih površina, rekreativnih terena, parkova, igrališta, pješačkih staza, nasada, travnjaka, terena za dječja igrališta, objekata javne higijene i groblja;
 - izgradnju uređaja za odvod površinskih i otpadnih voda, te uređaja i postrojenja za njihovo prečišćavanje;
 - regulaciju vodotoka i uređenje obala voda i vodnih površina.
- (2) Minimum uređenja građevinskog zemljišta treba da osigura:
- opskrbu pitkom vodom i rješenje otpadnih voda;
 - kolski prilaz građevinskoj parceli i potreban broj parking mjesta;
 - snabdijevanje električnom energijom.

Članak 60.

(Program uređenja građevinskog zemljišta)

- (1) Uređenje građevinskog zemljišta vrši se na temelju Programa uređenja zemljišta, kojim se usklađuje izgradnja građevina i komunalne infrastrukture, detaljnije se određuju rokovi za izgradnju komunalne infrastrukture, utvrđuju uvjeti za priključenje na istu, i drugo.
- (2) Program uređenja građevinskog zemljišta usvaja općinsko vijeće na prijedlog nadležne općinske službe.
- (3) Program uređenja zemljišta priprema i provodi nadležna općinska služba i općinska služba uprave za komunalne poslove, a na temelju godišnjeg Programa mjera i aktivnosti za unapređenje stanja u prostoru, shodno članku 56. ovog Zakona.
- (4) Prilikom uređenja pojedinih dijelova građevinskog zemljišta ili građenja novih građevina mora se voditi računa o redoslijedu uređenja, tako da se omogući usklađenost i funkcionalna povezanost infrastrukturnih sistema.
- (5) Nove građevine i nova komunalna infrastruktura ili njeni novi dijelovi ne mogu biti priključeni na postojeće građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje kapacitetom ne zadovoljavaju potrebe novih građevina ili novih dijelova komunalne infrastrukture.
- (6) Javna i komunalna poduzeća nadležna za održavanje, rad i pružanje servisa pojedinih komunalnih usluga, odgovorna su za kvalitetnu i efikasnu realizaciju projekata nove infrastrukture koji su im povjereni, i moraju usuglašavati svoje planove i strategije sa nadležnom općinskom službom i općinskom službom nadležnom za komunalne poslove.

Članak 61.

(Financiranje uređenja građevinskog zemljišta)

- (1) Uređenje građevinskog zemljišta financira se iz proračuna općina, naknada za uređenje, korištenje i pogodnost građevinskog zemljišta, u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 67/05), iz poreza na nekretnine i iz drugih izvora.
- (2) Nadležna općinska služba i služba uprave nadležna za komunalne poslove općine, u funkciji nositelja odgovornosti za uređenje građevinskog zemljišta i izvršitelja financijskog plana podnosi općinskom vijeću izvješće o stanju realizacije programa uređenja građevinskog zemljišta i njegovim financijskim efektima najmanje jednom godišnje.

Članak 62.

(Naknada za uređenje građevinskog zemljišta)

- (1) Naknada za troškove uređenja građevinskog zemljišta regulirana je Zakonom o građevinskom zemljištu i obračunava se na temelju stvarno uloženi sredstava za pripremanje i opremanje građevinskog zemljišta, u skladu sa odgovarajućim planskim dokumentom i Programom uređenja građevinskog zemljišta.
- (2) Iznos naknade troškova uređenja građevinskog zemljišta za svaki pojedinačan slučaj utvrđuje se posebnim upravnim aktom koji donosi nadležna općinska služba, na temelju tarife iz odluke općinskog vijeća o građevinskom zemljištu bazirane na Zakonu o građevinskom zemljištu.
- (3) Iznos iz prethodnog stavka investitor uplaćuje nakon što je utvrđeno da ispunjava sve druge uvjete za odobrenje za građenje, o čemu ga službeno izvješćuje nadležni općinski organ.
- (4) Izuzetno, nadležna općinska služba i investitor mogu ugovorom regulirati plaćanje iznosa u obrocima, pri čemu cjelokupni iznos mora biti uplaćen prije izdavanje odobrenja za uporabu i početka korištenja objekta, ali ne duže od tri godine od dana izdavanja odobrenja za građenje.

Članak 63.

(Financiranje vlastitim sredstvima)

- (1) Za namjeravanu gradnju za koju nadležna općinska služba ocijeni da se odobranje može provesti jedino na temelju provedbenog planskog dokumenta koji još nije izrađen, investitor može da snosi troškove izrade tog plana, a isti će biti

priznati kao dio troškova uređenja građevinskog zemljišta.

- (2) Investitoru koji je uložio vlastita sredstva za uređenje građevinskog zemljišta na određenoj lokaciji, na kojoj je naknadno predviđeno građenje za potrebe drugih investitora, priznat će se pravo na povrat uloženi sredstava.
- (3) Iznos povrata uloženi sredstava iz prethodnog stavka biće umanjen za iznos koji se računa za izgrađenu korisnu površinu objekta. Povrat ovih sredstava obaviti će se kroz umanjeње ili oslobađanje od obaveze uplate naknade za korištenje građevinskog zemljišta za određeni vremenski period.

2. dio

PROVOĐENJE PLANSKIH DOKUMENATA

I. NAČELA

Članak 64.

(Utvrđivanje preduvjeta za odobranje promjena u prostoru)

- (1) Sve promjene u prostoru izazvane građevinskim radovima i drugim intervencijama koje podrazumijevaju određeno korištenje zemljišta-prostora moraju biti suglasne sa općim načelima prostornog uređenja i odredbama važećih planskih dokumenata. Provedba prednjeg pravila postiže se propisivanjem / nametanjem preduvjeta za odobrenje tih promjena koje njihovi nositelji - investitori moraju ispuniti.
- (2) U ravnopravnoj su uporabi, suglasno ovom Zakonu, dva postupka određivanja preduvjeta za odobranje promjena u prostoru:
 - izrada lokacijske informacije o preduvjetima za odobranje na temelju odredbi važećih planskih dokumenata,
 - izrada urbanističke suglasnosti u slučaju nepostojanja detaljnih planskih dokumenta i u uvjetima dodatnih neodređenosti.
- (3) Zainteresirana osoba – stranka (potencijalni investitor) je dužna da podnese nadležnoj općinskoj službi uprave, zahtjev za definiranje preduvjeta za odobranje planirane promjene u prostoru na određenoj lokaciji.
- (4) Nadležna općinska služba je dužna da zahtjev riješi, u roku od 8 (osam) dana za lokacijsku informaciju, odnosno 20 (dvadeset) dana za urbanističku suglasnost, računajući od dana podnošenja potpunog zahtjeva.
- (5) Prije podnošenja zahtjeva, zainteresirana osoba – stranka (potencijalni investitor) može provjeriti koji su planski dokumenti usvojeni za predmetnu lokaciju. Nadležna općinska služba je dužna da

svakoj zainteresiranoj osobi omogućiti uvid u važeće planske dokumente, radi prethodnog informiranja o uvjetima korištenja zemljišta na predmetnoj lokaciji i ocjene ostvarivosti njegovih zamisli.

Članak 65.

(Organi nadležni za određivanje preduvjeta za odobravanje planirane promjene u prostoru)

- (1) Preduvjete za odobravanje planirane promjene u prostoru utvrđuje nadležna općinska služba na čijem se području zahtijeva gradnja ili drugi zahvat u prostoru, osim za objekte i zahvate u prostoru koje je Vlada Federacije BiH svojom uredbom prenijela u nadležnost Federalnog ministarstva prostornog uređenja.
- (2) Izuzetno od prethodnog stavka nadležna općinska služba, na temelju prethodno pribavljenog mišljenja nadležnog Ministarstva, utvrđuje preduvjete za odobravanje planirane promjene u prostoru u slučajevima:
 - a) izgradnje građevina i izvođenja zahvata u prostoru koji će se odvijati na području dvije ili više općina;
 - b) izgradnje građevina, obavljanja djelatnosti i izvođenja zahvata u prostoru koji mogu u znatnoj mjeri uticati na okoliš zdravlje ljudi u Županiji i šire;
 - c) izgradnje građevina i izvođenje zahvata na područjima za koje se radi prostorni plan područja posebnih obilježja Županije, prema članku 31. ovog Zakona;
 - d) izgradnja proizvodnih objekata preko 4000 m²;
 - e) građevina u cestovnom zaštitnom pojasu magistralnih i regionalnih cesta izvan urbanih područja koja su definirana zakonom;
 - f) rekonstrukcija regionalnih i magistralnih cesta izvan urbanih područja;
 - g) pilana i brenti;
 - h) asfaltnih baza;
 - i) istraživanja mineralnih sirovina i podzemnih voda;
 - j) eksploatacija mineralnih sirovina i podzemnih voda;
 - k) izgradnje građevina i izvođenja zahvata koji su od posebnog značaja za Županiju i koje u cjelosti financira Vlada Županije i
 - l) deponije za odlaganje čvrstog otpada od županijskog značaja.
- (3) Ministarstvo daje mišljenje na temelju stručne ocjene Povjerenstva kojeg imenuje Skupština Županije Posavske, na period od četiri (4) godine.

- (4) Zadatak Povjerenstva je da, provjeri da li je gradnja ili izvođenje zahvata u prostoru usuglašena sa Prostornim planom Županije Posavske, ili u nedostatku istog, sa prostornim uvjetima za planiranje na predmetnom području, kao i zakonima kojima je regulirano korištenje i uporaba prirodnih resursa i propisima donesenim na temelju tih zakona, a koji neposredno ili posredno uređuju odnose u prostoru. Stručna ocjena Povjerenstva sadrži neophodne elemente za definisanje urbanističko - tehničkih i drugih uvjeta za planiranu izgradnju i zahvat u planiranom prostoru.
- (5) Radi potrebe ostvarivanja prava i obveza županijskih vlasti, Povjerenstvo iz stavka (3) ovog članka, stručnu ocjenu daje i u slučajevima iz članka 40. stavak (1) Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10), za područja za koja nije donesen planski dokument, posebno provedbeni planski dokument, a kada urbanističku suglasnost izdaje federalni organ uprave.

Članak 66.

(Urbanističko-tehnički uvjeti)

- Urbanističko-tehnički uvjeti, u zavisnosti od vrste građevine, odnosno zahvata u prostoru, obuhvaćaju:
- a) namjenu građevine, odnosno zahvata u prostoru;
 - b) uvjete za oblikovanje građevine;
 - c) primjena materijala i arhitektonskih odrednica,
 - d) veličinu i oblik, te koeficijent izgrađenosti parcele,
 - e) regulacionu i građevinsku liniju,
 - f) nivelacijske kote poda prizemlja građevine u odnosu na javni put,
 - g) uvjete za arhitektonsko oblikovanje građevine,
 - h) uvjete priključenja na javnu cestu,
 - i) prostorno organiziranje građevinske parcele, uključujući rješenje internog prometa;
 - j) površine za parkiranje odnosno garažiranje vozila: za stanovanje – 1 stan - jedno parking mjesto, odnosno garažno mjesto; za poslovne, odnosno proizvodne prostore i druge namjene broj parking mjesta utvrditi prema urbanističkim normativima u zavisnosti od vrste djelatnosti;
 - k) uvjete za uređenje građevinske parcele, posebno zelenih površina i parkirališta;
 - l) uvjete priključenja na komunalnu infrastrukturu;
 - m) obveze koje se moraju ispoštovati u odnosu na susjedne objekte;
 - n) uvjete vezane za zaštitu okoliša;

- o) uvjete za omogućavanje slobodnog pristupa osobama sa umanjenim tjelesnim sposobnostima;
- p) uvjete za zaštitu od prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda, katastrofa i ratnih djelovanja;
- q) inženjersko-geološke uvjete i
- r) druge elemente i uvjete važne za građevinu, odnosno zahvat u prostoru prema posebnim propisima.

Članak 67.

(Posebni uvjeti zaštite okoliša)

- (1) U slučaju kada namjena građevine ili drugi zahvat u prostoru može imati značajan utjecaj na okoliš, kada se nalazi na spisku objekata za koju je potrebno dobiti okolinsku dozvolu od nadležnog županijskog ili Federalnog ministarstva, na temelju odgovarajućeg propisa, pri definiranju preduvjeta za odobravanje promjene u prostoru, zainteresirana osoba - stranka (potencijalni investitor) se izvješćuje da je dužan podnijeti zahtjev za okolinsku dozvolu ministarstvu nadležnom za okoliš, i priložiti dokumentaciju definiranu posebnim zakonom koji tretira zaštitu okoliša.
- (2) Okolinska dozvola se izdaje u postupku izrade glavnog projekta, a prilaže se uz zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje, osim u slučajevima kada je potrebna izrada procjena uticaja na okoliš.
- (3) Za objekte i postrojenja za koje je potrebna procjena uticaja na okoliš, okolinska dozvola
- (4) se izdaje u postupku izdavanja lokacijske informacije, odnosno urbanističke suglasnosti.

II. LOKACIJSKA INFORMACIJA

Članak 68.

(Lokacijska informacija)

- (1) Lokacijska informacija je upravni akt po skraćenom postupku, kojim se investitoru u pisanoj formi daju urbanističko-tehnički uvjeti za projektiranje kao i drugi preduvjeti za odobravanje budućeg zahvata u prostoru na nekoj lokaciji, a koji se utvrđuju na temelju važećih provedbenih planskih dokumenata, ovog Zakona i posebnih zakona i propisa donesenih na temelju tih zakona.
- (2) Kao temelj za izdavanje lokacijske informacije koriste se usvojeni provedbeni planski dokumenti: zoning plan, regulacijski plan i urbanistički projekt.

(3) Zainteresirana osoba – stranka (potencijalni investitor) uz zahtjev za lokacijsku informaciju prilaže:

- a) kopiju katastarskog plana, sa naznakom korisnika predmetne i susjednih parcela,
- b) opis namjene i funkcije građevine ili drugog zahvata u prostoru, sa temeljnim tehničkim pokazateljima - idejno rješenje;
- c) opis predviđene tehnologije rada – ako se radi o proizvodnom objektu,
- d) druge podatke ili dokumente o dodatnim posebnim uvjetima koje nadležni organ ili služba utvrde kao relevantne za pripremu i izradu lokacijske informacije,
- e) dokaz o izvršenoj uplati administrativne pristojbe za troškove pripreme i izdavanje lokacijske informacije.

Članak 69.

(Sadržaj lokacijske informacije)

- (1) U slučaju da je područje buduće izgradnje pokriveno regulacijskim planom ili urbanističkim projektom, lokacijska informacija se sastoji od ovjerenog izvoda iz odgovarajućeg provedbenog planskog dokumenta, opisa lokacije, urbanističko-tehničkih uvjeta i drugih podataka koji se odnose na mogućnosti priključenja na infrastrukturne sustave.
- (2) Ako je područje buduće gradnje pokriveno zoning planom, lokacijska informacija sadrži: ovjereni izvod iz zoning plana, izvješće o usklađenosti gabarita i položaja planirane građevine i njene namjene sa odredbama zoning plana (zadovoljenje urbanističko-tehničkih uvjeta) kao i dodatne uvjete koje treba zadovoljiti u procesu projektiranja, kada to zahtijevaju posebni propisi, te podatke o mogućnostima priključenja na infrastrukturne sustave.
- (3) Nadležna općinska služba uprave je, za potrebe postupka utvrđivanja ostalih i dodatnih posebnih uvjeta, dužna zainteresiranoj osobi – stranci kao potencijalnom investitoru pismenim aktom pružiti informaciju od kojih nadležnih operatora infrastrukturnih sustava, javnih poduzeća, agencija (u daljem tekstu: nositelja javnih ovlasti), izuzev nadležnih organa za javne ceste koje nadležni općinski organ pribavlja po službenoj dužnosti, je potrebno pribaviti mišljenja, suglasnosti i dozvole u skladu sa posebnim propisima.
- (4) Nositelji javnih ovlasti su obvezni da na zahtjev zainteresirane osobe – stranke kao potencijalnog investitora utvrde posebne dodatne uvjete, odnosno traženo mišljenje, podatke i

specifikacije dostave u roku od maksimalno 15 dana od dana prijema službenog zahtjeva ili isti zahtjev rješenjem odbiti. Nositelji javnih ovlasti ne mogu od zainteresirane osobe u svrhu utvrđivanja posebnih uvjeta i izdavanja mišljenja i suglasnosti tražiti izradu, odnosno dostavu drugih dokumenata niti izradu idejnog projekta, osim elaborata koji prema posebnim zakonima prethodi izradi idejnog projekta.

- (5) Nadležne općinske službe su dužne na službenim stranicama i web portalima objaviti popis nositelja javnih ovlasti sa podacima o adresama i aktima koja isti izdaju u postupku utvrđivanja dodatnih posebnih uvjeta za provedbu namjeravanog zahvata u prostoru. Dužnost je nadležnih općinskih službi da ovaj popis ažuriraju.
- (6) Lokacijska informacija sadrži i podatke o roku njenog važenja te mogućnosti njene izmjene u slučaju izmjene postojećeg ili izrade novog provedbenog planskog dokumenta.
- (7) Lokacijska informacija se izdaje za cijelu građevinsku parcelu koja je namijenjena za gradnju građevine ili drugi zahvat u prostoru.
- (8) Ministarstvo će izraditi nalog o formi, sadržaju i načinu izdavanja lokacijske informacije.

Članak 70.

(Važenje lokacijske informacije i žalba na rješenje o lokacijskoj informaciji)

- (1) Lokacijska informacija važi do izmjene važećeg ili donošenja novog provedbenog planskog dokumenta, ako je njegovo donošenje predviđeno planom šireg područja.
- (2) Ako stranka (potencijalni investitor) nije podnijela zahtjev za odobrenje za građenje u roku od godinu dana od dana prijema lokacijske informacije, dužna je pismeno tražiti uvjerenje od nadležnog organa da izdana lokacijska informacija nije promijenjena, prije podnošenja zahtjeva za odobrenje za građenje.
- (3) Protiv Rješenja nadležne općinske službe, stranka može izjaviti žalbu Ministarstvu.
- (4) Rok za podnošenje žalbe je 8 (osam) dana od dana prijema Rješenja.
- (5) Protiv Rješenja Ministarstva može se izjaviti žalba drugostupanjskom Povjerenstvu Županije Posavske.

III. URBANISTIČKA SUGLASNOST

Članak 71.

(Urbanistička suglasnost)

- (1) Urbanistička suglasnost je upravni akt, koji izdaje nadležna općinska služba, i kojim se definiraju preduvjeti za projektiranje i odobravanje buduće promjene u prostoru kada ne postoji provedbeni planski dokument za to područje.
- (2) Postupak utvrđivanja preduvjeta u urbanističkoj suglasnosti se provodi po Zakonu o upravnom postupku Federacije BiH («Službene novine Federacije BiH», broj 2/98 i 48/99).
- (3) Temelj za definiranje preduvjeta u urbanističkoj suglasnosti su: Prostorni plan Županije, Prostorni plan područja posebnih obilježja Županije, Prostorni i Urbanistički plan općina, te iznimno Plan parcelacije.
- (4) Urbanističko-tehničke i druge uvjete koji nisu utvrđeni planskim dokumentima iz stavka (3) ovog članka ili odlukom o njihovom provođenju, a propisani su posebnim zakonima ili propisima donesenim na temelju zakona, utvrđuje nadležna općinska služba.
- (5) Nadležna općinska služba, je u postupku utvrđivanja uvjeta iz stavka (4) ovog članka, dužna stranci kao potencijalnom investitoru pismenim aktom pružiti informaciju od kojih je nositelja javnih ovlasti, potrebno pribaviti mišljenja, suglasnosti i dozvole u skladu sa posebnim propisima.
- (6) Nositelji javnih ovlasti su obvezni da na zahtjev stranke kao potencijalnog investitora utvrde posebne dodatne uvjete, odnosno traženo mišljenje, podatke i specifikacije dostave u roku od maksimalno 15 dana od dana prijema službenog zahtjeva ili isti zahtjev rješenjem odbiti. Nositelji javnih ovlasti ne mogu od zainteresirane osobe u svrhu utvrđivanja posebnih uvjeta i izdavanja mišljenja i suglasnosti tražiti izradu, odnosno dostavu drugih dokumenata niti izradu idejnog projekta, osim elaborata koji prema posebnim zakonima prethodi izradi idejnog projekta.
- (7) Službena osoba nadležnog općinskog organa treba da izađe na lice mjesta i da neposredno provjeri da li su prava susjeda i zainteresiranih strana utemeljena na vlasništvu parcela koje neposredno graniče sa predmetnom parcelom, a koja se tiču važećih urbanih standarda, zaštićena s obzirom na planiranu gradnju ili zahvat u prostoru. O nalazu se sačinjava službena zabilješka i prilaže u spis.

Članak 72.

(Poseban slučaj utvrđivanja urbanističke suglasnosti)

(1) Ako dokumenti iz članka 71. stavak (3) ovog Zakona, propisani kao temelj za definiranje preduvjeta u urbanističkoj suglasnosti nisu doneseni ili su objektivno prevaziđeni (zastarjeli), nadležna općinska služba, utvrdit će preduvjete u urbanističkoj suglasnosti na temelju stručne ocjene

Povjerenstva, kojeg imenuje općinsko vijeće, te na temelju dodatnih podataka, mišljenja i suglasnosti koje investitor ishoduje na način utvrđen člankom 71. stavak (5), (6) i (7) ovog Zakona.

(2) Stručna ocjena iz prethodnog stavka sadrži sve neophodne elemente za definiranje urbanističko-tehničkih i drugih uvjeta za planiranu promjenu u prostoru.

(3) Ministarstvo će donijeti pravilnik o sastavu, kriteriju i načinu izbora članova, te nadležnosti, načinu rada i financiranja Povjerenstva, na temelju kojeg općina donosi odluku o formiranju Povjerenstva.

Članak 73.

(Načelna urbanistička suglasnost)

(1) Za parcelu gradskog građevinskog zemljišta u državnoj svojini koja se namjerava dodijeliti na korištenje radi građenja na temelju, javnog natječaja, odnosno putem neposredne pogodbe, prethodno se donosi načelna urbanistička suglasnost, po službenoj dužnosti.

(2) Urbanističkom suglasnošću iz stavka (1) ovog članka utvrđuju se temeljni preduvjeti za odobravanje građenja na predmetnom zemljištu. Zainteresirana osoba koja je stekla pravo korištenja radi građenja, zatražit će dopunu rješenja o urbanističkoj suglasnosti sa svim potrebnim podacima koji su relevantni za odobravanje građenja.

Članak 74.

(Prilozi uz zahtjev za izdavanje urbanističke suglasnosti)

Zahtjev za izdavanje urbanističke suglasnosti obvezno sadrži:

- a) kopiju katastarskog plana, sa naznakom korisnika predmetne i susjednih parcela,
- b) idejni projekt građevine ili zahvata u prostoru (sve faze idejnog projekta),
- c) tehnički opis sa glavnim tehničko-eksploatacijskim parametrima,
- d) opis predviđene tehnologije rada, ako se radi o proizvodnom objektu ili specifičnom zahvatu u prostoru,

e) okolinske uvjete-okolinsku dozvolu, ukoliko se radi o građevinama, zahvatima i pogonima koje je potrebna procjena utjecaja na okoliš i za koje je to propisano važećim zakonima,

f) druge podatke ili dokumente koje nadležni organ utvrdi kao relevantne za pripremu i izradu urbanističke suglasnosti i

g) dokaz o izvršenoj uplati administrativne takse.

Članak 75.

(Stranke u postupku)

(1) Prije izdavanja urbanističke suglasnosti, nadležna općinska služba je dužna strankama u postupku omogućiti uvid u idejno rješenje.

(2) Strankom u postupku smatra se podnosilac zahtjeva- zainteresirana osoba (potencijalni investitor), vlasnik nekretnine za koju se izdaje urbanistička suglasnost i nosilac drugih stvarnih prava na toj nekretnini, te vlasnik i nosilac drugih stvarnih prava na nekretnini koja neposredno graniči sa nekretninom za koju se izdaje urbanistička suglasnost.

(3) Nadležna općinska služba će pozvati stranke u postupku da u roku 8 (osam) dana izvrše uvid u idejno rješenje.

(4) Ako stranka u postupku na pristupi uvidu u idejno rješenje u roku iz stavka (2) ovog članka, smatrat će se da joj je pružena mogućnost uvida u idejno rješenje.

(5) Stranka u postupku može svoje pravo uvida u idejno rješenje ostvariti na licu mjesta, prilikom izlaska službene osobe nadležne općinske službe za izdavanje urbanističke suglasnosti na lokaciju na kojoj je predviđeno građenje, a o stavu stranke se sastavlja službena zabilješka koja se ulaže u spis.

(6) Ako je investitor uz zahtjev za izdavanje urbanističke suglasnosti priložio pismeno izjašnjenje - izjavu pojedinih stranaka u postupku, ovjereno od strane nadležnih organa, nadležna općinska služba te stranke neće pozivati.

Članak 76.

(Sadržaj urbanističke suglasnosti)

(1) Rješenje o urbanističkoj suglasnosti treba da sadrži:

- granice pripadajućeg zemljišta – građevinske parcele,
- podatke o namjeni, položaju i oblikovanju građevine, odnosno zahvata u prostoru,
- izvod iz plana, shodno članku 71. stavak (3), odnosno stručnu ocjenu shodno članku 72. stavak

- (2) ovog Zakona, na temelju kojih se utvrđuje urbanistička suglasnost,
- urbanističko-tehničke uvjete,
 - mišljenja s podacima i suglasnostima nositelja javnih ovlaštenja (za vode, šume, poljoprivredno zemljište) i drugih nadležnih subjekata;
 - uvjete i obveze u vezi sa zaštitom okoliša, ukoliko se radi o građevinama, zahvatima i pogonima koje imaju izražen utjecaj na okoliš, shodno članku 67. ovog Zakona,
 - obveze u pogledu ispitivanja inženjersko-geoloških i geomehaničkih uvjeta tla,
 - uvjete u vezi s zaštitom prava susjeda s obzirom na važeće urbane standarde, shodno članku 71. stavak (7) i članku 75. ovog Zakona,
 - uvjete u vezi sa uređenjem građevinskog zemljišta i
 - druge podatke i uvjete od značaja za odobravanje promjene u prostoru.
- (2) Urbanistička suglasnost se izdaje za pripadajuću građevinsku parcelu namijenjenu građenju ili drugom zahvatu u prostoru.
- (3) Ukoliko nadležna općinska služba u postupku odlučivanja o rješenju o urbanističkoj suglasnosti, za konkretnu lokaciju, utvrdi da predložena zamisao o korištenju zemljišta nije u skladu s planskom dokumentacijom, ili nije dobiveno pozitivno mišljenje nositelja javnih ovlaštenja, rješenjem će odbiti zahtjev za izdavanje urbanističke suglasnosti.

Članak 77.

(Važenje urbanističke suglasnosti)

- (1) Urbanistička suglasnost važi godinu dana od datuma njene pravomoćnosti i u tom se periodu mora podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje.
- (2) U iznimnim slučajevima, na zahtjev i uz opravdane razloge stranaka u postupku, važnost rješenja o urbanističkoj suglasnosti se može produžiti za još jednu godinu.

Članak 78.

(Žalba na rješenje o urbanističkoj suglasnosti)

- (1) Protiv rješenja nadležne općinske službe, podnosilac zahtjeva – investitor može izjaviti žalbu Ministarstvu.
- (2) Rok za podnošenje žalbi je 15 dana od dana dostave rješenja podnosiocu zahtjeva - investitoru.
- (3) Protiv rješenja donesenih u drugostupanjskom postupku od strane Ministarstva, podnosilac

zahtjeva – investitor može izjaviti žalbu drugostupanjskom upravnom Povjerenstvu Vlade Županije Posavske.

- (4) Protiv rješenja Drugostupanjskog upravnog Povjerenstva Vlade Županije Posavske ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Članak 79.

(Urbanistička suglasnost za privremene i jednostavne građevine i zahvate u prostoru)

- (1) Urbanistička suglasnost za privremene i jednostavne građevine i zahvate u prostoru ili za privremene namjene na građevinskom zemljištu koje nije privedeno konačnoj namjeni, utvrđenoj u planskim dokumentima, se izdaje samo iznimno i s ograničenim rokom važenja, odnosno, najdalje do privođenja odnosnog zemljišta konačnoj namjeni.
- (2) Urbanistička suglasnost mora sadržavati obvezu investitora da, po isteku roka iz stavka (1) ovog članka, privremenu građevinu mora ukloniti, odnosno okončati zahvat u prostoru ili privremenu namjenu, a zemljište dovesti u prethodno stanje, ili stanje kako je definirano urbanističkom suglasnošću, o svom trošku i bez prava na naknadu.
- (3) Ukoliko investitor ne izvrši obvezu iz stavka (2) ovog članka odnosno okonča privremenu namjenu, nadležni urbanističko-građevinski inspektor naredit će uklanjanje privremene građevine, te dovođenje zemljišta u prvobitno stanje na teret investitora.
- (4) U slučaju da zbog ranijeg privođenja zemljišta trajnoj namjeni, nastane potreba da se privremeni objekt ukloni prije isteka roka utvrđenog u urbanističkoj suglasnosti shodno stavku (1) ovog članka, nadležna općinska služba, u vezi sa trajnom namjenom lokacije, je dužna po izdavanju urbanističke suglasnosti za trajnu građevinu, pravovremeno izvijestiti investitora privremene građevine o potrebi i novom roku njenog uklanjanja.

Članak 80.

(Urbanistička suglasnost za neurbanizirana naselja)

- (1) Za izgradnju građevina i vršenje drugih zahvata u prostoru sa naseljima mješovitog i seoskog tipa za koje se ne radi urbanistički plan, urbanistička suglasnost se utvrđuje na temelju uvjeta iz Prostornog plana općine.

- (2) Pored uvjeta iz prethodnog stavka, urbanistička suglasnost se utvrđuje i na bazi uvida na terenu od strane nadležne općinske službe.

Članak 81.

(Urbanistička suglasnost za gradnju u zaštitnom pojasu)

- (1) Za slučaj dopuštene gradnje ili zahvata u prostoru planirane u zaštitnom pojasu, shodno članku 16. ovog Zakona, urbanistička suglasnost se izdaje samo na bazi važećih planskih dokumenata, i obveznih stručnih mišljenja i pismenih suglasnosti organa nadležnih za upravljanje tim zaštitnim pojasevima.
- (2) Posebno, za planiranu gradnju na građevinskoj liniji javne ceste (izuzev autoceste) urbanistička suglasnost, odnosno lokacijska informacija može biti izdana jedino ako je to prethodno utvrđeno u važećim provedbenim planskim dokumentima.

3.dio

PROJEKTIRANJE, GRAĐENJE I VRŠENJE DRUGIH ZAHVATA U PROSTORU

I. NAČELA

Članak 82

(Principi planskog uređenja prostora)

- (1) Plansko uređenje korištenja zemljišta - prostora u svrhu izgradnje građevina i vršenja drugih zahvata u prostoru je u nadležnosti Županije Posavske, a bazira se na politici korištenja zemljišta definiranoj Prostornim planom Federacije BiH.
- (2) Plansko uređenje prostora obuhvata:
- gradnje i uređivanje naselja i okolnog prostora,
 - uporabu i zaštitu prirodnih i izgrađenih resursa,
 - obavljanje drugih zahvata u prostoru u skladu sa planskim dokumentima i drugim propisanim uvjetima iz ovog zakona.

II. OBVEZNA TEHNIČKA SVOJSTVA GRAĐEVINA

Članak 83.

(Bitna svojstva građevina)

- (1) Sve građevine moraju biti projektirane i izgrađene u skladu sa planskim dokumentima, sigurne i evidentirane.
- (2) Osiguranje usklađenosti građevine sa planskim dokumentima, sigurnost i evidentiranost građevina je u javnom interesu.

- (3) Usklađenost građevine sa planskim dokumentima osigurava se projektiranjem u skladu sa urbanističko-tehničkim uvjetima iz lokacijske informacije, odnosno urbanističke suglasnosti, u postupku izdavanja odobrenja za gradnje, izvođenjem radova, u postupku izdavanja odobrenja za uporabu, te pravilnim korištenjem i održavanjem građevine.

- (4) Građevina mora biti projektirana i izgrađena na način da se postigne sigurnost građevine u cjelini, kao i u svakom njenom elementu.

- (5) Sigurnost, u smislu ovog Zakona, je sposobnost građevine da izdrži sva predviđena djelovanja koja se javljaju pri normalnoj uporabi, te da zadrži sva bitna tehnička svojstva tijekom predviđenog vremena trajanja, a to su:

- mehanička otpornost i stabilnost;
- osiguranje u slučaju požara;
- zaštita života i zdravlja;
- pristupačnost;
- zaštita korisnika od ozljeda;
- zaštita od buke i vibracija;
- ušteda energije i toplinska zaštita;
- otpornost na vanjske utjecaje i zaštita od djelovanja na okoliš.

- (6) Građenjem i korištenjem građevine ne smije se ugroziti sigurnost drugih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, prometne površine, komunalne i druge instalacije i dr.

Članak 84.

(Mehanička otpornost i stabilnost)

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da, tijekom građenja i uporabe, predviđiva djelovanja ne prouzrokuju:

- rušenje građevine ili njenog dijela;
- deformacije nedopuštenog stupnja;
- oštećenja građevinskog dijela ili opreme zbog deformacije nosive konstrukcije;
- nesrazmjerno velika oštećenja u odnosu na uzrok zbog kojih su nastala.

Članak 85.

(Zaštita od požara)

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da se u slučaju požara:

- očuva nosivost konstrukcije tokom određenog vremena utvrđenog posebnim propisom;
- spriječi širenje vatre i dima unutar građevine;
- spriječi širenje vatre na susjedne objekte; - omogućiti sigurno izmiještanje korisnika;
- omogućiti odgovarajuću zaštitu spasitelja.

Članak 86.

(Zaštita života i zdravlja ljudi)

- (1) Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da udovoljava uvjetima zaštite života i zdravlja ljudi, te da ne ugrožava radni i životni okoliš, posebno zbog: - oslobađanja opasnih plinova, para i drugih štetnih tvari (zagađivanje zraka),
 - opasnih zračenja,
 - udara struje,
 - eksplozija,
 - zagađivanja voda i tla,
 - neodgovarajućeg zbrinjavanja krutog otpada,
 - neodgovarajuće odvodnje otpadnih voda, drugog tekućeg otpada ili dima,
 - sakupljanja vlage u dijelovima građevine ili na unutarnjim površinama i
 - mehanički pokretne opreme i dijelova unutar i oko građevine.
- (2) Građevina, zavisno od djelatnosti za koju je namijenjena, mora biti projektirana i izgrađena tako da u pogledu tehnoloških procesa proizvodnje udovoljava uvjetima koji su propisani odgovarajućim podzakonskim aktima nadležnih organa.

Članak 87.

(Zaštita korisnika od ozljeda)

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da se tijekom njenog korištenja izbjegnu moguće ozljede korisnika građevine koje mogu nastati od pokliznuća, pada, sudara, opekotina, udara struje ili eksplozije.

Članak 88.

(Uklanjanje arhitektonskih barijera)

- (1) Građevine sa više stambenih jedinica, javne ustanove, te uslužni i gospodarski objekti moraju biti projektirani i izgrađeni tako da je osobama sa umanjnim tjelesnim sposobnostima trajno osiguran nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad.
- (2) Uvjeti iz stavka (1) ovog članka definirani su Uredbom o prostornim standardima, urbanističko - tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za osobe sa umanjnim tjelesnim mogućnostima ("Službene novine Federacije BiH", br. 48/09).
- (3) U građevinama iz stavka (1) za koje je izdano odobrenje za građenje ili koje su izgrađene prije donošenja ovog Zakona, arhitektonske barijere

koje onemogućavaju pristup i kretanje osobama sa umanjnim tjelesnim sposobnostima u kretanju ukloniti će se u roku od pet (5) godina od usvajanja ovog Zakona.

- (4) Nalog za uklanjanje arhitektonskih barijera daje organ nadležan za izdavanje odobrenja za građenje, na zahtjev osobe sa umanjnim tjelesnim sposobnostima ili njegovog staratelja, odnosno udruženja. Za uklanjanje arhitektonskih barijera, odnosno omogućavanje slobodnog pristupa građevini i kretanju u građevini, osobama sa umanjnim tjelesnim sposobnostima, odgovoran je vlasnik građevine, odnosno investitor.

Članak 89.

(Zaštita od buke i vibracija)

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da nivo buke u građevini i njenoj okolini ne prelazi dopuštene vrijednosti za njenu namjenu, određene posebnim propisom.

Članak 90.

(Ušteda energije i toplinska zaštita)

- (1) Građevina i njezini uređaji za grijanje, hlađenje i provjetravanje moraju biti projektirani i izgrađeni u skladu sa tehničkim standardima, na način da, u odnosu na lokalne klimatske prilike, potrošnja energije bude optimalna, odnosno ispod propisanog nivoa. Pri tom u građevini, za osobe koje borave u građevini, moraju biti osigurani zadovoljavajući toplinski uvjeti.
- (2) Uvjeti iz stavka (1) ovog članka definirani su Pravilnikom o tehničkim zahtjevima za toplotnu zaštitu građevina i racionalnu upotrebu energije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/09).

Članak 91.

(Otpornost na vanjske utjecaje i zaštita od djelovanja na okoliš)

- (1) Građevina mora biti projektirana, izgrađena i održavana tako da se zaštiti od destruktivnog djelovanja vanjskih utjecaja (klimatsko-meteorološki, antropogeni i sl.), odnosno da se osigura željeni vijek trajanja građevine.
- (2) Zaštita od djelovanja na okoliš podrazumijeva da su pri projektiranju građevine primijenjena najbolja raspoloživa tehnika i saznanja koji osiguravaju da će pri izgradnji i upotrebi građevine utjecaj na okoliš biti u skladu sa propisanim kriterijima.

Članak 92.

(Odstupanje od tehničkih svojstava građevine)

- (1) U slučaju rekonstrukcije ili sanacije građevine koja je spomenik kulture, može se odstupiti od nekog od tehničkih svojstava iz ovog poglavlja, ukoliko takvo odstupanje ne utiče negativno na život i zdravlje ljudi.
- (2) Suglasnost za odstupanje, na zahtjev investitora, daje Ministarstvo uz prethodnu suglasnost organa nadležnog za zaštitu kulturne i prirodne baštine.
- (3) Suglasnost iz stavka (2) neće se izdati ako tehničkim rješenjem ili drugom mjerom nije na odgovarajući način riješeno odstupanje od bitnih tehničkih svojstava za građevinu.

Članak 93.

(Posebni propisi)

Tehnička svojstva bitna za građevinu propisuju se detaljnije pravilnicima i drugim tehničkim propisima utemeljenim na BAS standardima i uz uvažavanje evropskih standarda, a u skladu sa međunarodnim načelima harmonizacije tehničkog zakonodavstva.

Članak 94.

(Građevinski proizvodi i oprema)

- (1) Građevinski proizvodi, materijali i oprema mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo ako je njihova kvaliteta dokazana dokumentom proizvođača ili certifikatom o usklađenosti s utvrđenim posebnim propisima, normativima i standardima.
- (2) Građevinski proizvodi i oprema koji nisu provjereni u praksi, odnosno za koje nije donesen odgovarajući propis ili norma, mogu se upotrebljavati, odnosno ugrađivati samo na temelju potvrde ovlaštene institucije za certifikaciju, da građevinski proizvod ili oprema unutar granica svoje namjene udovoljava zahtjevima u pogledu osiguranja tehničkih svojstava bitnih za građevinu, kako je definirano ovim Zakonom.

III. SUDIONICI U PROJEKTIRANJU I GRAĐENJU

Članak 95.

(Sudionici u projektiranju i građenju)

- (1) Sudionici u projektiranju i građenju su investitor, projektant, revident, izvođač i nadzor.

- (2) Odnosi između investitora i drugih sudionika u projektiranju i građenju iz prethodnog stavka uređuju se ugovorima.

Članak 96.

(Investitor)

- (1) Investitor je pravna ili fizička osoba u čije ime i za čiji račun se gradi građevina u skladu sa odredbama ovog Zakona i on je osnovni pravni subjekt faze izgradnje objekta.
- (2) Projektiranje, reviziju projekata, građenje i stručni nadzor nad građenjem investitor je dužan povjeriti pravnim ili fizičkim osobama registriranim za obavljanje tih djelatnosti.
- (3) Investitor je dužan osigurati stalni stručni nadzor nad građenjem najkasnije od dana otpočinjanja pripremnih radova.
- (4) Investitor koji gradi u svoje ime, a za račun nepoznatog kupca (stanovi i dr. građevine za tržište), može biti projektant i izvođač, dok nadzor mora povjeriti drugoj neovisnoj pravnoj osobi registriranoj za poslove projektiranja i nadzora.
- (5) Investitor je dužan imenovati glavnog nadzornog inženjera u slučaju kada gradi građevinu za svoje potrebe, koji je odgovoran za cjelovitost i međusobnu usklađenost stručnog nadzora građenja, u slučaju izvođenja više vrsta radova na određenoj građevini i kada nadzorni organ ima i druge nadzorne inženjere odgovarajuće struke za te radove.
- (6) Kada je investitor fizička osoba, koja gradi za svoje potrebe individualni stambeni objekt bruto površine do 300 m², i privremeni i pomoćni objekat u poljoprivredi razvijene bruto površine do 1000 m², može sam projektirati, graditi i provoditi nadzor u dijelu za koji je stručno osposobljen, uz uvjet da ima najmanje višu stručnu tehničku spremu arhitektonsko-građevinske, strojarske, elektro i tehnološke struke sa pet (5) godina radnog iskustva na poslovima projektiranja, izgradnje ili nadzora.
- (7) Investitor je dužan imenovati izvođača odgovornog za međusobno usklađivanje radova, ako u gradnji sudjeluju dva ili više izvođača radova.
- (8) Investitor je dužan najkasnije osam (8) dana prije početka radova pribaviti elaborat iskolčenja građevine, te izvršiti iskolčenje na terenu. Investitor je dužan pozvati nadležnu urbanističko – građevinsku inspekciju da izvrši obvezni pregled iskolčenja i da zapisnički konstatira ispunjenost ostalih uvjeta za početak radova.

- (9) Nadležna inspekcija je dužna da izvrši kontrolu ispunjenja uvjeta za početak radova.
- (10) Investitor je dužan nadležnoj općinskoj službi koja mu je izdala odobrenje za građenje, najkasnije osam (8) dana prije planiranog početka radova prijaviti početak građenja.
- (11) U slučaju prekida radova, investitor je dužan poduzeti mjere osiguranja građevine i susjednih građevina i površina. Ako prekid radova traje duže od tri (3) mjeseca investitor je dužan ponovo prijaviti početak radova osam (8) dana prije početka ponovnih radova.
- (12) Ako se u tijeku građenja promijeni investitor, o nastaloj promjeni novi investitor mora obavijestiti nadležnu općinsku službu u roku od osam (8) dana od nastale promjene.

Članak 97.

(Projektant)

- (1) Projektirati, prema ovom Zakonu, može samo ona pravna osoba koja je registrirana za obavljanje poslova projektiranja i ima u radnom odnosu najmanje po jednog diplomiranog inženjera sa položenim strukovnim ispitom i najmanje pet (5) godina radnog iskustva odgovarajuće struke, za svaku vrstu projekta koji radi (arhitektonski, građevinski, mašinski, elektro itd.).
- (2) Izuzetno, ukoliko pravna osoba nema uposlene projektante za svaku vrstu projekta, može na temelju ugovora angažirati projektante, diplomirane inženjere sa položenim strukovnim ispitom i odgovarajućim stažom, odnosno angažirati pravnu osobu registriranu za djelatnost projektiranja i koje ima ovlaštenje za poslove projektiranja.
- (3) Projektant, diplomirani inženjer sa položenim strukovnim ispitom i odgovarajućim stažom, može na temelju poslovnog sklopljenog ugovora sa pravnim osobama registriranim za obavljanje djelatnosti projektiranja, obavljati poslove projektiranja iz oblasti za koju ima visoku stručnu spremu i položen strukovni ispit.
- (4) Pravna osoba koja projektira, imenuje jednog ili više projektanata koji su odgovorni za ispravnost i kvalitetu projekta ili dijela projekta. Projektant je odgovoran da projekt ili dio projekta za čiju je izradu imenovan, zadovoljava uvjete iz ovoga Zakona, posebnih zakona, propisa donesenih na temelju Zakona, tehničkih normi i standarda, te da je izvedbeni projekt u skladu s glavnim projektom (5) Ako u izradi glavnog, izvedbenog projekta ili projekta uklađanja građevine učestvuje više projektanata, pravna osoba, kojoj

je povjerena izrada projekta, imenuje glavnog projektanta. Glavni projektant može istodobno biti i projektant određene vrste projekta.

- (5) Glavni projektant odgovoran je za kompletnost projektne dokumentacije i međusobnu usklađenost projekata, što potvrđuje svojim potpisom i odgovarajućom potvrdom.
- (6) Ako u izradi projekta učestvuju dvije ili više pravnih osoba, investitor je dužan imenovati koordinatora projekta, odnosno odrediti osobu koja će imenovati tog koordinatora. Na koordinatora projekta se primjenjuju odredbe iz stavka (6) ovog članka.
- (7) Ministarstvo će posebnim propisom definirati minimalne i specifične kadrovske i materijalno-tehničke uvjete koje moraju zadovoljavati projektanti kao pravne osobe za svaku granu građevinarstva i arhitekture (te njima kompatibilnih struka u oblasti projektiranja), odnosno za svaku vrstu objekta i zahvata u prostoru.
- (8) Istim propisom će se propisati i postupak izdavanja i stjecanja ovlaštenja za projektiranje, produženje, izmjena, dopuna i oduzimanje ovlaštenja.

Članak 98.

(Revident)

- (1) Reviziju projektne dokumentacije (glavni projekat, izvedbeni projekat) vrši pravna osoba registrirana za poslove projektiranja.
- (2) Reviziju određene faze – dijela projekta može obavljati samo diplomirani inženjer odgovarajuće struke s najmanje pet (5) godina radnog iskustva u struci, položenim strukovnim ispitom i sa ovlaštenjem Ministarstva, te uposlen kod pravne osobe koja je registrirana za obavljanje poslova projektiranja i koja ima ovlaštenje Ministarstva (u daljnjem tekstu: revident). Angažiranje pojedinačnih revidenata je moguće na temelju poslovnog ugovora, s tim da investitor jednom od njih povjeri ulogu vodećeg revidenta koji koordinira njihov rad.
- (3) U slučaju kada je za reviziju cijelog projekta ugovorom angažirana pravna osoba, onda je ona dužna imenovati vodećeg revidenta, koji je odgovoran za koordinaciju kontrole pojedinih faza ili dijelova glavnog odnosno izvedbenog projekta.
- (4) Vodeći revident mora biti stručna osoba s najmanje deset (10) godina radnog iskustva u struci, koja se istakla u projektiranju složenih građevina ili njenih dijelova ili je na drugi način

- dala doprinos tehničkoj struci i ima položen strukovni ispit.
- (5) Vodeći revident iz stavka (2) i (3) organizira izradu završnog izvješća o kontroli ukupne projektne dokumentacije, na temelju pojedinačnih izvješća o kontroli pojedinih faza ili dijelova projekta, koji se prilažu uz završno izvješće.
 - (6) Ukoliko je nalaz revizije negativan, u izvješću se nalaže projektantu da ukloni sve uočene nedostatke i greške te da ponovo podnese projekt na reviziju u određenom roku. (7) U izvješću o obavljenoj reviziji, revident može zahtijevati od investitora da:
 - (7) prije početka izvođenja određenih radova obavi kontrolu dijela izvedbenog projekta koji se odnosi na te radove;
 1. obavi pregled izvedenih radova u određenoj fazi građenja.
 2. Investitor je dužan da ispoštuje zahtjeve revidenta, što se posebno registrira u građevinskom dnevniku.
 - (8) Reviziji projekta podliježu svi glavni i izvedbeni projekti, osim projekata individualnih stambenih objekata razvijene bruto površine do 300 m², projekti individualno stambeno - poslovnih objekata razvijene bruto površine do 300 m², privremenih i pomoćnih objekata u poljoprivredi razvijene bruto površine do 1000 m² i projekti za objekte koji su definirani člankom 121. stavak 1. ovog Zakona.
 - (9) Revident ne može biti osoba koja je u cijelosti ili djelomično učestvovala u izradi projekta ili ako je taj projekt u cijelosti ili djelomično izrađen ili nostrificiran kod pravne osobe u kojoj je uposlen.
 - (10) Revident i pravna osoba, kod koje je uposlen, odgovorni su da projekt ili dio projekta za koji je obavljena kontrola udovoljava zahtjevima iz ovog Zakona.

Članak 99.
(Izvođač)

- (1) Građenjem građevine i vršenjem drugih zahvata u postoru može se baviti samo pravna i fizička osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: izvođač), uz uvjet da posjeduje ovlaštenje Ministarstva.
- (2) Fizičke osobe - obrtnici, registrirani za obavljanje djelatnosti građenja mogu se baviti građenjem individualnih stambenih objekata korisne površine do 300 m² i stambeno poslovnih objekata korisne površine do 300 m² i svih

objekata za koje nije potrebno ishoditi odobrenje za građenje.

- (3) Ministarstvo će posebnim propisom propisati minimalne kadrovske i materijalno-tehničke uvjete koje moraju zadovoljavati izvođači za svaku granu građevinarstva, odnosno za svaku vrstu objekta i zahvata u prostoru da bi dobili odgovarajuće ovlaštenje za tu granu, odnosno za građenje te vrste objekata.
- (4) Fizičke osobe – obrtnici, koje su registrirane samo za obavljanje određenih vrsta zanatskih radova u okviru djelatnosti građenja, u smislu osnovnog zanimanja, mogu sudjelovati u građenju i samostalno ili kao podugovarači pravne osobe registrirane za djelatnost građenja samo ako imaju ovlaštenje za dotične vrste zanatskih radova. Ministarstvo će posebnim propisom definirati poslove i uvjete za svaku vrstu zanatskih radova koje mogu vršiti takvi izvođači te propisati minimalne kvalifikaciono-stručne, iskustvene i materijalno-tehničke uvjete koje moraju ispunjavati takvi izvođači da bi dobili odgovarajuće ovlaštenje.
- (5) Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvođača, investitor je dužan imenovati glavnog izvođača odgovornog za međusobno usklađivanje radova.

Članak 100.

- (1) Izvođač je dužan:
 - graditi građevinu u skladu sa odobrenjem za građenje, ovim Zakonom i drugim propisima;
 - radove izvoditi tako da tehnička svojstva građevine odgovaraju zahtjevima iz ovog Zakona;
 - ugrađivati materijale, opremu i proizvode u skladu sa standardima i normativima definiranim projektom;
 - osigurati dokaze o kvalitetu radova i ugrađenih materijala proizvoda i opreme u skladu sa odredbama ovoga Zakona, i zahtjevima iz projekta te iste predati investitoru;
 - izvijestiti instituciju nadležnu za zaštitu kulturne i prirodne baštine kada tijekom građenja ili vršenja drugih zahvata u prostoru naiđe na građevine koje mogu imati obilježje prirodnog ili kulturno povijesnog naslijeđa i poduzme mjere zaštite nalazišta;
 - blagovremeno poduzeti mjere za sigurnost građevine, radova, opreme i materijala, za sigurnost radnika, učesnika u prometu, sigurnost susjednih građevina u skladu sa zakonskim propisima;

- urediti, opremiti i stalno održavati gradilište u skladu sa propisima;
 - u tijeku građenja voditi građevinski dnevnik i građevinsku knjigu, (iznimno nije nužno vođenje građevinske knjige kada je investitor ujedno i izvođač radova);
 - prilikom građenja povjeriti izvođenje građevinskih radova i drugih poslova uposlenicima koji ispunjavaju propisane uvjete nomenklature zanimanja za izvođenje tih radova, odnosno obavljanja tih poslova;
 - sastaviti pisanu izjavu o izvedenim radovima i načinu održavanja građevine, odnosno zahvata u prostoru.
- (2) Izvođač imenuje voditelja građenja, a u slučaju da izvodi samo pojedine radove imenuju voditelja tih radova. Voditelj građenja odnosno voditelj radova odgovoran je za provedbu uvjeta iz prethodnog stavka.
 - (3) Voditelj građenja i voditelj pojedinih radova mora biti diplomirani inženjer odgovarajućeg građevinskog ili arhitektonskog usmjerenja sa najmanje pet (5) godina radnog iskustva ili inženjer sa najmanje osam (8) godina radnog iskustva na poslovima građenja te sa položenim strukovnim ispitom i sa ovlaštenjem Ministarstva.
 - (4) Iznimno od odredbi prethodnog stavka, kad je investitor fizička osoba koja gradi objekat za svoje potrebe voditelj građenja za stambenu zgradu korisne površine do 300 m², ili stambenoposlovnu zgradu korisne površine do 300 m², može biti i osoba sa višom stručnom spremom i pet (5) godina radnog iskustva na poslovima građenja ili nadzora, i sa položenim strukovnim ispitom.
 - (5) Vlada, na prijedlog Ministarstva, Uredbom propisuje uvjete koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe za dobivanje ovlaštenja za obavljanje poslova građenja.
 - (6) Bez ovlaštenja Ministarstva, izvođač radova ne može obavljati djelatnost građenja.

Članak 101.
(Nadzor)

- (1) Nadzor nad građenjem u ime investitora, prema ovom Zakonu može obavljati samo pravna osoba registrirana za poslove projektiranja i/ili za poslove građenja, uz uvjet da za svaku vrstu radova na konkretnom objektu ima u radnom odnosu uposlenu najmanje po jednog diplomiranog inženjera sa najmanje pet (5) godina radnog iskustva i položenim strukovnim ispitom, u funkciji nadzornog inženjera za svaku

vrstu radova za koje obavlja nadzor (građevinsko –zanatski, elektro, mašinski itd.) i posjeduje ovlaštenje za poslove nadzora.

- (2) Izuzetno od prethodnog stavka, ukoliko pravna osoba nema uposlenu diplomiranu inženjere za sve faze-vrste radova, može, angažirati nadzorne inženjere odgovarajuće struke i iskustva i koji posjeduju ovlaštenje, sklapanjem poslovnih ugovora sa pravnim i fizičkim osobama registriranim za obavljanje poslova projektiranja i /ili građenja.
- (3) Pravna osoba koja provodi stručni nadzor, svojim aktom imenuje nadzorne inženjere za konkretni projekt.
- (4) Ovisno o složenosti objekta, pravna osoba koja obavlja nadzor nad građenjem u ime investitora, može formirati nadzorni tim i imenovati koordinatora. Koordinator se imenuje iz reda nadzornih inženjera i odgovoran je za usklađivanje rada tima i pojedinih etapa objekta ili dijelova objekta. Akt o imenovanju nadzornog tima i koordinatora pravna osoba je dužna dostaviti nadležnoj o péinskoj službi.
- (5) Za obavljanje faze građevinsko - arhitektonskog nadzora kod građenja individualnih stambenih objekata bruto površine do 300 m², i individualnih stambeno – poslovnih objekata bruto površine do 300 m² te privremenih i pomoćnih objekata u poljoprivredi razvijene bruto površine do 1000 m², može biti imenovana fizička osoba s odgovarajućom višom stručnom spremom s najmanje (pet) 5 godina radnog iskustva na poslovima građenja ili nadzora i položenim strukovnim ispitom.
- (6) Nadzor nad građenjem investitor ne može povjeriti istoj pravnoj osobi kojoj je povjerio građenje svoje građevine.

Članak 102.

(Obveze nadzornog inženjera)

- (1) U provođenju nadzora nadzorni inženjer obavezan je:
 - utvrditi usklađenost iskolčenja građevine sa zapisnikom o iskolčenju građevine i projektom;
 - provjeriti i utvrditi gradi li se u skladu sa odobrenjem za građenje, tehničkom dokumentacijom i ovim Zakonom;
 - provjeriti i utvrditi da je kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme u skladu sa zahtjevima projekta, uvjetima propisanim ovim Zakonom, posebnim zakonima i propisima, važećim tehničkim propisima i standardima, te da je ta kvaliteta dokazana propisanim ispitivanjima i dokumentima;

- biti nazočan u svim fazama testiranja kvaliteta ugrađenog materijala, kao i u svim fazama testiranja nosivog sklopa građevine;
 - potvrditi izvođenje radova potpisivanjem građevinskog dnevnika, te kontrolirati građevinsku knjigu i sve eventualne izmjene u tehničkoj dokumentaciji;
 - napisati izvješće investitoru o obavljenom nadzoru nad građenjem građevine.
- (2) Nadzorni inženjer je obavezan pravovremeno izvijestiti investitora o svim nedostacima, odnosno nepravilnostima koje uoči tijekom građenja. Ako nisu ispunjeni zahtijevani uvjeti, odgovoran je za provedbu potrebnih mjera. U slučaju da rezultati ispitivanja ugrađenog materijala, kao i u svim drugim Zakonom određenim pitanjima, nisu u skladu sa propisima, nadzorni inženjer će izvijestiti pismenim putem nadležnu urbanističko-građevinsku inspekciju.

Članak 103.
(Strukovni ispiti)

Diplomirani inženjeri, inženjeri i tehničari raznih specijalnosti iz oblasti urbanizma, arhitekture, građevinarstva, elektrotehnike, mašinstva i prometa koji obavljaju poslove projektiranja, revizije projekata, građenja, nadzora nad građenjem i održavanja građevine moraju imati položen strukovni ispit sukladno pozitivnim zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini.

IV INŽENJERSKA KOMORA

Članak 104.

- (1) Radi unapređenja uvjeta za obavljanje strukovnih poslova u oblasti prostornog uređenja, projektiranja, izgradnje i drugih relevantnih oblasti, radi zaštite općeg – javnog interesa pri obavljanju poslova i pružanju usluga u tim oblastima, a ujedno i zaštite interesa svoje profesije, zadovoljavanja svojih strukovnih potreba, te organiziranog nastupa pripadnika profesije prema državnim tijelima i organima, udruženjima, tržištu i ukupnom društvenom okruženju, osniva se Inženjerska komora (u daljem tekstu: Komora).
- (2) Komora je pravna osoba i ima svoj statut kojim uređuje organizaciju, način obavljanja poslova, prava i obaveze članova. Na Statut Komore suglasnost daje Ministarstvo.
- (3) Članovi Komore su inženjeri arhitektonske i građevinske struke, kao i drugih komplementarnih struka uključenih u planiranje,

projektiranje, izgradnju i održavanje izgrađenog okoliša, koji imaju odgovarajuće stručno zvanje, i koji su dragovoljno pristupili u članstvo Komore prema odredbama statuta te koji ispunjavaju i druge propisane kriterije.

Članak 105

Komora obavlja slijedeće poslove:

- utvrđuje profesionalna prava i dužnosti i etičke norme ponašanja članova u obavljanju
- poslova izrade planova, projektiranja, izgradnje i održavanja izgrađenog okoliša,
- organizira sudove časti za utvrđivanje povreda profesionalnih standarda,
- surađuje sa Ministarstvom u postupku ocjene ispunjenosti uvjeta za izdavanje licence ovlaštenja za pojedince: odgovornog planera, odgovornog projektanta i odgovornog izvođača
- voditelja građenja, u skladu sa odredbama ovog Zakona,
- vodi evidenciju osoba koje imaju uvjete za licencu-ovlaštenja, te prati njihov rad i rezultate, - brine o trajnom stručnom usavršavanju svojih članova i kandidata za članove Komore te s tim u vezi uspostavlja i unapređuje razne oblike stručne i znanstvene suradnje s odgovarajućim organima, institucijama i asocijacijama,
- analizira stanje regulative u oblasti prostornog planiranja i građenja, predlaže izmjene i razvoj integralne regulative – građevinskog koda,
- organizira sustav informiranja članstva i ukupne javnosti o stanju i problemima te o mjerama koje bi trebalo poduzeti radi unapređenja prostornog planiranja i graditeljstva,
- daje stručne savjete iz svog djelokruga pojedincima i organizacijama,
- ostvaruje suradnju sa drugim inženjerskim komorama i njihovim međunarodnim asocijacijama,
- afirmira materijalne i druge interese ovlaštenih planera, projektanta i izvođača.

Članak 106.

- (1) Organi Komore su Skupština, Upravni odbor, Nadzorni odbor i predsjednik.
- (2) Komora je organizirana po matičnim grupama za prostorne planere i urbaniste, projektante i izvođače radova, odnosno na pojedine sekcije (subspecijalnosti) unutar tih glavnih grupa.
- (3) Radom matične sekcije upravlja izvršni odbor grupe, odnosno sekcije.

- (4) Ostala pitanja bliže se određuju Statutom Komore.

Članak 107.

- (1) Komora stiče sredstva za rad od članarine, od sponzorstva, donacija, poklona i drugih izvora u skladu sa zakonom.
- (2) Nadzor nad zakonitošću rada Komore vrši nadležno Ministarstvo.

V TEHNIČKA DOKUMENTACIJA GRAĐEVINE ILI ZAHVATA U PROSTORU

Članak 108. (Tehnička dokumentacija)

- (1) Tehničku dokumentaciju građevine ili zahvata u prostoru po pravilu čine:
- a) studijsko-tehnička dokumentacija
 - prethodne analize izvodivosti složenih građevina,
 - b) projekti dizajna:
 - idejno rješenje
 - idejni projekt
 - glavni projekt
 - projekt za izvođenje – izvedbeni projekat
 - projekt izvedenog stanja;
 - c) projekti tehnologije i organizacije građenja
 - d) projekti uklanjanja (rušenja, demontaže) građevina
 - e) specijalna projektna dokumentacija:
 - dokumentacija kontrole kvaliteta (projekti i planovi kontrole sa izvješćima, atestima, certifikatima, pasošima itd.)
 - dokumentacija za korištenje i održavanje (projekt upotrebe i održavanja građevine sa knjigom održavanja)
 - f) ostali dokumenti - građevinski dnevnik,
 - građevinska knjiga,
 - dokumentacija o inspekcijskim pregledima i nalazima - dokumentacija o tehničkom pregledu (zapisnici i izvješća komisije, ostali dokumenti).
- (2) Priprema, sadržaj, kontrola i nostrifikacija tehničke dokumentacije iz prethodnog stavka, točke a) – do e) mora biti u skladu sa Uredbom Vlade Federacije BiH o vrsti, sadržaju, označavanju i čuvanju, kontroli i nostrifikaciji tehničke dokumentacije („Službene novine Federacije BiH“, broj 33/10).
- (3) Sva tehnička dokumentacija iz stavka (1) ovog članka čuva se na jednom mjestu, pod kontrolom vlasnika odnosno korisnika građevine. Na zahtjev službenih osoba (organa uprave, inspekcije, suda)

vlasnik, odnosno korisnik građevine, je dužan da omogućiti uvid u dokumentaciju.

Članak 109. (Idejno rješenje)

Idejno rješenje je skup međusobno usklađenih nacrti kojima se daju osnove, presjeci i gabariti građevine, te prikaz smještaja građevine u prostoru. Idejno rješenje može da sadrži obrazloženje ideje za realizaciju građevine i kratak tehnički opis sa temeljnim tehničkim pokazateljima koji investitoru olakšavaju odlučivanje.

Članak 110. (Idejni projekt)

- (1) Idejni projekt je skup međusobno usklađenih nacrti i drugih priloga kojima se daju najvažnija oblikovno - funkcionalna rješenja građevine, te prikaz smještaja građevine u prostoru.
- (2) Idejni projekt sadrži: tehnički opis, situaciono rješenje, dovoljan broj nacrti sa različitim projekcijama - prikazima objekta i grubim predmjerom radova s dopuštenom greškom u količinama maksimalno 10% .
- (3) Idejni projekt, ovisno o složenosti i tehničkoj strukturi građevine, može sadržavati i druge nacрте i priloge ako su oni značajni za utvrđivanje urbanističko-tehničkih uvjeta za područja gradnje koja nisu pokrivena odgovarajućim provedbenim planovima, kao i drugih uvjeta za izradu glavnog projekta (opis tehnološkog procesa, tehnološki nacrti, opis primjene određene tehnologije građenja, procjena troškova, preliminarna procjena utjecaja na okoliš i sl.).

Članak 111. (Glavni projekt)

- (1) Glavni projekt je skup međusobno usklađenih faza projekata kojima se daje tehničko rješenje građevine, prikaz smještaja građevine u prostoru, dokazuje ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu, drugih zahtjeva predviđenih zakonom, posebnim propisima, normama i tehničkim standardima.
- (2) Na temelju glavnog projekta izdaje se odobrenje za građenje, izvode radovi, vrši inspekcijski nadzor, tehnički pregled, te izdaje uporabna dozvola. Glavni projekt zajedno s odobrenjem za građenje trajno (tj. u toku životnog vijeka građevine) čuva nadležna općinska služba koja je izdala odobrenje za građenje.

(3) Glavni projekt se radi u skladu sa uvjetima definiranim u lokacijskoj informaciji odnosno urbanističkoj suglasnosti, može biti izrađen od jednog ili više dijelova, i obvezno sadrži:

- naziv i registraciju pravne osobe koja vrši projektiranje,
- urbanističku ili lokacijsku informaciju,
- popis odgovornih projekatana za sve dijelove projekta,
- projektni zadatak ovjeren od strane investitora,
- opće i posebne uvjete, standarde, norme i propise za objekat ili zahvat,
- tehnički opis za sve radove sa dokaznicom površina,
- termički proračun konstrukcije objekta,
- predmjer radova, materijala i opreme,
- arhitektonski projekt,
- projekt konstrukcije,
- projekti instalacija (elektro, vodovodne, kanalizacija, strojarske itd.),
- elaborat zaštite od požara i eksplozija,
- elaborat zaštite na radu i
- projekt priključenja na javni put.

Ovisno o tehničkoj strukturi građevine, vrsti, namjeni i karakteristikama građevine i projektnog zadatka, glavni projekat može sadržavati i sljedeće projekte i elaborate:

- projekat zaštite od požara,
- elaborat o inženjersko - geološkim istraživanjima,
- elaborat geomehanike,
- prometni elaborat,
- projekt vanjskog uređenja,
- projekt ugradnje opreme,
- elaborat zaštite od buke,
- tehnološki projekat sa shemom tehnologije, za građevine, djelatnosti i zahvate koji su posebnim propisima definirani kao djelatnosti koje mogu uticati na okoliš,
- elaborat uštede energije i toplinske zaštite,
- projekat lifta i eskalatora,
- elaborat zbrinjavanja otpada, ako se radi o otpadu za koji su posebnim zakonom propisane mjere odlaganja,
- elaborat za eksproprijaciju zemljišta, ukoliko to pitanje nije prethodno riješeno,
- program osiguranja i kontrole kvaliteta radova i ugrađene opreme.

(4) Projektne faze glavnog projekta iz stavka (3) po pravilu treba da sadrže:

- tehnički opis;

- sve potrebne nacрте sa različitim projekcijama - prikazima objekta i detaljima u mjerilu koje nije manje od 1:50;
- podatke o geotehničkim, geomehaničkim i drugim istražnim radovima koji su poslužili kao podloga za izradu projekta;
- tehničke proračune (statika, dinamika, hidraulika, energetika, fizikalni fenomeni građevine i dr.) kojima se dokazuje da je građevina projektirana prema odredbama ovog zakona;
- predmjer i predračun radova s dopuštenom greškom u količinama do 2%,
- izvod iz katastarskog plana s ucrtanom situacijom građevine i podacima potrebnim za iskolčenje građevine (za građevine koje se grade na većem području njihova situacija se može prikazati na ažurnoj geodetskoj podlozi odgovarajućeg mjerila).

(5) Za gotove konstrukcije i opremu koja posjeduje certifikat o usklađenosti ili za koje je na drugi propisani način dokazano da su proizvedeni prema važećim standardima, to nije potrebno ponovno dokazivati u glavnom projektu.

(6) Ako je tekst glavnog projekta pisan na stranom jeziku, svaki njegov dio mora usporedo sadržavati i prijevod na jedan od službenih jezika u Županiji Posavskoj.

(7) Glavni projekt na temelju kojeg je izgrađena određena građevina, može se upotrijebiti za građenje takve građevine na drugoj lokaciji ako su s time suglasni investitor i projektant koji je izradio taj projekt pod uvjetom prilagođavanja tog projekta urbanističko-tehničkim uvjetima, građevinskoj parceli, priključcima na objekte i uređaje komunalne infrastrukture i geomehaničkom izvješću za drugu lokaciju. U tom slučaju potrebno je poštivati autorska prava u skladu sa posebnim propisom.

Članak 112.

(Izvedbeni projekt)

(1) Izvedbeni projekt je skup međusobno usklađenih projekata kojima se detaljno razrađuje i dopunjuje izvedbenim detaljima odobreni glavni projekat u svrhu izvođenja radova.

(2) Izvedbeni projekt mora biti izrađen u skladu sa glavnim projektom i uvjetima za građenje danim u odobrenju za građenje, te mora sadržavati detaljne crteže i njihove tekstualne opise, čime se građevina potpuno definira za gradnju. Izvedbeni projekat sadrži detaljnije opise, planove oplata, nacрте armature, nacрте detalja i druge nacрте, te sve potrebne računске provjere.

- (3) Na temelju izvedbenog projekta pristupa se građenju građevine, vrši se inspekcijska kontrola građenja, tehnički pregled izvedenih radova, te izdaje odobrenje za uporabu građevine.
- (4) Ukoliko izvedbeni projekat ne radi projektant glavnog projekta, investitor je dužan projektantu glavnog projekta dostaviti izvedbeni projekat radi ovjere njegove usklađenosti s glavnim projektom i uvjetima danim u odobrenju za građenje.
- (5) Projektant glavnog projekta dužan je odmah, a najkasnije u roku od osam dana, pismeno izvijestiti urbanističko-građevinsku inspekciju da izvedbeni projekat, koji mu je dostavljen na ovjeru, nije izrađen u skladu sa odredbama ovoga Zakona, posebnim propisima i normativima donesenim na temelju Zakona i pravilima struke.
- (6) Izvedbeni projekat mora biti pregledan i od strane izvođača i od strane nadzora, koji su direktno, zajedno sa projektantom izvedbenog projekta odgovorni za njegovu usuglašenost sa glavnim projektom i građevinskom dozvolom.
- (7) Izvedbeni projekat radi se u minimalnoj razmjeri 1:50, nacrti detalja u razmjeri 1:20, 1:10, 1:5, u ovisnosti od obuhvata i vrste detalja.

Članak 113.

(Projekt izvedenog stanja)

- (1) Projekt izvedenog stanja je glavni projekt, odnosno projekt za izvođenje sa ucrtanim svim izmjenama koje su se dogodile tijekom gradnje (na zahtjev investitora ili na sugestiju izvođača, nadzornog organa ili nadležne inspekcije) te bile odobrene od strane projektanta i nadzornog organa, a da nisu u suprotnosti sa odobrenjem za građenje.
- (2) Na temelju projekta izvedenog stanja vrši se tehnički pregled građevine i izdaje odobrenje za uporabu.
- (3) U slučaju da se tijekom gradnje nisu dogodile nikakve izmjene u odnosu na glavni, odnosno izvedbeni projekt, izvođač i nadzor pismenom izjavom, ovjerenom kod nadležnog općinskog organa, dokazuju da je izvedeno stanje identično sa projektiranim.
- (4) Investitor, odnosno korisnik građevine, dužan je čuvati projekt izvedenog stanja sve vrijeme postojanja i korištenja građevine.

Članak 114.

(Projekt tehnologije i organizacije građenja)

- (1) Projekt tehnologije i organizacije građenja po pravilu se izrađuje za opsežne i složene

građevine ili u slučaju posebnih uvjeta izgradnje (ograničen prostor, nova tehnologija rada, povećana opasnosti na radu, izraženi utjecaji na okoliš i sl.).

- (2) Obveza izrade projekta tehnologije i organizacije građenja po pravilu se definira lokacijskom informacijom, odnosno urbanističkom suglasnošću. U tom slučaju, projekt tehnologije i organizacije građenja projektant izrađuje usporedo s glavnim projektom, a investitor prilaže oba projekta uz zahtjev za odobrenje za građenje. U slučaju da se posebno traži odobrenje za pripremne radove, onda se projekt tehnologije i organizacije prilaže uz odgovarajući zahtjev.
- (3) Izuzetno, obveza izrade projekta tehnologije i organizacije može da se propiše odobrenjem za građenje, a provjeru postojanja i kontrolu sadržaja projekta vrši nadležni urbanističko-građevinski inspektor prilikom prvog, obveznog inspekcijskog pregleda na gradilištu.
- (4) Projekt iz prethodnog stavka po pravilu izrađuje odabrani izvođač radova, a projektant glavnog projekta vrši pregled i daje suglasnost na predložena tehnološka rješenja. Izuzetno, tehnološka rješenja – tehnologiju građenja daje projektant glavnog projekta, ukoliko se radi o novoj odnosno specifičnoj tehnologiji.
- (5) Projekt tehnologije i organizacije građenja sadrži:
 - analizu svih uvjeta izgradnje,
 - prijedlog mogućih tehnologija građenja sa optimizacijom,
 - specifikacije potrebnih resursa,
 - vremenski plan izgradnje,
 - projekt tehničkog opremanja i uređenja gradilišta,
 - analizu rizika i elaborat zaštite na radu prilikom izgradnje,
 - procjenu utjecaja i elaborat otklanjanja i smanjenja utjecaja na okoliš prilikom izgradnje, - sistem kvalitetnog rukovođenja – upravljanja kvalitetom.

Članak 115.

(Dokumentacija kontrole kvaliteta)

- (1) Dokumentaciju kontrole kvaliteta čine svi projekti i planovi kontrole kvaliteta materijala, kontrole montaže, kontrole utezanja i sl. atesti i certifikati ugrađenog materijala, rezultati završnih mjerenja i testova koji su provedeni u skladu sa posebnim tehničkim propisima i donesenim na temelju zakona te u skladu sa važećim standardima.

- (2) Projekte i planove kontrole kvaliteta materijala i toka procesa građenja po pravilu izrađuje projektant glavnog projekta. U slučaju da te projekte izrađuje izvođač, onda je projektant glavnog projekta dužan da izvrši pregled i da odobri projekte kontrole kvaliteta.
- (3) Investitor je dužan dostaviti na uvid svu dokumentaciju kontrole kvaliteta Povjerenstvu prilikom tehničkog pregleda građevine.

Članak 116.

(Dokumentacija za korištenje i održavanje građevine)

- (1) Projektant glavnog projekta građevine je dužan da izradi i prije odobrenja za uporabu uruči investitoru projekt korištenja i tehničkog održavanja građevine, sa planom aktivnosti redovnog i periodičnog održavanja.
- (2) Isporučitelj opreme u objektima sa proizvodnim djelatnostima dužan je pripremiti i investitoru predati jasan nputak o korištenju i održavanju opreme i objekta, kao i odgovarajuće garantne listove instalirane opreme.
- (3) Ako je određena oprema uvezena iz inozemstva, nputak mora biti preveden na jedan od službenih jezika Županije Posavske.
- (4) Nputak za održavanje opreme mora sadržavati termine obveznih redovnih pregleda, rokove i opseg povremenih pregleda.

Članak 117.

(Označavanje i čuvanje tehničke dokumentacije)

- (1) Investiciona tehnička dokumentacija iz članka 104. do članka 115. ovog Zakona, odnosno njeni dijelovi (tehnički opis, proračuni, svaki list nacrt a i dr.) mora imati:
 - naziv, naslov i registraciju pravne osobe koja vrši poslove projektiranja,
 - naziv građevine,
 - podatke o investitoru,
 - oznaku ili broj projekta, - vrstu tehničke dokumentacije,
 - za nacрте - vrstu nacрта i mjerilo u kojem je nacrt izrađen,
 - datum izrade,
 - ime i potpis projektanta i/ili glavnog projektanta,
 - pečat i ovjeru pravne osobe koja je izradila investiciono – tehničku dokumentaciju,
 - dokaz o položenom strukovnom ispitu projektanta voditelja i odgovornih projektanata pojedinih faza projekta,

– poseban akt sa potpisima odgovornih projektanata kao dokaz da je izvršeno usklađivanje svih faza projekta.

- (2) Ovjerom projekta iz prethodnog stavka odnosno nacрта, pravna osoba koja je izradila projekt potvrđuje da je projekt kompletan, njegovi dijelovi međusobno usklađeni, kao i da je usklađen sa odredbama ovog Zakona, sa odredbama posebnih propisa i normi donesenih na temelju drugih zakona i pravila struke.
- (3) Projekti iz stavka (1) i njegovi dijelovi moraju biti u obliku uvezanih knjiga sa listovima formata A4 ili A3, uvezani i numerirani o redosljedu na način da se onemogućí zamjena sastavnih dijelova.
- (4) Posebno, uz svaki projekt mora biti uvezan akt o registraciji pravne osobe koja je izradila projekt, ovlaštenje za pravnu osobu, te dokazi o položenim strukovnim ispitima.
- (5) Izvješće o reviziji projekta, ukoliko projekt podliježe reviziji, obvezno se priključuje kao prilog uz projekt.
- (6) Nadležna općinska služba koja je izdala odobrenje za građenje i uporabnu dozvolu, dužna je da trajno, odnosno za vrijeme dok građevina postoji, čuva tehničku dokumentaciju na temelju koje je izdato odobrenje za građenje, sa ucrtanim svim izmjenama i dopunama koje su se dogodile tijekom gradnje.
- (7) Investitor, odnosno njegov pravni sljedbenik, obvezan je čuvati kompletnu dokumentaciju sve dok građevina postoji.
- (8) Pravna osoba koje je izradila projekat, obvezna je čuvati istu u vremenu od najmanje deset godina nakon izgradne građevine.
- (9) Radi jednostavnijeg rukovanja i čuvanja projekata iz stavka (1) ovog članka, pored materijalnog oblika u vidu knjiga sa uvezanim listovima, oni mogu da se isporučuju u vidu elektronskog zapisa na odgovarajućim medijima (CD ili DVD, USB memorija) koji su zaštićeni od neovlaštenih izmjena.
- (10) Elektronski zapisi projekata i njihovi materijalni oblici su potpuno ravnopravni u proceduralno-pravnim radnjama i nadležni organi, prema konkretnim prilikama, određuju koja će se verzija projekata koristiti.

Članak 118.

(Revizija projekta)

- (1) Revizija glavnog projekta, odnosno izvedbenog projekta, ovisno o vrsti građevine, mora se obaviti u pogledu:

- suglasnosti s projektnim zadatkom – projektnim programom;
 - formalne kompletnosti projekta;
 - kvalifikacija glavnog i ostalih projekatana;
 - usklađenosti projekta sa uvjetima iz lokacijske informacije, odnosno urbanističke suglasnosti; - mehaničke otpornosti i stabilnosti;
 - zaštite od buke i vibracija;
 - uštede energije i toplinske zaštite;
 - otpornosti na vanjske utjecaje i zaštite od djelovanja na okoliš;
 - zaštite od požara i eksplozije;
 - zaštite na radu;
 - eliminiranja arhitektonskih barijera za osobe smanjene pokretljivosti, te drugih aspekata koji su specifični za pojedine građevine.
- (2) Reviziju glavnog, odnosno izvedbenog, projekta investitor može povjeriti samo revidentu iz članka 98. ovog Zakona.
- (3) Samo pozitivna ocjena svih elemenata projekta koji su bili predmet revizije, što se eksplicitno navodi u Izvješću o reviziji, omogućuje prihvaćanje projekta i podnošenje zahtjeva za odobrenje za građenje. U suprotnom, projekt se vraća projektantu na doradu, prema primjedbama i uputama revidenta. Projektant je obavezan postupiti po primjedbama i uputama revidenta i u tom smislu doraditi projekt u određenom roku.
- (4) Revizija glavnog, odnosno izvedbenog projekta nije potrebna ako se radi o građevinama iz članka 98. stavak (8) kao i zahvatima i objektima koji su definirani člankom 121. stavak (1) ovog Zakona.

Članak 119.
(Nostrifikacija projekta)

- (1) Nostrifikacija projekta je postupak utvrđivanja usklađenosti idejnog, glavnog i izvedbenog projekta urađenog u inozemstvu prema stranim propisima, sa odredbama ovog Zakona, važećim bosanskohercegovačkim tehničkim propisima, normama i pravilima struke iz područja građevinarstva.
- (2) Nostrifikaciju projekta može raditi samo pravna osoba registrirana u Bosni i Hercegovini, sukladno ovom Zakonu, za poslove projektiranja, i ovlaštena za poslove nostrifikacije, koja imenuje vodećeg revidenta i revidente za svaki dio projekta.
- (3) Pravna osoba iz prethodnog stavka je dužna izvršiti prijevod projekta na jedan od službenih jezika Županije Posavske. Dopuštena je izrada dvojezičnih dijelova projekta, kako bi se mogao

- uporediti prijevod sa izvornikom, kao i radi racionalnosti izrade grafičkih dijelova projekta.
- (4) Pravna osoba koja uradi nostrifikaciju projekta dužna je sastaviti Izvješće o nostrifikaciji, i ukoliko je nalaz o usklađenosti sa domaćim propisima pozitivan, izviješće sadrži i potvrdu o nostrifikaciji, a po potrebi i dokumente iz stavka (6) ovog članka.
- (5) Potvrda o nostrifikaciji je isprava kojom se potvrđuje da je projekt izrađen u inozemstvu usklađen sa Zakonom i bosanskohercegovačkim propisima iz područja građevinarstva.
- (6) Ako se u projektu izrađenom u inozemstvu primjenjuju odredbe inozemnih propisa i/ili normi, ovlaštena pravna osoba mora navesti i odgovarajuće bosanskohercegovačke propise i/ili norme.
- (7) Ako bosanskohercegovačkih propisa i/ili normi nema, ovlaštena pravna osoba u izviješću o nostrifikaciji mora priložiti uporabljene inozemne propise i /ili norme, kao i njihov prijevod na jedan od službenih jezika Županije Posavske.
- (8) Izviješće o nostrifikaciji je sastavni dio projekta.
- (9) Ovlaštena pravna osoba koje je izvršila nostrifikaciju projekta, može izvršiti kontrolu i dopunu istoga.
- (10) Ovlaštena pravna osoba iz stavka (1) ovog članka, odgovara za izvršenu nostrifikaciju projekta, odnosno usklađivanje projekta s ovim Zakonom, posebnim zakonima, i bosanskohercegovačkim propisima iz područja građevinarstva i drugih područja projekta.

V. ODOBRENJE ZA GRAĐENJE

Članak 120.
(Odobrenje za građenje)

- (1) Građenju nove i rekonstrukciji postojeće građevine može se pristupiti samo na temelju pravomoćnog odobrenja za građenje – korištenje zemljišta / prostora (u daljem tekstu odobrenje za građenje), osim u slučajevima iz članka 121. ovog Zakona.
- (2) Za građevinu koja se gradi ili je izgrađena bez odobrenja za građenje ne smije se dati priključak na električnu mežu, javni vodovod, kanalizaciju ili drugu komunalnu infrastrukturu.
- (3) Odobrenje za građenje se izdaje za građenje cijele građevine, odnosno dijela građevine koja čini tehničko-tehnološku cjelinu.

Članak 121.
(Objekti i radovi za koje nije potrebno odobrenje za građenje)

- (1) Odobrenje za građenje nije potrebno za:
- pomoćne građevine namijenjene redovnoj uporabi individualnog stambenog objekta, koje se grade na parceli za koju je izdato odobrenje za građenje, što podrazumijeva: individualne garaže, spremišta, drvarnice bruto površine do 30 m² i visine sljemena do 5 m, nastrešnice,
 - bunare za vodu, cisternu za vodu zapremine do 10 m³ i septičke jame zapremine do 10 m³ ;
 - staklenike za bilje bruto tlocrtne površine do 30 m² i visine vijenca do 4 m od nivoa okolnog terena;
 - montažne objekte i kioske gotove konstrukcije i površine do 12 m² ;
 - dječija igrališta i temelje stabilnih dječijih igračaka;
 - nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu;
 - reklamne panoe površine do 12 m²;
 - sportskih terena bez tribina koji su cijelom svojom površinom oslonjeni na tlo (igrališta za tenis, nogomet, i slično);
 - radova na stubištima, hodnicima i sl., na promjeni pristupa građevini i unutar građevine radi omogućavanja nesmetanog pristupa i kretanja u građevini osobama s umanjanim tjelesnim sposobnostima;
 - radova na zamjeni i dopuni opreme ako je to u skladu sa namjenom građevine; - spomen obilježja.
- (2) Izgradnja objekata i radovi iz prethodnog stavka mogu se izvoditi bez odobrenja za građenje jedino ako su prethodno riješeni imovinsko-pravni odnosi, o čemu postoji valjan dokaz, uredno ishodovana dobivena lokacijska informacija, odnosno urbanistička suglasnost, urađen odgovarajući projekt za izvođenje sa elaboratom o iskolčavanju objekta i drugog zahvata u prostoru te izvršeno njegovo iskolčavanje od strane ovlaštenog organa. Obvezu i odgovornost za ispunjenje navedenih uvjeta ima investitor takvih radova.
- (3) Objekti i radovi iz stavka (1) ovog članka podliježu tehničkom pregledu od strane nadležne općinske službe, na temelju čega se izdaje rješenje o završenom objektu. U suprotnom objekti i radovi iz stavka (1) smatrat će se nelegalnim.
- (4) Odobrenje za građenje, kao ni urbanistička suglasnost, odnosno lokacijska informacija nisu potrebni za sljedeće zahvate:
- radove redovnog održavanja i sanacije oštećene građevine, koji se mogu svrstati u radove tekućeg održavanja;
 - građenje individualne ili obiteljske grobnice, u skladu s propisanim lokalnim standardima;
 - uređenje okućnice individualnog stambenog objekta za koji je izdato odobrenje za građenje što podrazumijeva građenje: ograda i potpornih zidova visine do 0,8 m od nivoa tla, staza ili platoa, vrtnog bazena ili ribnjaka površine do 20 m², vrtnog ognjišta površine do 1,5 m² i visine do 3 m;
 - postavljanje plastenika namijenjenih isključivo poljoprivrednoj proizvodnji,
 - kablovskih i zračne priključke na niskonaponsku, PTT i CATV mrežu, kao i priključaka postojeće građevine na komunalne instalacije (vodovod, kanalizacija, plin);
 - radove na objektu kod kojih se zbog promjene djelatnosti, koja bitno ne utiče na uvjete uporabe objekta, ne utiče na bilo kakve promjene konstruktivnih elemenata građevine.
- (5) U građenju građevina i izvođenju radova iz stavka (1) i (4) ovog članka investitor i izvođač su dužni pridržavati se svih propisa i pravila struke koji se odnose na njihovo građenje.

Članak 122.

(Posebni slučajevi građenja)

- (1) U slučaju neposredne opasnosti od velikih prirodnih nepogoda ili ratnih i drugih razaranja, tijekom tih događaja, odnosno neposredno nakon njihovog prestanka, bez odobrenja za građenje mogu se graditi one građevine koje služe sprečavanju ili zaštiti od djelovanja tih pojava, odnosno otklanjanju štetnih posljedica.
- (2) Građevine iz prethodnog stavka moraju se ukloniti kada prestane potreba njihovog korištenja. Ako je potrebno da te građevine ostanu kao stalne, za njih se mora naknadno ishoditi odobrenje za građenje u roku od šest (6) mjeseci po prestanku potrebe njenog korištenja.
- (3) Kod obnove oštećenih građevina, stupanj oštećenja svih građevina utvrđuje stručno Povjerenstvo za procjenu štete koje čine stručne osobe građevinske, arhitektonske, strojarske, elektro i po potrebi i druge struke struke, koje imenuje nadležna općinska služba ili se koristi nalaz vještaka odgovarajuće struke.
- (4) Izlaskom na lokaciju oštećene građevine, stručno Povjerenstvo iz prethodnog stavka utvrđuje stručnim nalazom i mišljenjem stupanj oštećenja građevine kao i potrebne radnje koje treba izvršiti prije sanacije građevine, uključujući i izradu tehničke dokumentacije.

- (5) U slučaju da konstruktivni elementi građevine zbog djelovanja iz stavka (1) nisu oštećeni, građevina se može vratiti u prvobitno stanje u skladu sa odobrenjem za građenje na temelju kojeg je izgrađena.
- (6) Ukoliko stručno Povjerenstvo utvrdi da se radi o većim oštećenjima konstruktivnih dijelova građevine, nadležna općinska služba će od investitora zahtijevati da priloži tehničku dokumentaciju za sanaciju građevine i ateste o izvršenim ispitivanjima konstrukcije građevine. U tom slučaju nadležna općinska služba na temelju priložene dokumentacije izdaje odobrenje za sanaciju, koje mora biti usklađeno sa odobrenjem za građenje na temelju kojeg je građevina izgrađena.
- (7) U slučaju iz prethodnog stavka, odobrenjem za građenje utvrditi će se i obveza pribavljanja odobrenja za upotrebu sanirane građevine.
- (8) Kada se radi o građevinama koje su potpuno uništene, ponovno građenje iste građevine na istom lokalitetu može otpočeti po pribavljanju novog odobrenja za građenje, koje se izdaje na temelju dokaza o vlasništvu uništenog objekta, prvobitno izdanog odobrenja za građenje i glavnog projekta novog objekta.

Članak 123.

(Odobrenje za rekonstrukciju građevine)

- (1) Investitor je dužan pribaviti odobrenje za građenje ako namjerava rekonstruirati, dograditi ili rekonstruirati postojeću građevinu.
- (2) Postupak odobravanja rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje u svemu odgovara postupku kao kod novogradnje, izuzev što se uz zahtjev za lokacijsku informaciju, odnosno, urbanističku suglasnost prilaže odobrenje za građenje (ili uporabnu dozvolu) postojeće građevine, ukoliko je ona izgrađena poslije 1974. godine.

Članak 124.

(Organi nadležni za izdavanje odobrenja za građenje)

Odobrenje za građenje izdaje nadležna općinska služba koja je izdala lokacijsku informaciju, odnosno, urbanističku suglasnost, kako je to definirano člankom 65. ovog Zakona.

Članak 125.

(Zahtjev za odobrenje za građenje)

- (1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje podnosi investitor nadležnom organu iz članka 124. ovog Zakona.

- (2) Uz Zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje prilaže se po pravilu:
- a) preslik lokacijske informacije, odnosno urbanističke suglasnosti;
 - b) dokaz o pravu građenja na predmetnoj lokaciji;
 - c) ažurni geodetski snimak – plan s ucrtanom situacijom cijele složene građevine;
 - d) dva primjerka glavnog projekta u analognoj formi i jedan primjerak u digitalnoj formi na nekom od elektronskih medija;
 - e) pisano izvješće o obavljenoj reviziji glavnog projekta sa pozitivnim zaključkom, shodno članku 118. ovog Zakona, ako je potrebna;
 - f) pisano izvješće o izvršenoj nostrifikaciji i potvrdu o usuglašenosti u slučajevima iz članka 119. ovog Zakona, ako je potrebna;
 - g) okolinska dozvola prema članu 67. stavak (2), ukoliko je potrebna;
 - h) odgovarajući vodni akt (vodna suglasnost, vodna dozvola) nadležnog organa ukoliko to tip projekta zahtijeva;
 - i) dokaz da je investitor platio naknadu za uređenje zemljišta;
 - j) tehničko rješenje rekultivacije zemljišta koje je prethodno revidirano od strane stručne institucije za područje poljoprivrede, za slučajeve gradnje privremenih građevina i privremene upotrebe zemljišta za druge namjene kao i za gradnju prilikom koje dolazi do oštećenja okolnog poljoprivrednog zemljišta;
 - k) dokaz o uplati administrativne takse za troškove postupka;
 - l) drugi prilozi određeni posebnim zakonom.

Članak 126.

Dokaz o pravu građenja

- (1) Dokazom o pravu građenja iz članka 125. stavak (2) b) ovog Zakona smatra se:
- izvod iz zemljišne knjige koji glasi na investitora,
 - ugovor o kupoprodaji na temelju kojeg je investitor stekao pravo vlasništva, ili odluka nadležnih organa na temelju koje je investitor stekao pravo građenja ili pravo korištenja;
 - ugovor o partnerstvu sklopljen s vlasnikom zemljišta i/ili nekretnine, čiji je cilj zajedničko građenje;
 - ugovor o koncesiji sklopljen sa nadležnom državnom agencijom kojim koncesionar-investitor stiče pravo građenja,
 - pisana i ovjerena suglasnost za planiranu izgradnju svih suvlasnika nekretnine;

- ugovor o prijenosu prava građenja sa stvarnog nosioca na drugog investitora, kao vid partnerstva.
- (2) Ugovori i suglasnosti prethodnog stavka moraju biti ovjereni kod notara.

Članak 127.

Postupak izdavanja odobrenja za građenje

- (1) U postupku izdavanja odobrenja za građenje primjenjuje se Zakon o upravnom postupku.
- (2) Odobrenje za građenje je upravni akt koji izdaje nadležna općinska služba u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva, ako se utvrdi da su ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom, te uvjeti iz lokacijske informacije, odnosno iz urbanističke suglasnosti.
- (3) Kada nadležna općinska služba utvrdi da nisu dostavljeni propisani dokumenti uz zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje, dužna je o tome investitora pismeno izvijestiti, najkasnije u roku od osam (8) dana od dana podnošenja zahtjeva, te ga pozvati da zahtjev dopuni.
- (4) Ukoliko investitor u ostavljenom roku, a najkasnije u roku od petnaest (15) dana od dana prijema pismene obavijesti ne ispuni sve uvjete ili pismeno ne obavijesti nadležnu općinsku službu o nemogućnosti ispunjavanja potrebnih uvjeta u zadanom roku, nadležna općinska služba će zaključkom odbaciti zahtjev.
- (5) U slučajevima kada u skladu sa odredbama ovog zakona, po članku 118. stavak (4) revizija glavnog projekta nije obvezna, nadležna općinska služba dužna je utvrditi da je projekt kompletan, da je urađen u skladu sa urbanističko-tehničkim uvjetima od strane pravne osobe registrirane za poslove projektiranja.
- (6) Prije izdavanja odobrenja za građenje, nadležna općinska služba je dužna da izvrši uviđaj na licu mjesta kojom prilikom se provjerava da li je glavni projekat izrađen u skladu sa uvjetima datim u lokacijskoj informaciji ili urbanističkoj suglasnosti, te utvrđuje da li su prava zainteresiranih strana u postupku povrijeđena s obzirom na pravila urbanog uređenja.
- (7) U postupku izdavanja odobrenja za građenje, nadležna općinska služba kao prethodno pitanje rješava naknadu za uređenje građevinskog zemljišta, te naknadu za pogodnost i korištenje građevinskog zemljišta. Odmah po prijemu kompletnog zahtjeva, služba je dužna da utvrdi iznose spomenutih naknada i da izda rješenje investitoru u roku od 10 dana o obvezi i uvjetima plaćanja tih naknada. Investitor je dužan da u roku od 10 dana po prijemu rješenja dostavi

dokaze da su plaćeni troškovi uređenja građevinskog zemljišta, naknada za pogodnost i naknada za korištenje građevinskog zemljišta ili kopiju ugovora sa općinom o plaćanju iznosa na rate do završetka gradnje građevine, ukoliko postoji takva mogućnost.

Članak 128.

(Sadržaj odobrenja za građenje)

- (1) Rješenje o odobrenju za građenje sadrži:
 - podatke o investitoru kojem se izdaje odobrenje (naziv, adresa sjedišta);
 - podatke o građevini za koje se izdaje odobrenje sa osnovnim podacima o namjeni, gabaritu i katnosti građevine, sa oznakom lokacije (katastarske parcele);
 - naziv glavnog projekta sa nazivom pravne osobe koja je izradila glavni projekt;
 - izjavu da je glavni projekt sastavni dio odobrenja;
 - period za koji odobrenje važi;
 - obvezu investitora da prijavi početak izvođenja radova nadležnoj općinskoj službi i nadležnoj građevinskoj inspekciji osam dana prije otpočinjanja radova i - druge podatke od značaja za specifičnu lokaciju i građevinu.
- (2) Nadležna općinska služba je dužna poslati kopiju pravomoćnog odobrenja za građenje nadležnoj urbanističko - građevinskoj inspekciji.
- (3) Glavni projekt je sastavni dio odobrenja za građenje, što na projektu mora biti naznačeno i ovjereno potpisom službenika i pečatom nadležne općinske službe koja je to odobrenje izdala.

Članak 129.

(Odbijanje izdavanja odobrenja za građenje)

Zahtjev za odobrenje za građenje će se odbiti:

- ako investitor ne ispunjava propisane uvjete za izdavanje odobrenja za građenje;
- ako se u postupku izdavanja odobrenja za građenje utvrdi da glavni projekt nije usklađen sa lokacijskom informacijom, odnosno urbanističkom suglasnošću;
- ako se uviđajem na terenu utvrdi da se stvarno stanje na građevinskoj parceli ne podudara sa glavnim projektom.

Članak 130.

(Žalbeni postupak)

- (1) Protiv rješenja nadležne općinske službe u postupku izdavanja odobrenja za građenje, podosilac zahtjeva za odobrenje za građenje, može izjaviti žalbu Ministarstvu u roku od 15 dana.
- (2) Protiv rješenja donesenih u drugostupanjskom postupku od strane Ministarstva ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana.
- (3) Pravomoćnost rješenja o odobrenju građenja nastupa ukoliko u roku koji je predviđen za žalbe, odnosno za pokretanje upravnog spora, ne bude podnesena nijedna žalba odnosno tužba kod nadležnih organa.

Članak 131.

(Izmjena i/ili dopuna odobrenja za građenje)

- (1) Investitor je dužan da podnese zahtjev za izmjenu i/ili dopunu odobrenja za građenje ako tijekom građenja namjerava da učini takve izmjene na građevini kojima se tehnički značajno odstupa od rješenja u glavnom projektu, na temelju kojeg je izdano odobrenje za građenje, ali koje su još uvijek u okvirima uvjeta danih u lokacijskoj informaciji, odnosno urbanističkoj suglasnosti.
- (2) Zahtjev za izmjenu i/ili dopunu odobrenja za građenje obvezno se podnosi prije poduzimanja bilo kakvih radova i zahvata na samoj građevini. U suprotnom, zahtjev će se odbaciti, a izvedeni radovi i zahvati tretirat će se kao bespravni, i u skladu s tim biti će poduzete mjere uklanjanja i vraćanja u prvobitno stanje na teret investitora i biti će utvrđena njegova odgovornost prema ovom Zakonu.
- (3) Zahtjev za izmjenu i/ili dopunu odobrenja za građenje sadrži preslik ranije izdanog odobrenja za građenje, projekt izmjene ili dopune na građevini, te odgovarajuće suglasnosti sudionika procesa odobravanja koje su relevantne za planiranu izmjenu i/ili dopunu.
- (4) Ukoliko planirane ili nužne izmjene na građevini tijekom izvođenja izlaze iz okvira uvjeta danih u lokacijskoj informaciji, odnosno urbanističkoj suglasnosti, slučaj će se tretirati kao novogradnja, što podrazumijeva obnovu postupka za utvrđivanje preduvjeta za odobravanje građenja putem lokacijske informacije ili urbanističke suglasnosti, prema članku 64. ovog Zakona.
- (5) Odredbe stavka (1) do (4) odnose se na izmjene i/ili dopune u tijeku građenja. Slučajevi izmjena i dopuna nakon završetka izgradnje građevine tretirat će se kao rekonstrukcija, dogradnja i nadziđivanje, i postupat će se kao u slučaju novogradnje, prema ovom Zakonu.

- (6) Izmjene izvedbenih detalja do kojih nastupi tijekom izvođenja radova ne podliježu izmjeni odobrenja za građenje.
- (7) Ako se tijekom građenja promijeni investitor, novi investitor dužan je u roku od 30 dana, podnijeti nadležnom organu zahtjev za izmjenu odobrenja za građenje u vezi s promjenom investitora.
- (8) Novi investitor dužan je uz zahtjev za izmjenu odobrenja za građenje priložiti: - važeće odobrenje za građenje,
 - dokaz o pravu građenja na navedenoj nekretnini, odnosno dokaz da je stekao pravo
 - vlasništva na građevinu koja je predmet izmjene odobrenja za građenje.

Članak 132.

(Načelno odobrenje za složenu građevinu i odobrenje za građenje za dijelove te građevine)

- (1) Odobrenje za građenje izdaje se po pravilu za građenje cijele građevine.
- (2) Iznimno od odredbe stavka (1), na zahtjev investitora odobrenje za građenje može se izdati i za dijelove građevine koji predstavljaju funkcionalni ili tehnološki dio složene građevine.
- (3) Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za građenje prema odredbi stavka (2), investitor je dužan dobiti načelno odobrenje za cijelu građevinu.
- (4) Načelnim odobrenjem za cijelu građevinu, po zahtjevu investitora, određuju se dijelovi građevine za koje će se izdavati pojedinačna odobrenja za građenje te redosljed njihovog izdavanja.
- (5) Uz zahtjev za izdavanje načelnog odobrenja za građenje za složenu građevinu prilaže se:
 - preslik lokacijske informacije ili urbanističke suglasnosti za cijelu složenu građevinu,
 - dokaz o pravu građenja na predmetnoj lokaciji;
 - ažurni geodetski snimak – plan s ucrtanom situacijom cijele složene građevine;
 - izvod iz zemljišne knjige sa identifikacijom vlasnika predmetne i svih susjednih parcela;
 - tri primjerka idejnog projekta cijele složene građevine (projekti mogu biti u analognoj formi – na papiru, ili digitalnoj formi – na nekom od elektronskih medija);
 - popis dijelova građevine za koje će se izdavati pojedinačna odobrenja za građenje i redosljed podnošenja zahtjeva;

- idejno rješenje pripremnih radova, s tehničkim opisom, predmjerom radova i temeljnim grafičkim prikazima;
 - okolinska dozvola, ako složena građevina spada u građevine i djelatnosti za koje je to propisano posebnim zakonima;
 - dokaz o uplati administrativne takse za troškova postupka, - drugi nacrti i podaci u zavisnosti od složenosti građevine.
- (6) Idejni projekt cijele složene građevine, pored dijelova iz članka 110. ovog Zakona, treba da sadrži i shemu tehnološkog procesa s naznakom opreme i njenim karakteristikama.
- (7) Idejni projekt iz prethodnog stavka sastavni je dio načelnog odobrenja što na njemu mora biti naznačeno i ovjereno potpisom službenika i pečatom nadležne općinske službe.
- (8) Na postupak izdavanja načelnog odobrenja primjenjuju se odredbe ovoga Zakona propisane za postupak izdavanja odobrenja za građenje.
- (9) Načelno odobrenje za složeni objekt na temelju kojeg se izdaje odobrenja za građenje za dijelove građevine, prestaje važiti u roku od pet (5) godina od njegove pravomoćnosti.
- (10) Odobrenje za građenje za dijelove složene građevine se izdaje na zahtjev investitora, uz koji se prilaže sljedeće:
- kopija načelnog odobrenja za građenje složene građevine
 - ažurni geodetski snimak – plan s ucrtanom situacijom cijele složene građevine i naznakom dijela složene građevine za koju se traži odobrenje za građenje,
 - tri primjerka glavnog projekta dijela složene građevine koji je prethodno pregledan od strane svih relevantnih vanjskih sudionika planiranja, odnosno odobravanja građenja, prema članku 42. stavak 2. ovog Zakona, koji su službenim aktom potvrdili da je projekt urađen u skladu sa relevantnim uvjetima danim u lokacijskoj informaciji, odnosno urbanističkoj suglasnosti (projekti mogu biti u analognoj formi – na papiru, ili digitalnoj formi – na nekom od elektronskih medija);
 - pisano Izvješće o obavljenoj reviziji glavnog projekta sa pozitivnim zaključkom, shodno članku 118. ovog Zakona, ako je potrebna
 - pisano Izvješće o izvršenoj nostrifikaciji i potvrdu o usuglašenosti u slučajevima iz članka 119. ovog Zakona, ako je potrebna;
 - dokaz o uplati administrativne takse za troškove postupka.
- (11) Postupak izdavanja načelnog odobrenja za građenje složenog objekta kao i odobrenja za

građenje dijela složenog objekta u svemu odgovara standardnom postupku izdavanja odobrenja za građenje, kako je definirano u članku 127. ovog Zakona.

Članak 133.

(Odobrenje za pripreme radove)

- (1) U slučaju kompleksnih i dugotrajnih projekata izgradnje koji zahtijevaju opsežne i složene pripreme, kao i u slučaju posebnih prostornih uvjeta i ograničenja, investitor može podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za pripreme radove za potrebe tehničkog uređenja gradilišta prije nego što dobije pravomoćnu odobrenje za građenje, za što postoje sve potrebne pretpostavke i velika vjerojatnost.
- (2) Investitor ne smije otpočeti nikakve radove (niti prethodne ni glavne) vezane za samu građevinu prije posjedovanja pravomoćnog odobrenja za građenje.
- (3) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za pripreme radove, investitor je dužan priložiti sljedeće:
- preslik lokacijske informacije, odnosno pravomoćne urbanističke suglasnosti;
 - dokaz o pravu građenja prema članku 126. ovog Zakona;
 - projekt tehnologije i organizacije građenja, suglasno članku 114. ovog Zakona;
 - potrebne suglasnosti nadležnih institucija za privremene gradilišne priključke na komunalnu infrastrukturu i javnu cestu;
 - odobrenje nadležnog organa za privremeno zauzimanje i korištenje javne površine, ukoliko se radi o takvom slučaju.
- (4) Postupak za izdavanje odobrenja za pripreme radove se vodi po službenoj dužnosti, u skladu sa Zakonom o upravnom postupku. Nadležna općinska služba organizira zajednički izlazak na teren sa nadležnim inspekcijama (urbanističko-građevinskom, inspekcijom zaštite na radu, inspekcijom za okoliš, komunalnom, vodoprivrednom, poljoprivrednom, šumarskom itd.). Povjerenstvo sastavljeno od predstavnika spomenutih organa na bazi Projekta tehnologije i organizacije građenja, vrši uvid na licu mjesta i ocjenjuju valjanost projektnih postavki, pa se prema njenom nalazu i zaključku izdaje odgovarajuće rješenje.
- (5) Rok za izdavanje odobrenja za pripreme radove na gradilištu je 30 dana od prijema potpunog zahtjeva.
- (6) Obavljanje prethodnih radova istražnog karaktera (prethodne studije, geološka, geomehanička istraživanja, prikupljanje podataka za

projektiranje i sl.) izvode se na temelju lokacijske informacije i dokaza o pravu građenja iz članka 126. ovog Zakona.

Članak 134.

(Odobrenje za građenje za privremene objekte)

- (1) Građevine za potrebe sajмова i javnih manifestacija, te privremeni montažni objekti koji će se koristiti duže od 90 dana od njihovog postavljanja, mogu se postavljati samo na temelju odobrenja za građenje za privremene građevine.
- (2) Odobrenjem za građenje iz prethodnog stavka mora se investitoru odrediti rok u kojem je dužan o svom trošku ukloniti privremenu građevinu zbog privođenja građevinskog zemljišta trajnoj namjeni, a najduže u roku od jedne godine.
- (3) Općine su dužne donijeti odluku o načinu i uvjetima za izdavanje odobrenja za netipične zahvate u prostoru kao: sječū stabala, uređenje fasada, zamjenu postojećih krovova, polaganje vođenje kablovskih instalacija, uređenje i korištenje javnih površina, korištenje javnih površina kao ljetnih terasa, postavljanje reklamnih panoa, bilborda, video-skrinova, korištenje zemljišta za postavljanje objekata u svrhu logorovanja i rekreacije i dr.
- (4) Ako investitor, po isteku roka ne izvrši, obvezu iz stavka (2) ovog članka nadležna općinska služba će narediti uklanjanje privremene građevine i dovođenje zemljišta u prvobitno stanje na teret investitora.

Članak 135.

(Prestanak važenja odobrenja za građenje)

- (1) Odobrenje za građenje prestaje važiti ako se sa radovima na građevini za koju je izdano odobrenje za građenje ne započne u roku od jedne godine od dana njegove pravomoćnosti.
- (2) Važenje odobrenja za građenje može se posebnim rješenjem, po zahtjevu investitora, produžiti za još jednu godinu ako se nisu promijenili uvjeti prema kojima je izdano ranije odobrenje za građenje.
- (3) Zahtjev iz prethodnog stavka investitor mora podnijeti nadležnoj općinskoj službi koja je izdala ranije odobrenje za građenje najmanje 15 dana prije prestanka važenja tog odobrenja.

VI. GRADILIŠTE

Članak 136.

(Prijava gradnje)

- (1) Investitor je dužan nadležnoj općinskoj službi koja mu je izdala odobrenje za građenje, kao i nadležnoj urbanističko-građevinskoj inspekciji (u daljem tekstu: inspekcija) pismeno prijaviti početak radova na gradilištu, najkasnije u roku od osam (8) dana prije stvarnog početka radova.
- (2) Inspekcija je dužna da planira i da izvrši prvi inspeksijski pregled na gradilištu u roku od 10 dana, kako bi provjerila ispunjavanje tehničkih i sigurnosnih uvjeta za rad.

Članak 137.

(Iskolčavanje)

- (1) Prije početka građenja vrši se iskolčavanje građevine u skladu sa uvjetima danim u odobrenju za građenje i na temelju glavnog ili izvedbenog projekta, odnosno separata projekta iskolčenja.
- (2) Iskolčavanje građevine vrši općinski organ nadležan za katastar samostalno ili te poslove povjerava pravnoj osobi registriranoj za izvođenje tih poslova. Postupak iskolčavanja prati nadzor i to evidentira u građevinskom dnevniku. O iskolčavanju se sačinjava elaborat, a preslici se dostavljaju investitoru, nadležnoj općinskoj službi i inspekciji.
- (3) Za štetu proisteklu iz pogrešnog iskolčavanja odgovara osoba koja je izvršila iskolčavanje, po općim pravilima o naknadi štete.
- (4) Nadležna inspekcija je dužna na poziv investitora, uz obveznu nazočnost predstavnika općinskog organa, odnosno pravne osobe iz stavka (2) ovog članka, odmah provjeriti da li je stvarni položaj građevine u prostoru i iskop temelja građevine, u skladu sa elaboratom o iskolčavanju i odobriti nastavak radova.

Članak 138.

(Uređenje gradilišta)

- (1) Konkretna rješenja tehničkog uređenja i opremanja gradilišta, bez obzira na značaj i trajanje, obrađuju se u sklopu projekta tehnologije i organizacije građenja odnosno građevine.
- (2) Sve privremene građevine, izgrađene u okviru pripremnih radova, opremu gradilišta, neutrošeni građevinski i drugi materijal, otpad i sl. izvođač radova mora ukloniti odmah po završetku građenja.
- (3) Investitor je obvezan da po završetku građenja, zemljište na području gradilišta kao i na prilazu gradilištu dovesti u uredno stanje sukladno sa uvjetima iz lokacijske informacije, odnosno

urbanističke suglasnosti i odobrenja za građenje, a najkasnije do dana tehničkog pregleda građevine.

- (4) Ministarstvo će, poštujući temeljne principe uredbe Vlade Federacije BiH o uređenju gradilišta, propisati način uređenja gradilišta za objekte, građevine i zahvate u okvirima svoje nadležnosti.

Članak 139.

(Dokumentacija na gradilištu)

- (1) Izvođač na gradilištu, mora imati:
- rješenje o upisu u sudski registar te ovlaštenje Ministarstva za obavljanje djelatnosti građenja građevina ili pojedinih dijelova građevine,
 - ugovor o izvođenju radova između investitora i glavnog izvođača, te sve ugovore između glavnog izvođača i izvođača pojedinih dijelova građevine,
 - akt o imenovanju odgovorne osobe (voditelja građenja, odnosno voditelja pojedinih radova),
 - akt o imenovanju nadzornog organa (nadzornog inženjera ili nadzornog tima i koordinatora), - odobrenje za građenje,
 - projekte na temelju kojih je izdano odobrenje za građenje,
 - izvedbene projekte sa svim izmjenama i dopunama,
 - građevinski dnevnik,
 - plan upravljanja građevinskim otpadom,
 - dokumentaciju o ispitivanju ugrađenog materijala, proizvoda i opreme prema planu iz projekta kontrole,
 - elaborat o iskolčenju građevine izrađen od nadležne službe za poslove katastra, - zapisnik o kontroli uvjeta temeljenja, - projekt tehnologije i organizacije građenja, sa shemom gradilišta.
- (2) Za objekte manjeg značaja i mala gradilišta izvođač ne mora imati sve dokumente navedene u prethodnom stavku. Ministarstvo će svojom uredbom definirati minimalan obim potrebne dokumentacije na gradilištu.

VII. UPORABNA DOZVOLA I RJEŠENJE O ZAVRŠETKU GRAĐEVINE

Članak 140.

(Uporabna dozvola)

- (1) Svaka izgrađena građevina za koju se izdaje odobrenje za građenje smije se početi koristiti, odnosno staviti u pogon, nakon što nadležna općinska služba izda dozvolu za njenu uporabu

(u daljem tekstu: uporabna dozvola) na temelju prethodno izvršenog tehničkog pregleda građevine.

- (2) Izuzetno od prethodnog stavka za individualne stambene objekte bruto korisne površine do 300 m², te zahvate u prostoru definirane člankom 121. (1) ovog Zakona izdaje se rješenje o završetku građevine.
- (3) Uporabna dozvola se može na zahtjev investitora izdati i za dio građevine prije dovršetka građenja cijele građevine:
- kada je to potrebno radi nastavka i dovršenja gradnje (npr. korištenja mosta za pristup gradilištu, trafostanice i dalekovoda za snabdijevanje energijom i dr.);
 - kada je u pitanju složena građevina shodno članku 132. ovog Zakona;
 - kada se određeni dio građevine može privesti svojoj namjeni prije dovršenja cijele građevine, a predstavlja funkcionalni ili tehnološki dio građevine.
- (4) U slučaju složene građevine, pojedina odobrenja za uporabu dijelova građevine se izdaju prema uvjetima određenim načelnim odobrenjem, glavnim projektom i odobrenjem za građenje za taj dio građevine. Nakon završetka složene građevine izdaje se jedinstvena uporabna dozvola za cijelu građevinu bez obzira na prethodno izdano jedno ili više pojedinačnih uporabnih dozvola za dijelove složene građevine.
- (5) Procedura izdavanja uporabnih dozvola, odnosno Rješenja o završetku građevine, se provodi prema Zakonu o upravnom postupku («Službene novine Federacije BiH», broj 2/98 i 48/99), a stranka u postupku je investitor.

Članak 141.

(Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole)

- (1) Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole, odnosno rješenja o završetku građevine, investitor podnosi nadležnoj općinskoj službi koja je izdala odobrenje za građenje.
- (2) Uz zahtjev iz prethodnog stavka investitor prilaže:
- preslik pravomoćnog odobrenja za građenje, uključujući i eventualne izmjene i dopune,
 - pisanu izjavu izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine
 - pisano završno Izvješće nadzora odnosno nadzornog inženjera o izvedbi građevine, sa potvrdom o kompletnosti radova,
- (3) Ako je građevina ili zahvat u prostoru takvog karaktera da podliježe obavezi dobivanja vodne

dozvole prema Zakonu o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/06), onda se uz zahtjev za odobrenje za uporabu prilaže i odgovarajuća vodna dozvola, izdana od nadležnog organa.

Članak 142.
(Tehnički pregled)

- (1) Tehnički pregled, u biti, predstavlja prethodno pitanje u postupku odobravanja uporabe građevine. On obuhvata kontrolu usklađenosti izvedenih radova sa odobrenjem za građenje i tehničkom dokumentacijom na temelju koje se građevina gradila, kao i sa tehničkim propisima i standardima koji se odnose na pojedine vrste radova, materijala, opreme i instalacija.
- (2) Tehnički pregled vrši se po završetku izgradnje građevine, odnosno nakon izvršenja svih radova predviđenih odobrenjem za građenje i glavnim, odnosno izvedbenim projektom.
- (3) Ukoliko je tijekom građenja došlo do manjih odstupanja koja ne podliježu izmjeni i/ili dopuni odobrenja za građenje, investitor je dužan da za tehnički pregled pripremi i projekt izvedenog stanja, odnosno projekt izmjena i/ili dopuna.
- (4) Tehnički pregled mora se obaviti u roku od najviše 30 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole ili najviše 20 dana od dana imenovanja Povjerenstva za tehnički pregled.
- (5) Nadležni općinska služba najkasnije osam (8) dana prije tehničkog pregleda izvješćuje o mjestu i terminu tehničkog pregleda investitora, predsjednika i članove Povjerenstva, tijela i poduzeća koja su izdavala određene suglasnosti u postupku izdavanja odobrenja za građenje ili koja po odredbama posebnih propisa trebaju sudjelovati u tehničkom pregledu.
- (6) Nadležna tijela i poduzeća iz prethodnog stavka dužna su pismeno izvijestiti nadležnu općinsku službu o svojim predstavnicima pri tehničkom pregledu. Njihovi predstavnici nisu članovi Povjerenstva, ali učestvuju, u skladu sa svojim nadležnostima i posebnim propisima, pri tehničkom pregledu.
- (7) Ukoliko ovlašteni predstavnici tijela i poduzeća iz prethodnog stavka nisu bili nazočni tijekom tehničkog pregleda, niti dostavili pismeno izvješće u roku od osam (8) dana nakon tehničkog pregleda, smatrati će se da je mišljenje tog tijela ili poduzeća takvo da nema primjedbi i da se može izdati uporabna dozvola.

- (8) Tehnički pregled po pravilu započinje okupljanjem svih pozvanih na lice mjesta, kojom prilikom se održava radni sastanak Povjerenstva za tehnički pregled, daju potrebne informacije i dogovora metoda rada.
- (9) Predsjednik i članovi Povjerenstva za tehnički pregled o izvršenom tehničkom pregledu sastavljaju zapisnik u koji se unosi i mišljenje svakog člana može li se izgrađena građevina koristiti ili se moraju otkloniti nedostaci ili se ne može izdati uporabna dozvola. Zapisnik potpisuje predsjednik i svi članovi Povjerenstva.
- (10) Troškove obavljanja tehničkog pregleda snosi investitor. Iznos troškova utvrđuje se za svaki konkretan slučaj. Temeljne kriterije za obračun troškova obavljanja tehničkog pregleda utvrđuje posebnom odlukom općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika.

Članak 143.
(Povjerenstvo za tehnički pregled)

- (1) Tehnički pregled obavlja Povjerenstvo iz reda kvalificiranih stručnjaka, koje rješenjem u roku od osam (8) dana od dana prijema potpunog zahtjeva za uporabnu dozvolu formira nadležna općinska služba koja je izdala odobrenje za građenje.
- (2) Broj članova Povjerenstva zavisi od vrste i složenosti građevine i od vrsta radova koje Povjerenstvo pregleda, odnosno Povjerenstvo mora imati po jednog stručnog člana za svaku vrstu radova koje pregleda. Jedan od članova Povjerenstva je predsjednik i on koordinira rad.
- (3) Članovi Povjerenstva moraju biti diplomirani inženjeri odgovarajuće struke sa pet (5) godina radnog iskustva i položenim strukovnim ispitom.
- (4) U radu Povjerenstva ne mogu sudjelovati službene osobe koje su učestvovala u postupku izdavanja urbanističke suglasnosti i odobrenja za građenje niti osobe koje su sudjelovale u izradi tehničke dokumentacije, u reviziji glavnog ili izvedbenog projekta ili sudjelovale u gradnji i nadzoru nad građenjem.
- (5) Općinski načelnik najmanje jednom u dvije godine objavljuje javni oglas stručnim osobama raznih specijalnosti da dostave dokaze o ispunjavanju uvjeta za učešće u Povjerenstvima za obavljanje tehničkog pregleda građevina. Javni oglas mora biti objavljen u službenom glasilu Županije i u najmanje jednom dnevnom listu.
- (6) Provjeru ispunjavanja uvjeta iz oglasa iz prethodnog stavka vrši stručno Povjerenstvo koju

imenuje općinski načelnik, i sastavlja listu kvalificiranih stručnjaka.

- (7) O provedenim aktivnostima iz stavka (5) i (6) ovog članka i Listi kvalificiranih stručnjaka, općinski načelnik je dužan izvijestiti Ministarstvo.

Članak 144.

(Dužnost investitora u postupku tehničkog pregleda)

- (1) Investitor je dužan osigurati nazočnost ugovorom vezanih učesnika u građenju prilikom tehničkog pregleda, osigurati uvjete za rad, te slobodan i neometan pristup svim dijelovima građevine uz potrebnu stručnu asistenciju nadzora i izvođača.
- (2) Investitor je dužan, najkasnije osam (8) dana uoči tehničkog prijema, Povjerenstvu za tehnički pregled dostaviti na uvid i raspolaganje sljedeću dokumentaciju:
- glavni, odnosno izvedbeni, ili projekt izvedenog stanja,
 - dokaze o postignutoj kvaliteti radova, građevinskih proizvoda i opreme,
 - dokumentaciju o izvršenim ispitivanjima i rezultatima testiranja nosivosti konstrukcije, ako se posebnim propisima testiranje zahtijeva,
 - građevinski dnevnik i građevinsku knjigu, sa iznimkom iz članka 100. stavak (1) alineja 8.,
 - ostalu dokumentaciju definiranu posebnim propisima u zavisnosti od vrste građevine.
 - završno Izvješće nadzornog inženjera o izvedbi građevine.
- (3) Dokumentaciju iz prethodnog stavka, Povjerenstvo za tehnički pregled mora uredno vratiti investitoru po okončanju svog rada.

Članak 145.

(Izdavanje uporabne dozvole)

- (1) Uporabna dozvola se izdaje se u formi rješenja prema Zakonu o upravnom postupku na temelju pozitivne ocjene iz zapisnika Povjerenstva za tehnički pregled.
- (2) Predsjednik Povjerenstva za tehnički pregled dužan je da nakon obavljenog tehničkog pregleda, nadležnoj općinskoj službi najkasnije u roku od osam (8) dana po izvršenom tehničkom pregledu dostaviti zapisnik o izvršenom tehničkom pregledu.
- (3) Ukoliko je na temelju zapisnika iz prethodnog stavka utvrđeno da nema nedostataka ili da su uočeni nedostaci otklonjeni, nadležna općinska služba dužna je u roku od sedam (7) dana od

dana prijema zapisnika, izdati uporabnu dozvolu.

- (4) Ako su zapisnikom o tehničkom pregledu utvrđeni nedostaci koje je potrebno otkloniti, nadležna općinska služba će donijeti Zaključak kojim se utvrđuje rok za otklanjanje nedostataka. Rok za otklanjanje nedostataka ne mogu biti duži od 90 dana.
- (5) Po uklanjanju nedostataka iz prethodnog stavka, investitor je dužan izvijestiti nadležnu općinsku službu, podnijeti dokaze o otklanjanju nedostataka i zahtijevati ponovni tehnički pregled.
- (6) U ponovnom tehničkom pregledu, koji može obaviti i Predsjednik Povjerenstva sa jednim članom Povjerenstva, u ovisnosti od vrste radova koje je trebalo pregledati, pregledaju se samo oni radovi koje je trebalo popraviti ili doraditi, o čemu se priprema zapisnik. Ako su svi nedostaci otklonjeni, nadležna općinska služba izdaje rješenje odnosno uporabnu dozvolu u roku od sedam (7) dana od dostave zapisnika o ponovnom tehničkom pregledu.
- (7) Ukoliko se prilikom ponovnog tehničkog pregleda utvrdi i zapisnički konstatira da nedostaci nisu otklonjeni, nadležna općinska služba u pismenoj formi izvješćuje investitora o novom roku za otklanjanje nedostataka i postupak se ponavlja. Ukoliko nedostaci nisu ponovo otklonjeni, nadležna općinska služba izdaje rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole i o tome izvješćuje nadležnu inspekciju.
- (8) Građevina za koju nije izdana uporabna dozvola, odnosno rješenje o završenom objektu, ne može se upisati u zemljišne knjige.
- (9) Upisom u zemljišne knjige, investitor postaje vlasnik građevine, ako to drugačije nije uređeno drugim zakonima.

Članak 146.

(Odbijanje zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole)

- (1) Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole odbit će se:
- ako je građevina izgrađena bez valjanog odobrenja za građenje,
 - ako su tijekom građenja izvršene izmjene i/ili dopune na građevini koje podliježu izmjeni i/ili dopuni odobrenja za građenje, a da prethodno nije zatražena izmjena i/ili dopuna odobrenja kod nadležne općinske službe;
 - ako zahtjev podnese osoba koja je različita od osobe na koju glasi odobrenje za građenje, a da

- prethodno nije izvršena izmjena odobrenja za građenje u smislu promjene imena investitora;
- ako se po zapisniku o tehničkom pregledu u ostavljenom roku ne otklone nedostaci koji bitno utiču na stabilnost i sigurnost građevine;
 - ako se po zapisniku o tehničkom pregledu utvrdi da se nedostaci na građevini ne mogu otkloniti ili da postoji neotklonjiva opasnost po stabilnost građevine, život ili zdravlje ljudi, okolinu, saobraćaj ili susjedne objekte.
- (2) Nadležna općinska služba će, o odbijanju Zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole izvijestiti nadležnu inspekciju.

Članak 147.

(Rješenje o završetku građevine)

- (1) Rješenje o završetku se izdaje u formi rješenja, prema Zakonu o upravnom postupku, na temelju pozitivne ocjene iz zapisnika Povjerenstva za tehnički pregled.
- (2) Povjerenstvo za tehnički pregled iz stavka (1) ovog članka, mogu sačinjavati dvije osobe tehničke struke, arhitektonskog ili građevinskog smjera, uposlene u službi koja je izdala odobrenje za građenje, izuzev osoba koje su učestvovala u postupku donošenja tog odobrenja. Ovo Povjerenstvo imenuje odgovorna osoba organa koji vodi postupak.
- (3) Za izdavanje Rješenja o završetku građevina shodno se primjenjuju članak 140. do 146. ovog Zakona, s tim da se predmet odobravanja ograničava na individualne stambene objekte bruto korisne površine do 300 m², te zahvate u prostoru definirane člankom 121. stavak (1) i prema tome se prilagođavaju formulacije primijenjenih članaka.

Članak 148.

(Odobrenje za probni rad)

- (1) Za građevinu koja po svom tehnološkom procesu s obzirom na ugrađene instalacije, opremu i postrojenje, zahtijeva probni rad, radi ispitivanja ispunjenja bitnih zahtjeva za građevinu nadležna općinska služba može, na temelju mišljenja Povjerenstva za tehnički pregled, izdati odobrenje za probni rad.
- (2) Odobrenje za probni rad može se izdati smo pod uvjetom da je Povjerenstvo za tehnički pregled utvrdilo da je građevina sagrađena u skladu sa izdanim odobrenjem za građenje i da puštanje građevine u probni rad ne ugrožava život i zdravlje ljudi, okoliš i susjedne građevine.

- (3) Probni rad i ispitivanje, investitor povjerava osobi koja ispunjava uvjete za obavljanje djelatnosti prema posebnom zakonu. Probni rad, uvjeti koji se ispituju, vrijeme trajanja probnog rada i mjere osiguranja za vrijeme trajanja probnog rada moraju biti predviđeni i obrazloženi glavnim projektom.
- (4) Probni rad građevine iz stavka (1) ovog članka može trajati najduže 12 mjeseci, a izuzetno u posebno složenim tehnološkim procesima probni rad se može produžiti za još 6 mjeseci.

Članak 149.

(Uporabna dozvola kod promjene namjene objekta)

- (1) (1) Prije početka korištenja objekta, kod promjene namjene, potrebno je pribaviti uporabnu za dozvolu novu namjenu. Za izdavanje uporabne dozvole kod promjene namjene objekta shodno se primjenjuju članak 140. do članka 145. ovog Zakona, s tim da se predmet odobravanja ograničava na radove koji su u neposrednoj vezi s promjenom namjene postojeće građevine, a koji spadaju u klasu rekonstrukcije, i da se prema tome prilagođavaju formulacije primijenjenih članaka. (2) Kod promjene namjene u postojećoj građevini za koju je ranije dobivena uporabna dozvola, treba podnijeti novi zahtjev za izdavanje uporabne dozvole zbog promjene namjene.
- (2) Zahtjev iz prethodnog stavka mora sadržavati:
 - kopiju pravosnažnog odobrenja za građenje koje obuhvata radove u vezi s promjenom namjene,
 - kopiju ranije uporabne dozvole,
 - pisanu izjavu izvođača o izvedenim radovima,
 - izvješće nadzora nad građenjem, sa potvrdom o kompletnosti radova u vezi sa promjenom namjene.

Članak 150.

(Žalbeni postupak)

- (1) Na rješenje iz članka 145. stavak (1), i Rješenje o završetku objekta, dopuštena je žalba Ministarstvu u roku od 15 dana.
- (2) Na rješenje Ministarstva kao drugostupanjskog organa nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana.

Članak 151.

(Naknadno izdavanje uporabne dozvole)

- (1) Za građevine koje su izgrađene prije 23.05.1974. (datum stupanja na snagu Zakona o prostornom

- planiranju SR BiH, «Sl. list SR BiH» broj 13/74) godine i koji se još uvijek koriste za predviđene namjene, a za koje dosad nije dobivena uporabna dozvola, daje se mogućnost da se mogu upisati u zemljišnu knjigu na temelju isprave, izdate od nadležne općinske službe kojom se potvrđuje da je građevina izgrađena prije utvrđenog roka.
- (2) Za objekte koji su izgrađeni poslije 23.05.1974. godine, a do 19.04.1992. a koji nisu upisani u zemljišne knjige, daje se mogućnost za naknadno izdavanje uporabne dozvole. Taj postupak se provodi po Zakonu o upravnom postupku, a stranka u postupku je zakoniti korisnik građevine, odnosno objekta. Zakoniti korisnici takvih objekata dužni su da podnesu nadležnoj općinskoj službi zahtjev za naknadno izdavanje uporabne dozvole uz koji prilažu:
- sve raspoložive dokaze o pravu korištenja ili vlasništva na objektu i pripadajućem zemljištu (izvod iz katastra, kopija katastarskog plana)
 - tehničku dokumentaciju i odobrenje za građenje, ukoliko postoji,
 - i druge dokumente iz kojih se može utvrditi da je predmetni građevinski objekt izgrađen na temelju izdanog odobrenja za građenje.
- (3) Za građevine kod kojih je došlo do odstupanja (nadogradnja, proširenje itd.) kod izgradnje u odnosu na odobrenje za građenje potrebno je, od strane nadležne općinske službe provesti postupak u skladu sa ovim Zakonom.
- (4) Nadležna općinska služba će po službenoj dužnosti provjeriti da li postoji druga dokumentacija i dokazi o pravnom statusu objekata iz stavka (2) ovog članka, te formirati stručno Povjerenstvo za tehnički pregled objekta, u skladu sa člankom 142. i člankom 143. ovog Zakona i dati joj na raspolaganje sve dokumente i dokaze.
- (5) Stručno Povjerenstvo vrši tehnički pregled objekta na bazi raspoložive dokumentacije u stanju kakvom on jest, pri čemu može da angažira i specijalizirane institucije za izvršenje nužnih tehničkih ispitivanja s ciljem provjere stabilnosti i sigurnosti objekta, njegove preostale pouzdanosti i funkcionalne sposobnosti.
- (6) Korisnici objekata su dužni omogućiti slobodan pristup stručnog Povjerenstva i pratećih tehničkih ekipa svim dijelovima objekta radi njegovog pregleda i ispitivanja.
- (7) O radu stručnog Povjerenstva se vodi zapisnik, a njemu se prilažu i svi nalazi stručnih ispitivanja. Zapisnik obavezno mora sadržavati ocjenu stabilnosti i sigurnosti objekta, njegove preostale

pouzdanosti i funkcionalne sposobnosti, sa zaključkom o tome da li se objekt može i dalje koristiti za svrhe kojima je namijenjen bez posebnih ograničenja, ili se moraju poduzeti određeni sanacioni radovi, odnosno rekonstrukcija, ili se objekt ne može dalje koristiti.

- (8) Na temelju mjerodavnog nalaza stručnog Povjerenstva, nadležna općinska služba izdaje odgovarajuće rješenje:
- za slučaj da se objekt može koristiti bez posebnih ograničenja, izdaje se uporabna dozvola u roku od 8 dana od dostavljanja zapisnika stručnog Povjerenstva;
 - za slučaj da je na objektu neophodna sanacija ili rekonstrukcija, zaključkom nadležne općinske službe obustavlja se postupak, definiraju se potrebni radovi sanacije ili rekonstrukcije i daje rok u kojem korisnici mogu podnijeti zahtjev za odobrenje za građenje – izvođenje sanacije ili rekonstrukcije objekta, a dalji tok postupka se nastavlja nakon izvršenja radova;
 - za slučaj da se objekt ne može dalje koristiti, rješenjem se odbija zahtjev za uporabnu dozvolu, a preporučuje se inspekciji da izda rješenje za uklanjanje-rušenje objekta.
- (9) Na sve ostale faze postupka za naknadno izdavanje uporabne dozvole za objekte iz stavka shodno se primjenjuju odredbe ovog Zakona.

4.dio

UPORABA I ODRŽAVANJE GRAĐEVINE

Članak 152.

(Korištenje i održavanje građevine)

- (1) Građevina se može koristiti samo na način koji je u skladu sa njenom namjenom i prema projektu korištenja i održavanja.
- (2) Vlasnik građevine dužan je održavati građevinu na način da se u predviđenom vremenu njenog trajanja, očuvaju tehnička svojstva bitna za građevinu definirana ovim zakonom, odnosno da se ne dozvoli narušavanje njenih spomeničkih svojstava, ako je ta građevina uvrštena u popis građevina kulturno-povijesne baštine.
- (3) U slučaju takvog oštećenja građevine koje ugrožava stabilnost same građevine ili njenog dijela, te ako postoji opasnost za susjedne građevine ili ljudsko zdravlje, vlasnik građevine dužan je poduzeti hitne mjere za otklanjanje opasnosti i označiti građevinu kao opasnu do otklanjanja oštećenja.

(4) Za građevine sa više vlasnika, svi suvlasnici i vlasnici posebnih dijelova građevine snose po principu objektivne odgovornosti solidarno nastalu štetu trećim osobama i ne mogu pojedinačno poduzimati zamjene i popravak zajedničkih dijelova i uređaja zgrade suprotno odredbama Zakona o održavanju zajedničkih dijelova zgrade u kojoj su stanovi otkupljeni („Narodne novine Županije Posavske“, broj: 4/00, 4/03 i 10/09).

Članak 153.

(Uklanjanje građevine)

- (1) Vlasnik građevine može pristupiti uklanjanju građevine ili njenog dijela, ako se ne radi o uklanjanju na temelju inspekcijskog rješenja, samo na temelju pravomoćnog odobrenja za uklanjanje.
- (2) Odobrenje za uklanjanje izdaje nadležna općinska služba, a za građevine iz članka 67. ovog Zakona odobrenje za uklanjanje građevine se izdaje po prethodno pribavljenom mišljenju nadležnog Ministarstva, na zahtjev vlasnika građevine.
- (3) Uz zahtjev za uklanjanje građevine vlasnik prilaže:
 - preslik ažurnog katastarskog plana sa podacima o korisnicima predmetne i susjednih parcela,
 - dokaz o pravu vlasništva građevine;
 - tri primjerka projekta uklanjanja građevine;
 - suglasnosti nadležnih institucija ili drugih pravnih osoba za uklanjanje, ako se tim uklanjanjem može ugroziti javni interes (zaštita spomenika kulture, zaštita komunalnih i drugih instalacija i dr.), materijalna dobra, život i zdravlje ljudi, okolina;
 - procjena utjecaja na okoliš u skladu sa posebnim zakonom ili odgovarajuća okolinska dozvola,
 - dokaz o uplati administrativne takse.
- (4) Projekt uklanjanja građevine sadrži:
 - tehnički opis načina uklanjanja građevine, postupka s građevinskim otpadom i opis konačnog uređenja parcele,
 - sve potrebne nacрте građevine, uključujući planove i sheme za uklanjanje po fazama,
 - proračune stabilnosti konstrukcije ili njenih dijelova tijekom uklanjanja, odnosno demontaže,
 - tehnička rješenja osiguranja stabilnosti okolnih objekata i zemljišta,
 - elaborat zaštite na radu prilikom uklanjanja građevine,

- elaborat o mjerama za otklanjanje i smanjenje utjecaja na okoliš prilikom rušenja.
- (5) Projekt uklanjanja mogu da rade samo osobe ovlaštene za izradu tehničke dokumentacije, prema članku 97. ovog Zakona.
 - (6) Poslove uklanjanja može da radi samo pravna osoba ovlaštena za poslove izvođača građevinskih radova, sukladno članku 99. ovog Zakona.
 - (7) Kod uklanjanja građevine ili njenog dijela stručni nadzor za te radove je obavezan.
 - (8) Uklanjanje građevine, u smislu izvršenja određenih radova i zahvata u prostoru, u svemu treba shodno da zadovolji odredbe iz članaka 135., 138. i 139. ovog Zakona.

Članak 154.

(Postupak izdavanja odobrenja za uklanjanje)

- (1) U postupku izdavanja odobrenja za uklanjanje građevine primjenjuje se Zakon o upravnom postupku. Stranka u postupku je vlasnik građevine, općina i vlasnici ili zakupci nekretnina koje neposredno graniče s građevinom (tj. parcelom) za koju se izdaje odobrenje za uklanjanje.
- (2) Odobrenje za uklanjanje je upravni akt koji izdaje nadležna općinska služba u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva, ako se utvrdi da su ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom.
- (3) Kada nadležna općinska služba utvrdi da nisu dostavljeni propisani dokumenti uz zahtjev za izdavanje odobrenja za uklanjanje, dužan je o tome pismeno izvijestiti podnositelja zahtjeva, najkasnije u roku od 8 dana od dana podnošenja zahtjeva, te ga pozvati da zahtjev dopuni.
- (4) Ukoliko podnositelj zahtjeva u ostavljenom roku, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema pismene obavijesti ne ispuni sve uvjete ili pismeno ne obavijesti nadležnu općinsku službu o nemogućnosti ispunjavanja potrebnih uvjeta u zadanom roku, nadležna općinska služba će zaključkom odbaciti zahtjev.
- (5) Prije izdavanja odobrenja, nadležna općinska služba je dužna da izvrši uvid na licu mjesta, zajedno sa inspekcijom nadležnom za konkretno područje i da provjeri suglasnost postavki iz projekta za uklanjanje sa stvarnim stanjem, da utvrdi eventualne rizike koji bi se mogli pojaviti prilikom uklanjanja, te da ustanovi mogući utjecaj na zainteresirane strane. O svim zapažanjima se pravi službena zabilješka i ista se ulaže u spis.

Članak 155.

(Sadržaj odobrenja za uklanjanje)

- (1) Rješenje o odobrenju za uklanjanje građevine sadrži:
 - podatke o stranci kojoj se izdaje odobrenje (naziv, odnosno ime sa sjedištem odnosno adresom),
 - podatke o građevini za koju se izdaje odobrenje za uklanjanje sa osnovnim podacima o namjeni, gabaritu i katnosti građevine, sa oznakom lokacije (katastarske parcele),
 - naziv projekta sa nazivom pravne osobe koja je izradila projekt uklanjanja,
 - izjavu da je projekt uklanjanja sastavni dio odobrenja,
 - period za koji odobrenje važi,
 - obvezu stranke da prijavi početak izvođenja radova nadležnoj općinskoj službi i inspekciji osam dana prije otpočinjanja radova,
 - druge podatke od značaja za specifičnu lokaciju i građevinu.
- (2) Nadležna općinska služba je dužna poslati kopiju pravomoćnog odobrenja za uklanjanje urbanističko – građevinskoj inspekciji na čijoj se teritoriji gradi građevina.
- (3) Projekt uklanjanja je sastavni dio odobrenja za uklanjanje, što na projektu mora biti naznačeno i ovjereno potpisom službenika i pečatom nadležne općinske službe koja je izdala to odobrenje.

Članak 156.

(Žalbeni postupak)

- (1) Protiv rješenja nadležne općinske službe u postupku izdavanja odobrenja za uklanjanje, stranka može izjaviti žalbu Ministarstvu u roku od 15 dana.
- (2) Protiv rješenja donesenih u drugostupanjskom postupku od strane Ministarstva, ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana.
- (3) Pravomoćnost rješenja o odobrenju za uklanjanje nastupa ukoliko u roku koji je predviđen za žalbe, odnosno za pokretanje upravnog spora, ne bude podnesena nijedna žalba odnosno tužba kod nadležnih organa.

Članak 157.

(Uklanjanje građevine zbog fizičke dotrajalosti ili oštećenja)

- (1) Nadležni urbanističko-građevinski inspektor, rješenjem određuje uklanjanje građevine ili dijela građevine za koje se utvrdi da zbog fizičke dotrajalosti, elementarnih nepogoda ili ratnih dejstava i većih oštećenja ne može dalje služiti svojoj namjeni ili da predstavlja opasnost po život ili zdravlje ljudi, okolne objekte i promet, kao i uvjete i mjere koje je potrebno provesti, odnosno osigurati pri uklanjanju građevine ili dijela građevine.
- (2) Ovaj postupak ima karakter hitnosti, a provodi se po Zakonu o upravnom postupku («Službene novine Federacije BiH», broj 2/98 i 48/99). Stranka u postupku je vlasnik ili korisnik građevine iz prethodnog stavka.
- (3) Žalba protiv rješenja iz prethodnog stavka ne odlaže izvršenje rješenja. Žalbu Ministarstvu podnosi vlasnik ili drugi zakoniti korisnik građevine. Po rješenju Ministarstva može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.
- (4) Organizacija uklanjanja i pripadajući troškovi su u obveza vlasnika građevine. Ukoliko je vlasnik nepoznat ili odsutan, a građevina ili njen dio predstavlja opasnost po život ili zdravlje ljudi, okolne objekte i promet, onda organiziranje i troškove preuzima nadležna općinska služba. Vlasnici takvih objekata nemaju pravo na naknadu – obeštećenje zbog uklanjanja.
- (5) Ako se u postupku donošenja rješenja o uklanjanju građevine ili dijela građevine utvrdi da se opasnost po život ili zdravlje ljudi, okolne građevine i promet može ukloniti i rekonstrukcijom građevine ili njenog dijela, na zahtjev vlasnika može se prema odredbama ovog zakona odobriti rekonstrukcija građevine ili njenog dijela, pod uvjetom da se izvede u roku koji odredi nadležna općinska služba.

5. dio

NADZOR

Članak 158.

(Opća načela)

- (1) Kontrolu zakonitosti planskih, ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona vrši Ministarstvo putem upravnog nadzora.
- (2) Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona i provedbenih propisa obavlja županijska i općinska urbanističko-građevinska inspekcija.
- (3) Urbanističko-građevinski inspektori u vršenju inspeksijskog nadzora imaju prava i dužnosti utvrđena u Zakonu o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Županiji Posavskoj („Narodne novine Županije

Posavske“ broj: 9/13, 11/13 i 2/14), Zakonu o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH, («Službene novine Federacije BiH», broj: 35/05), Zakonu o upravnom postupku («Službene novine Federacije BiH», broj 2/98 i 48/99) i Zakonu o inspekcijama Županije Posavske («Narodne novine Županije Posavske», broj: 9/13).

Članak 159.

(Urbanističko- građevinski inspektori)

- (1) Za županijskog, gradskog ili općinskog urbanističko-građevinskog inspektora može se imenovati samo diplomirani inženjer građevinske ili arhitektonske struke, koji ispunjava i druge uvjete iz Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Županiji Posavskoj i Zakona o inspekcijama Županije Posavske.
- (2) Urbanističko-građevinski inspektor (u daljem tekstu: inspektor) svoj identitet dokazuje službenom iskaznicom, čiji način izdavanja, sadržaj i oblik trebaju biti usklađeni sa odgovarajućim federalnim i županijskim propisom.

Članak 160.

(Obuhvat, sadržaj i forme inspekcijaskog nadzora)

- (1) Inspekcijaskim nadzorom, prema ovom Zakonu, obavlja se kontrola nad radom subjekata prostornog planiranja i uređenja, sudionika projektiranja i građenja, subjekata i sudionika korištenja, održavanja i uklanjanja građevina, te kontrola kvaliteta materijala i proizvoda koji se ugrađuju u građevine i kontrola stabilnosti, sigurnosti i funkcionalnosti tih građevina.
- (2) Pri izvršenju obveza iz prethodnog stavka, posebna pažnja se posvećuje izradi planskih dokumenata, usklađenosti planova užeg područja sa planom šireg područja, usuglašenosti lokacijske informacije odnosno urbanističke suglasnosti sa provedbenim planom ili planom šireg područja, nadzoru nad radom sudionika u građenju, korištenju, održavanju i uklanjanju građevine, i kontroli kvaliteta materijala građevinskih proizvoda.
- (3) Svoju ulogu inspekcija vrši kroz preventivno djelovanje i inspekcijske preglede: obvezne, slučajne i izvanredne.
- (4) U izvršenju poslova inspekcijaskog nadzora mogu se, po službenom pozivu, angažirati ovlaštene institucije koje su specijalizirane za pojedina tehnička područja, naročito s obzirom na

ispitivanje i ocjenu kvaliteta, odnosno valorizaciju postignutih učinaka u oblastima iz prethodnog stavka.

Članak 161.

(Preventivno djelovanje inspekcije)

- (1) S ciljem odvratanja i suzbijanja bespravnog korištenja zemljišta, odnosno gradnje i drugih zahvata u prostoru, nadležna urbanističko-građevinska inspekcija je dužna da djeluje preventivno na terenu, na cijelom urbanom području, među potencijalnim nelegalnim graditeljima.
- (2) U suradnji sa lokalnim organima (mjesne zajednice, služba civilne zaštite) planirat će se redovne - periodične javne tribine sa ciljem informiranja o procesu zakonitog građenja, davanja konkretnih savjeta i podsticanja poštivanja propisa. Uz inspektore, na takve skupove treba da dolaze pravni stručnjaci, stručni službenici nadležnih službi i organa za prostorno uređenje i urbanizam.
- (3) Posebno, u procesu izrade a naročito u fazi javne rasprave o planskim dokumentima, nadležni inspektori su obvezni da prate tok i provjeravaju poštivanje javnosti rada i sudjelovanje zainteresiranih strana u tom procesu.

Članak 162.

Obvezni, izvanredni i slučajni inspekcijaski pregledi

- (1) Subjekti, sudionici, aktivnosti i rezultati u oblasti prostornog planiranja i uređenja po pravilu se kontroliraju obveznim pregledima u procesu izrade planskih dokumenata. Izvanredni pregledi se vrše na zahtjev drugog nadležnog organa ili ovlaštenog sudionika, odnosno zainteresirane strane u tom procesu.
- (2) Subjekti, sudionici, aktivnosti i rezultati u oblasti provođenja planskih dokumenata po pravilu se kontroliraju slučajnim pregledima, na bazi učestalosti predmeta kod nadležnih organa i procjene rizika od povreda zakonitosti. Izvanredni pregledi se vrše na zahtjev drugog nadležnog organa ili ovlaštenog sudionika, odnosno zainteresirane strane u tom procesu.
- (3) Subjekti, sudionici, aktivnosti i rezultati u oblasti projektiranja po pravilu se kontroliraju slučajnim pregledima. Izvanredni pregledi se vrše na zahtjev drugog nadležnog organa ili ovlaštenog sudionika, odnosno zainteresirane strane u tom procesu.
- (4) Izgradnja građevina i vršenje drugih zahvata u prostoru, s obzirom na njihovu neredovitu pojavu

i dinamički karakter, moraju se sistematski pratiti od strane inspekcije u svim fazama, kroz sistem obveznih, izvanrednih i slučajnih inspekcijskih pregleda.

Obvezni inspekcijski pregled na licu mjesta / gradilištu, na službeni poziv investitora, najmanje tri puta:

- u fazi iskolčenja / započinjanja / temeljenja građevine, kada se provjerava fizički položaj građevine u prostoru,
- u fazi izrade nosive konstrukcije ili odgovarajuće bitne građevinske strukture – s ciljem provjere kvaliteta materijala i izvedbe u smislu postizanja stabilnosti i sigurnosti,
- u fazi završetka građevine.

Izvanredni pregledi pri izgradnji i vršenju drugih zahvata u prostoru vrše na zahtjev drugog nadležnog organa ili ovlaštenog sudionika, odnosno zainteresirane strane u tom procesu.

Slučajni pregledi se vrše po izboru inspektora, a s obzirom na procjenu rizika od povreda zakonitosti građenja.

- (5) Učesnici u građenju, vlasnik odnosno korisnik građevine dužni su inspektorom omogućiti provođenje nadzora te dati na uvid svu dokumentaciju, omogućiti pregled građevine i proizvoda kao i obavljanje drugih radnji u vezi sa nadzorom.
- (6) Kod kompleksnih i složenih građevina, ovlaštena osoba nadležnog inspekcijskog organa po pravilu formira tim inspektora različitih specijalnosti (prikladno tom projektu) koji će uvijek timski vršiti preglede na gradilištu.

Članak 163.

(Nadležnosti inspektora)

- (1) Županijski inspektor obavlja inspekcijski nadzor nad:
 - izradom planskih dokumenata koje donosi Skupština i dokumenata za koje Ministarstvo daje svoje mišljenje prije njihovog usvajanja,
 - ostvarivanjem i provedbom Prostornog plana Županije Posavske i Prostornog plana područja posebnih obilježja Županije,
 - usuglašenošću lokacijske informacije odnosno urbanističke suglasnosti sa planskim dokumentima i stručnom ocjenom za građevine za koje Ministarstvo izdaje mišljenje u
 - postupku izdavanja lokacijske informacije odnosno urbanističke suglasnosti,

- primjenom urbanističko-tehničkih građevinskih normativa i propisa,
- projektiranjem, izgradnjom i korištenjem građevina i drugih zahvata u prostoru,

- (2) Općinski inspektor obavlja inspekcijski nadzor nad:

- izradom planskih dokumenata koje donosi općinsko vijeće;
- ostvarivanjem i provođenjem planske dokumentacije na razini općine;
- stručnom ocjenom na temelju koje se donose urbanističko-tehnički uvjeti za građevine za koje je nadležna općinska služba;
- usuglašenosti lokacijske informacije odnosno urbanističke suglasnosti sa planskim dokumentom i stručnom ocjenom, za građevine za koje je nadležna općinska služba;
- primjenom urbanističko-tehničkih građevinskih normativa i propisa;
- projektiranjem, izgradnjom i korištenjem građevina i drugih zahvata u prostoru za koje odobrenje za građenje izdaje općinska služba,
- kvalitetom ugrađenih građevinskih materijala, poluproizvoda i proizvoda u objektima i
- zahvatima u prostoru iz svoje nadležnosti.

Članak 164.

(Prava i dužnosti inspektora u oblasti prostornog planiranja, uređenja i provođenja planskih dokumenata)

U obavljanju inspekcijskog nadzora u oblasti prostornog planiranja i uređenja i provođenja planskih dokumenata inspektor ima pravo i dužnost:

- narediti obustavu izrade i donošenja planskih dokumenata ako se obavlja protivno odredbama ovog zakona i županijskih propisa za njegovo provođenje, te utvrditi rok za otklanjanje tih nepravilnosti,
- zabraniti provođenje planskog dokumenta koji nije u skladu sa odredbama ovog zakona i županijskih propisa za njegovo provođenje, ili je njegovo donošenje bilo u protivnosti sa zakonom i drugim propisima, te o tome obavijestiti donositelja plana,
- narediti obustavu svake aktivnosti koja se obavlja protivno propisima o zaštiti kulturnopovijesnog nasljeđa, te urbanog standarda,
- narediti obustavu provođenja planskog dokumenta, ako utvrdi da prijeto opasnost da se

promjenom namjene zemljišta u skladu sa tim planom ugrožavaju ili pogoršavaju uvjeti na određenom području,

- prijaviti slučaj povrede zakona i propisa od strane subjekata prostornog planiranja Ministarstvu ili nadležnoj općinskoj službi,
- naložiti nadležnom općinskom organu da proglasi ništavnom lokacijsku informaciju odnosno urbanističku suglasnost ako utvrdi da nisu izdani u skladu s ovim zakonom, odnosno da nisu u suglasnosti sa odgovarajućim planskim dokumentom,
- narediti da se otklone u određenom roku utvrđene nepravilnosti u primjeni ovoga Zakona i županijskih propisa za njegovo provođenje, ako u odredbama alineja 1. do 4. ovog članka nisu određene druge mjere.
- izdati odgovarajući prekršajni nalog, odnosno zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog povrede odredbi ovog Zakona u vezi sa prostornim planiranjem i uređenjem i provođenjem planskih dokumenata prema pravnim osobama i njihovim odgovornim osobama, i neposrednim izvršiteljima tih prekršaja.

Članak 165.

(Prava i dužnosti inspektora u oblasti projektiranja, revizije i nostrifikacije)

U obavljanju inspekcijskog nadzora u oblasti projektiranja, revizije i nostrifikacije tehničke dokumentacije inspektor ima pravo i dužnost:

- narediti obustavu izrade ili poništenje tehničke dokumentacije ako se obavlja protivno odredbama ovog Zakona i drugih relevantnih propisa, te utvrditi rok za otklanjanje tih nepravilnosti odnosno izradu odgovarajuće tehničke dokumentacije,
- proglasiti ništavnim izvješće o reviziji odnosno nostrifikaciji tehničke dokumentacije ako je ista obavljena protivno odredbama ovog zakona i drugih relevantnih propisa,
- prijaviti slučaj povrede zakona i propisa od strane subjekata projektiranja, revizije ili nostrifikacije nadležnom organu koji izdaje ovlaštenje za projektiranje,
- izdati odgovarajući prekršajni nalog, odnosno zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog povrede odredbi ovog Zakona u vezi sa projektiranjem, revizijom i nostrifikacijom tehničke dokumentacije prema pravnim osobama, njihovim odgovornim osobama i neposrednim izvršiteljima tih prekršaja.

Članak 166.

(Prava i dužnosti inspektora u oblasti odobravanja građenja i odobravanja uporabe)

U obavljanju inspekcijskog nadzora u oblasti odobravanja građenja inspektor ima pravo i dužnost:

- naložiti nadležnoj općinskoj službi da proglasi ništavnim odobrenje za građenje za koje utvrdi da nije izdano u skladu s ovim Zakonom ili nije u suglasnosti sa dokumentom lokacijske informacije odnosno sa pravomoćnom urbanističkom suglasnošću,
- proglasiti ništavnim Izvješće Povjerenstva za tehnički pregled ako utvrdi da nije u suglasnosti sa ovim Zakonom, drugim relevantnim propisima i pravomoćnim odobrenjem za građenje,
- naložiti nadležnoj općinskoj službi da proglasi ništavnim uporabnu dozvolu ako utvrdi da nije izdana u skladu s ovim Zakonom ili nije u suglasnosti sa odobrenjem za građenje, projektom izvedenog stanja ili izvješćem Povjerenstva za tehnički pregled,
- izdati odgovarajući prekršajni nalog, odnosno zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog povrede odredbi ovog Zakona u vezi sa odobravanjem uporabe prema odgovornim osobama i neposrednim izvršiteljima tih prekršaja.

Članak 167.

(Prava i dužnosti inspektora u oblasti građenja, uporabe, održavanja i uklanjanja građevine)

U provođenju inspekcijskog nadzora u oblasti građenja, uporabe, održavanja i uklanjanja građevine, inspektor ima pravo i dužnost:

- narediti otklanjanje nepravilnosti,
- narediti obustavu građenja,
- narediti uklanjanje građevine,
- narediti zabranu uporabe,
- izricati upravne mjere,
- izdati odgovarajući prekršajni nalog, odnosno zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog povrede odredbi ovog zakona u vezi sa građenjem, uporabom, održavanjem i uklanjanjem građevine prema pravnim osobama, njihovim odgovornim osobama i neposrednim izvršiteljima tih prekršaja.

Članak 168.

(Otklanjanje nepravilnosti)

- (1) U provođenju inspeksijskog nadzora inspektor ima pravo i dužnost sudionicima u građenju rješenjem narediti da u primjerenom roku otklone nepravilnosti koje on utvrdi.
- (2) Ako inspektor u provođenju nadzora nad kvalitetom građevinskog proizvoda utvrdi nepravilnosti, dužan je donijeti rješenje o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti.
- (3) Ako inspektor utvrdi da građevinski proizvod ne odgovara propisima, te da zbog toga postoji opasnost za život i zdravlje ljudi i okoliš, donijet će rješenje o zabrani ugradnje takvog proizvoda.
- (4) Ako inspektor utvrdi da se koriste mineralne sirovine za koje nema dokaza da su iz legalnog iskopa, odnosno za koje nema odgovarajućeg dokaza o kvaliteti i sastavu mineralnih sirovina, dužan je donijeti rješenje o zabrani korištenja takve mineralne sirovine.
- (5) U provođenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost narediti vlasniku postojeće građevine, odnosno upravitelju stambene zgrade, otklanjanje nedostataka na građevini koji su nastali ili su uočeni u toku njenog korištenja, ako utvrdi da ti nedostaci mogu ugroziti stabilnost građevine ili susjednih građevina ili život i zdravlje ljudi, okolicu i nesmetan pristup osobama sa umanjanim tjelesnim sposobnostima. Inspektor može ujedno narediti i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga kada ocijeni da je to potrebno.

Članak 169.

(Obustava građenja)

- (1) Inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti obustavu daljeg građenja, odnosno izvođenja pojedinih radova:
 - ako se građevina gradi odnosno rekonstruira protivno odobrenju za građenje, odnosno protivno lokacijskoj informaciji ili urbanističkoj suglasnosti za građevine za koje nije potrebno odobrenje za građenje, te odrediti primjereni rok za usklađivanje izvedenog stanja s odobrenim projektom ili crtežom građevine, odnosno za dobivanje izmijenjenog ili dopunjenog odobrenja za građenje, odnosno izmijenjene i dopunjene urbanističke suglasnosti za građevine za koje nije potrebno odobrenje za građenje;
 - ako se nakon zaključka kojim se dozvoljava obnova postupka za odobrenje za građenje nastavi s izvođenjem radova,
 - ako se građevina gradi odnosno rekonstruira, a da u roku određenom rješenjem nisu otklonjeni utvrđeni nedostaci,
 - ako utvrdi nedostatke i nepravilnosti u projektu ili izvođenju radova koji mogu ugroziti tehnička

svojtva bitna za građevinu propisana ovim zakonom te odrediti primjereni rok za otklanjanje tih nedostataka,

- ako utvrdi da prijete opasnost da se promjenom namjene zemljišta na kojem se gradi ili samim građenjem mogu ugroziti ili pogoršati uvjeti na određenom području,
- ako utvrdi da se radovi izvode na način da se ugrožava stabilnost susjednih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, prometne površine, komunalne i druge instalacije i dr., te narediti hitne mjere zaštite,
- ako utvrdi da radove izvodi ili vrši nadzor pravna ili fizička osoba koja nije registrirana za izvođenje ili nadzor te vrste radova, odnosno koje ne ispunjava posebne uvjete propisane ovim Zakonom.
- ako se ni nakon ponovljenih pokušaja za uspostavu kontakta s investitorom on ne pojavi na gradilištu na kojem su utvrđene povrede propisa.
- ako se građevina gradi bez odobrenja za građenje, odnosno bez lokacijske informacije ili urbanističke suglasnosti

- (1) Inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti obustavu daljeg građenja, odnosno izvođenja pojedinih radova i ako se građevina gradi bez odobrenja za građenje, odnosno bez lokacijske informacije ili urbanističke suglasnosti, te istim rješenjem narediti pribavljanje odobrenja za građenje, odnosno lokacijske ili urbanističke suglasnosti.
- (2) U slučajevima iz alineja 2. do 8. stavka (1) i stavka (2) ovog članka inspektor će narediti na licu mjesta i zatvaranje gradilišta obilježavajući ga na propisani način, posebnom oznakom, nakon čega investitor i izvođač ne smiju nastaviti dalje građenje, odnosno izvođenje pojedinih radova.
- (3) Način zatvaranja i označavanja zatvorenog gradilišta odnosno građevine propisati će Ministarstvo posebnim propisom u skladu sa Uredbom o obilježavanju zatvorenog gradilišta Vlade Federacije BiH.

Članak 170.

(Uklanjanje građevine)

- (1) Inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti da se građevina ili njen dio ukloni odnosno da se uspostavi prijašnje stanje, sa određivanjem roka za izvršenje:
 - ako se građevina gradi ili je izgrađena bez odobrenja za građenje, odnosno bez lokacijske

- informacije ili urbanističke suglasnosti za građevine za koje nije potrebno odobrenje za građenje, a u tijeku izgradnje nadležni organ je rješenjem obustavio daljnju izgradnju i naredio pribavljanje odobrenja za građenje, odnosno lokacijske informacije i urbanističke suglasnosti za građevine za koje nije potrebno odobrenje za građenje,
- ako se gradi protivno odobrenju za građenje, ili protivno lokacijskoj informaciji ili urbanističkoj suglasnosti za građevine za koje nije potrebno odobrenje za građenje, a u određenom roku se nije uskladilo izvedeno stanje s odobrenim projektom ili crtežom građevine, odnosno nije dobila izmjena ili dopuna odobrenja za građenje, odnosno izmjena ili dopuna urbanističke suglasnosti.
 - ako se tijekom građenja utvrde neotklonjivi nedostaci zbog kojih je ugrožena stabilnost građevine ili stabilnost okolnih građevina ili su na drugi način ugroženi životi ljudi ili okoliš; inspektor će narediti, kada je to potrebno, i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga,
 - ako se utvrdi da je uslijed dotrajalosti ili većih oštećenja postojeće građevine neposredno ugrožena stabilnost građevine ili njezinog dijela, te ona predstavlja opasnost za susjedne građevine i život ljudi, a ta se opasnost ne može na drugi način otkloniti; inspektor ujedno naređuje i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga (npr.: podupiranje konstrukcije, sklanjanje ljudi i sl.),
 - ako se u skladu sa ovim Zakonom ne uklone privremene građevine izgrađene na gradilištu u okviru pripremnih radova.
- (2) U slučajevima iz alineja 1., 2., 3. i 4. stavka (1) ovog članka inspektor će prije donošenja rješenja na licu mjesta izvršiti zatvaranje gradilišta, odnosno objekta, obilježavajući ga na propisani način.
- (3) Ako se građevina iz alineje 4. stavka (1) nalazi u naseljima ili dijelovima naselja, koja su upisana u registru spomenika kulture kao urbanistička cjelina, ili je građevina spomenik kulture ili se nalazi na zaštićenom dijelu prirode, rješenje o uklanjanju ne može se donijeti bez suglasnosti organa ili institucije nadležne za zaštitu kulturne i prirodne baštine. Postupak davanja suglasnosti organa uprave ili institucije nadležne za zaštitu kulturne i prirodne baštine je hitan.
- (4) Ako u slučajevima iz stavka (1) investitor, odnosno vlasnik ne postupi po rješenju inspektora o uklanjanju građevine ili njenog dijela, rješenje će se izvršiti pomoću druge osobe na trošak investitora, odnosno vlasnika.
- (5) Način izvršenja rješenja i druge uvjete izvršenja uklanjanja građevine određuje inspektor u rješenju.
- (6) Nadležna općinska služba je dužna svake godine, sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH, izvršiti izbor pravne osobe iz stavka (4) ovog članka, čije će se usluge koristiti za izvršenje rješenja inspekcije.
- (7) Stvarni iznos sredstava za troškove izvršenja uklanjanja građevine po inspekcijskom nalogu, snosi vlasnik (prekršitelj), a iste inspektor utvrđuje Zaključkom. Ukoliko prekršitelj ne izvrši uplatu sredstava, naplata novčanih potraživanja se vrši putem nadležnog suda.

Članak 171.

(Zabrana uporabe)

- (1) Inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti zabranu uporabe građevine ili njenog dijela u slučaju:
- da nije pribavljena uporabna dozvola za građevinu ili njen dio, odnosno rješenje o završetku građevine,
 - ukoliko je uporaba građevine opasna za život i zdravlje ljudi,
 - ukoliko za nju nije pribavljeno odobrenje za probni rad ili je rok za probni rad istekao, a da nije dobivena uporabna dozvola.
- (2) U slučajevima iz prethodnog stavka inspektor će izvršiti zatvaranje građevine obilježavajući ga na propisani način.

Članak 172.

(Mjere naređene zapisnikom)

- (1) Inspektor može zapisnikom narediti izvršenje potrebnih mjera radi otklanjanja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i po imovinu i u drugim hitnim slučajevima za koje smatra da su opravdani.
- (2) Rok za izvršenje naređenih mjera počinje teći po uručanju zapisnika.
- (3) Inspektor je dužan izdati i dostaviti subjektu nazora pisano rješenje o naređenim mjerama u roku od tri dana od dana kada je zapisnikom naređeno izvršenje mjera.

Članak 173.

(Nepoznat investitor)

- (1) Ako inspektor utvrdi da se građenje vrši suprotno donesenom planskom dokumentu, protivno odredbama Zakona, pri čemu je investitor nepoznat ili je nepoznato njegovo boravište,

- inspektor može radi saslušanja investitora ostaviti pismeni poziv za saslušanje na građevini koja se gradi.
- (2) Ukoliko se investitor ne odazove na pismeni poziv, inspektor može donijeti rješenje i bez saslušanja investitora. Inspektor će odgovarajuće rješenje i zaključak o dozvoli izvršenja oglasiti na oglasnoj ploči nadležnog inspekcijskog organa, a isto postaviti i na građevinu koja se gradi.
 - (3) Rok izvršenja mjera sadržanih u aktima iz stavka (1) kao i rok za žalbu počinje teći od dana njihovog objavljivanja na oglasnoj ploči nadležnog inspekcijskog organa.
 - (4) Ukoliko se, usprkos poduzetim mjerama iz stavka (1) i (3) ne može stupiti u kontakt sa nepoznatim investitorom, a to bitno utječe na dalji razvoj nezakonitog građenja, inspektor je ovlašten da zatvori gradilište.

Članak 174.

(Rekonstrukcija građevine registrirane kao spomenik kulture)

- (1) U slučaju rekonstruiranja građevine, koja je registrirana kao spomenik kulture, a bez odobrenja za građenje, inspektor ima pravo i dužnost na licu mjesta rješenjem narediti obustavu daljeg građenja, odnosno izvođenja pojedinih radova, te narediti uspostavu prijašnjeg stanja odnosno popravak građevine. Inspektor ujedno naređuje zatvaranje gradilišta i vrši njegovo obilježavanje posebnom oznakom, kao i hitne mjere osiguranja ukoliko je to potrebno.
- (2) Rješenjem iz stavka (1) ovog članka ujedno se naređuje investitoru da u roku od tri (3) dana od organa ili institucije nadležne za zaštitu kulturne i prirodne baštine zatraži određivanje načina uspostave prijašnjeg stanja, odnosno popravak građevine.
- (3) O slučaju iz stavka (1) inspektor je dužan izvijestiti organ uprave ili instituciju nadležnu za zaštitu kulturne i prirodne baštine i nadležnu policijsku upravu.
- (4) Organ uprave ili institucija nadležna za zaštitu kulturne i prirodne baštine dužna je nalaz i mišljenje o uspostavi prijašnjeg stanja, odnosno popravku spomenika kulture dostaviti nadležnom inspektor.

Članak 175.

(Žalba na rješenje inspektora)

- (1) U postupku inspekcijskog nadzora primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku («Službene novine Federacije BiH», broj 2/98 i 48/99), ako odredbama ovog Zakona nije drugačije utvrđeno. O poduzimanju mjera i aktivnosti u skladu sa ovim Zakonom, inspektor donosi rješenje.
- (2) Na rješenje županijskog ili općinskog inspektora može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od prijema rješenja.
- (3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (4) Žalba se podnosi županijskom uinspektor, ako je rješenje donio općinski odnosno gradski inspektor a ako je rješenje donio županijski inspektor, žalba se podnosi nadležnom Ministarstvu.
- (5) Na rješenje koje je donio županijski inspektor, odnosno Ministarstvo, ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor nadležnom Županijskim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

6. dio

KAZNENE ODREDBE

Članak 176.

- (1) Novčanom kaznom za prekršaj u iznosu od 10.000 do 15.000 KM kaznit će se pravna osoba ako:
 - izrađuje planski dokument a nije registriran za te poslove, (članak 22.stavak 3);
 - pristupi izradi ili izmjeni planskog dokumenta protivno ovom zakonu, propisima donesenih na temelju ovog zakona, odluci o pristupanju izradi planskog dokumenta i ne osigura usklađenost sa planskim dokumentom šireg područja,
 - ne pridržava se propisa iz ovog zakona i posebnih propisa koji utvrđuju mjere zaštite graditeljskog i prirodnog nasljeđa, odnosno zaštite okoliša,
 - u zaštitnoj zoni ili zaštitnom pojasu planira namjenu koja nije u skladu sa potrebama radi kojih je uspostavljena zaštitna zona, (članak 16. stavak 5).
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.

Članak 177.

- (1) Novčanom kaznom od 1.500 do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u Ministarstvu odnosno nadležnoj općinskoj službi za poslove ako:

- ako postupi suprotno odredbama članka 28. stavak 2).3). i 4);
 - pristupi izradi, odnosno izmjeni planskog dokumenta prije donošenja odluke o pristupanju izradi, odnosno izmjeni planskog dokumenta članak 40. stavak 1.);
 - ne koordinira rad svih sudionika i nedležnih organa u procesu planiranja, ne ostvaruje propisanu suradnju s drugim nadležnim organom u procesu traženja / davanja mišljenja, odnosno suglasnosti na nacrt i prijedlog planskog dokumenta odnosno nositelju pripreme ne dostavlja potrebne informacije (članak 42. stavak 2. i 6);
 - poslove izrade planskih dokumenata povjeri povjeri pravnoj osobi ili upravnoj organizaciji koja nije uredno registrirana za obavljanje tih poslova, (članak 43. stavak 1);
 - ako ne omogući slobodan pristup i ne daje informacije o usvojenim planskim dokumentima i u propisanoj formi ne omogući stalni javni uvid ko službe naležna za poslove prostornog uređenja. (članak 48. stavak 4) i 5.);
 - ne izda lokacijsku informaciju odnosno urbanističku suglasnost, odobrenje za građenje, uporabnu dozvolu i rješenje o završetku objekta suprotno odredbama ovog Zakona; odnosno izda te akte a da organ ili služba kojim rukovodi nije nadležan za takve slučajeve (članak 68., stavak 1) i 2), članak 69., članak 71., članak 127., članak 145., 147.
 - ne čuva tehničku dokumentaciju u skladu sa člankom 117. stavak (6).
- (2) Odgovornom osobom u smislu ovog članka zakona smatra se rukovoditelj nadležnog organa, odnosno službe za upravu, kao i službenik neposredno odgovoran za izvršenje određenih poslova.

Članak 178.

- (1) Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj nositelji javnih ovlaštenja ako:
- ne postupe po odredbama članka 54. stavak 2);
 - na postupe po odredbama članka 69. stavak (4);
 - ne postupe sukladno odredbama članka 71. stavak 6).
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba kod nositelja javnih ovlaštenja novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.

Članak 179.

Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u nadležnoj općinskoj službi ako ne postupi po odredbi članka 54. stavak (1).

Članak 180.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba - investitor – pravna osoba ako:
- projektiranje, reviziju projekta, nadzor ili građenje povjeri pravnoj ili fizičkoj osobi koja nije uredno registrirana za obavljanje tih djelatnosti (članak 96. stavak 2));
 - ne osigura stručni nadzor nad građenjem ((članak 96. stavak 3));,
 - ne imenjuje izvođača odgovornog za međusobno usklađivanje radova ako u gradnji sudjeluju dva ili više izvođača radova, (članak 96. stavak7)
 - ne pribavi elaborat iskolčenja građevine u propisanom roku i ne pozove urbanističko – građevinsku inspekciju da izvrši obvezni pregled iskolčenja (članak 92. stavak 8);,
 - ne prijavi početak građenja u propisanom roku (članak 10);,
 - u slučaju prekida radova ne poduzme mjere osiguranja građevine i susjednih građevina i površina, odnosno u propisanom roku ponovo ne prijavi početak ponovnih radova (članak 96. stavak 11));
 - ne prijavi promjenu investitora u propisanom roku (članak 91. stavak 12));
 - pristupi građenju bez odobrenja za građenje (članak 120. stavak 1)),
 - pristupi izvođenju radova bez pribavljene urbanističke suglasnosti, odnosno lokacijske informacije sukladno članku 121. stavak 2);
 - pristupi rekonstrukciji, dogradnji ili nadogradnji postojeće građevine bez pribavljenog odobrenja za građenje (članak 123.)
 - ne ukloni privremenu građevinu u propisanom roku (članak 134. stavak 1) i 2);
 - po završetku građenja ne dovede zemljište u stanje propisano člankom 138. stavak 2);
 - ne omogući slobodan pristup svim dijelovima građevine i na stavi na raspolaganje propisanu dokumentaciju Povjerenstvu za tehnički pregled (članak 144. stavak 1) i 2);
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i fizička osoba - investitor novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.

- (3) Za prekršaje iz prethodnog stavka kaznit će i odgovorna osoba kod investitora kao pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000 KM.

Članak 181.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj vlasnik građevine - pravna osoba ako pristupi uklanjanju ili ukloni građevinu ili njen dio bez odobrenja za uklanjanje (članak 153. stavak 1).
- (2) Za prekršaje iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i vlasnik građevine – fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 1.000 KM.
- (3) Za prekršaje iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je vlasnik građevine novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM.

Članak 182.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 10.000 KM kazniti će se za prekršaj pravna osoba koja gradi za nepoznatog kupca ako stručni nadzor ne povjeri drugoj pravnoj osobi registriranoj za obavljanje stručnog nadzora (članak 96. stavak 4).
- (2) Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

Članak 183.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja projektira ako:
- nije registrirana za projektiranje (članak 97. stavak 1);
 - imenuje projektanta, glavnog projektanta ili koordinatora projekta koji ne ispunjava propisane uvjete (članak 92. stavak 3), 5), i 7);
 - izvedbeni projekt nije izrađen u skladu sa glavnim projektom (članak 112. stavak 2);
 - ne postupi po nalazu revidenta u određenom roku (članak 122. stavak 3);
 - izvrši nostrifikaciju projekta suprotno članku 119. Zakona.
- (2) Za prekršaje iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000 KM.
- (3) Za prekršaje iz alineja 3., 4. i 5. stavak (1) kaznit će se projektant, glavni projektant i koordinatore

projekta novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.000 KM.

Članak 184.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 5.000 KM kazniti će se za prekršaj vodeći revident i revident ako:
- obavi reviziju projekta ako je u cijelosti ili djelomično učestvovao u izradi projekta ili ako je taj projekta u cijelosti ili djelomično izrađen ili nostrificiran kod pravne osobe u kojoj je zaposlen (članak 98. stavak 9);
 - ne obavi reviziju sukladno članku 118. stavak 1);
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. alineja 1. i 2. ovog članka kaznit će se i pravna osoba kod koje je revident uposlen novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.
- (3) Za prekršaje iz stavka 1. kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi kod koje je odgovorni revident uposlen novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

Članak 185.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 15.000 KM kazniti će se za prekršaj pravna osoba koja provodi nadzor nad građenjem ako:
- nije registrirana za obavljanje poslova nadzora, odnosno projektiranja i građenja, (članak 101. stavak 1);
 - imenuje nadzornog inženjera koji ne ispunjava propisane uvjete, (članak 101., stavak 1), 2) i 5);
 - ne poduzme mjere da se radovi obavljaju u skladu s odobrenjem za građenje, odnosno sa glavnim projektom,
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. alineja 1. i 2. kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000 KM.

Članak 186.

- Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 10.000 KM kazniti će se za prekršaj i nadzorni inženjer ako:
- u provođenju nadzora ne postupi sukladno članku 102. stavak 1);
 - ne izvijesti investitora o svim nedostacima, odnosno nepravilnostima koje uoči tijekom građenja (članak 102., stavak 2).

Članak 187.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj izvođač pravna osoba koja gradi građevinu ili vrši druge zahvate ako:
- nije registrirana za obavljanje djelatnosti građenja i vršenja drugih zahvata u prostoru (članak 99.
 - stavak 1));
 - ne gradi građevinu u skladu sa odobrenjem za građenje, (članak 100, stavak 1) alineja 1);
 - radove ne izvodi tako da tehnička svojstva građevine odgovaraju utvrđenim uvjetima za odnosnu građevinu (članak 100.stavak 1) alineja 2.);
 - ne ugrađuje materijale, opremu i proizvode u skladu sa standardima i normativima definiranim projektom, (članak 100, stavak 1) alineja 3);
 - ne osigurava dokaze o kvalitetu radova i ugrađenih materijala, proizvoda i opreme i zahtjevima iz projekta i iste ne preda investitoru (članak 100, stavak 1) alineja 4);
 - ne izvijesti instituciju nadležnu za zaštitu kulturnog i prirodnog naslijeđa kada tijekom građenja ili vršenja drugih zahvata u prostoru naiđe na građevine koje mogu imati obilježje prirodnog ili kulturno-povijesnog naslijeđa i ne poduzme posebne mjere zaštite nalazišta (članak 100.stavak 1) alineja 5.);
 - tijekom građenja blagovremeno ne poduzme mjere za sigurnost građevine, radova, opreme i materijala, za sigurnost radnika, učesnika u promet, sigurnost susjednih građevina u skladu sa zakonskim propisima (članak 100.stavak 1) alineja 6.);
 - ne uredi, opremi i stalno održava gradilište u skladu sa propisima i Projektom tehničkog uređenja (članak 100.stavak 1) alineja 7.);
 - izvođenje radova povjeri radnicima koji ne ispunjavaju uvjete nomenklature zanimanja za izvođenje tih radova, odnosno obavljanja tih poslova (članak 100.stavak 1) alineja 9.);
 - ne sastavi pisanu izjavu o izvedenim radovima i načinu održavanja građevine, odnosno zahvata u prostoru (članak 100.stavak 1) alineja 10.).
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i izvođač – fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 1.500 KM.
- (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu 1.000 KM do 3.000 KM.
- (4) Za prekršaje iz stavka 1. alineja 5. do 10. kaznit će se i voditelj građenja odnosno pojedinih

radova novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

Članak 188.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj izvođač - pravna osoba ako:
- u tijeku građenja ne vodi građevinski dnevnik i građevinsku knjigu u skladu sa člankom 100. stavak 1) alineja 8.;
 - ne imenuje voditelja građenja ili voditelja pojedinih radova, odnosno ako imenuje voditelja građenja ili voditelja pojedinih radova koji ne ispunjava propisane uvjete (članak 100. stavak 2) i 3);
 - ne postupi sukladno članku 138. stavak 2);
 - na gradilištu nema dokumentaciju propisanu člankom 139.
- (2) Za prekršaje iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1.000 do 1.500 KM.
- (3) Za prekršaje iz stavka 1) alineja 2. do 4. ovog članka kaznit će se i voditelj građenja odnosno pojedinih radova novčanom kaznom u iznosu od 300 do 1.000 KM.
- (4) Za prekršaje iz stavka 1) ovog članka kaznit će se i fizička osoba – obrtnik kao izvođač radova novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM.

Članak 189.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao investitor i izvođač kao pravna osobe ako nastave građenje odnosno izvođenje pojedinih radova nakon zatvaranja gradilišta, odnosno građevine od strane nadležne inspekcije u skladu sa člankom 169. stavak 2) i članak 170. stavak 2));
- (2) Za prekršaj iz stavka 1) ovog članka kaznit će se i investitor kao fizička osoba i izvođač radova kao fizička osoba- obrtnik novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 KM.

Članak 190.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako kao predsjednik odnosno član Povjerenstva za tehnički pregled obavi tehnički pregled suprotno odredbama ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona) članak 142.

Članak 191.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj poduzeće ili druga pravna osoba ako dozvoli priključenje bespravno izgrađene građevine, na električnu mrežu, javni vodovod, kanalizaciju i drugu komunalnu infrastrukturu, te ako samovoljno takvu građevinu priključi na instalacije komunalne i druge infrastrukture (članak 120. stavak 2).
- (2) Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba u poduzeću ili drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000 KM.

Članak 192.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 10.000 KM kaznit će se prekršaj pravna osoba, ustanova, agencija, odnosno upravno-stručna organizacija, investitor, izvođač odnosno subjekt inspekcijskog nadzora, ako urbanističko-građevinskom inspektoru onemogućujući provođenje nadzora ili mu ne da na uvid svu traženu dokumentaciju ili mu onemogućujući pregled građevine i proizvoda kao i obavljanje drugih radnji u vezi sa nadzorom.
- (2) Za prekršaje iz prethodnog stavka kaznit će se i fizička osoba – obrtnik kao i fizička osoba investitor novčanom kaznom 1.000 do 2.000 KM za fizičku osobu.
- (3) Za prekršaje iz stavka (1) kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu 1.000 do 2.000 KM.

Članak 193.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba - vlasnik građevine, odnosno posebnog dijela građevine, ako:
 - ne koristi građevinu u skladu sa njenom namjenom i prema projektu korištenja i održavanja (članak 152. stavak (1));
 - postupa u suprotnosti sa člankom 152. Zakona.
- (2) Za prekršaje iz prethodnog stavka kaznit će se i fizička osoba vlasnik građevine, odnosno posebnog dijela građevine novčanom kaznom u iznosu od 300 do 1.000 KM za fizičku osobu.
- (3) Za prekršaje iz stavka (1) kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu 500 do 1.500 KM.

7.dio

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

I. IZRADA NOVIH I USKLAĐIVANJE
VAŽEĆIH PLANSKIH DOKUMENATA

Članak 194.

- (1) Planski dokumenti doneseni do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a da im nije istekla važnost, smatraju se planskim dokumentima u smislu ovog Zakona, do isteka njihove važnosti, odnosno do donošenja novih planskih dokumenata.
- (2) Postupak izrade i donošenja planskih dokumenata započet, ali ne i okončan, prema odredbama ranije važećih propisa nastaviti će se prema odredbama ovog Zakona.

Članak 195.

- (1) Županija je dužna donijeti Prostorni plan Županije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (2) Do donošenja Prostornog plana iz prethodnog stavka primjenjuje se Prostorni plan Bosne i Hercegovine za period od 1981. do 2000. godine (Službeni list Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, broj 15/89 i „Službeni list Republike BiH“, broj 20/93), u dijelu koji nije u suprotnosti sa Ustavom Federacije BiH, a koji se odnosi na područje Županije, kao i usvojene Prostorne osnove na razini Federacije BiH.
- (3) Županija je dužna donijeti prostorne planove područja posebnih obilježja koje utvrdi Vlada Županije svojom uredbom u roku od 3 godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 196.

- (1) Općine su dužne donijeti svoje prostorne planove u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, a prethodno ih uskladiti sa Prostornim planom Županije najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana usvajanja Prostornog plana Županije.
- (2) Općina je dužna donijeti urbanistički plan za sva područja definirana svojim prostornim planom u roku od 3 godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 197.

- (1) Općine su dužne utvrditi vremenski plan izrade provedbenih planskih dokumenata, zoning i regulacijskih planova - za područja definirana svojim prostornim, odnosno urbanističkim

planom i shodno tome alocirati sredstva i resurse.

- (2) Posebno, za područja u kojima se očekuje intenzivna gradnja odnosno urbana obnova, izrada provedbenih planova mora uslijediti u najkraćem mogućem roku nakon definiranja prostorne osnove relevantnih razvojnih planova.

II. OSTALA PROCEDURALNA PITANJA

Članak 198.

Ako je upravni postupak pokrenut pred nadležnim organom do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a do toga dana nije doneseno prvostupanjsko rješenje, ili je rješenje bilo poništeno i vraćeno prvostupanjskom organu na ponovni postupak, postupak će se nastaviti prema odredbama ovog Zakona.

Članak 199.

- (1) Za nelegalno izgrađene objekte, čiji vlasnici do dana donošenja ovog Zakona nisu podnijeli zahtjev za odobravanje građenja prema ranijem zakonu, ili nisu podnijeli zahtjev za legalizaciju, (suglasno odlukama nadležnih općinskih organa), od dana stupanja na snagu ovog Zakona, moraju pokrenuti naknadni postupak za odobravanje građenja u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Skupština Županije Posavske, može na prijedlog Vlade Županije donijeti poseban propis kojim će se regulirati bespravna gradnja zatečena na dan stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 200.

- (1) Odluku o imenovanju Povjerenstva za davanje stručne ocjene iz oblasti prostornog uređenja sukladno članku 65. stavak (3), (4) i (5) Skupština će donijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (2) Odluku o imenovanju članova Povjerenstva iz članka 72. stavak (1) ovog Zakona, općinsko vijeće će donijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (3) Povjerenstvo iz članku 65. stavak (3), (4) i (5) i članka 72. stavak (1), čini pet (5) članova sa iskustvom u oblasti prostornog planiranja i urbanizma, građevinarstva, arhitekture, zaštite okoliša, prava, geologije i sl. Izbor članova Povjerenstva izvršit će se putem javnog oglasa na

službenim internet stranicama Vlade i Skupštine te službenim stranicama općinskih uprava, sa rokom prijave od 15 dana.

- (4) Provjeru ispunjavanju uvjeta iz stavka (3) ovog članka i sastavljanje Liste kvalificiranih stručnih osoba sa koje će se izvršiti izbor članova Povjerenstva vrši Povjerenstvo koje imenuje predsjednik Skupštine (za Povjerenstvo iz članka 65. stavak (3), (4) i (5) odnosno općinski načelnik (za Povjerenstvo iz članka 72. stavak (1)).
- (5) Povjerenstva se imenuju na period od četiri (4) godine.
- (6) Sva postojeća Povjerenstva za davanje stručne ocjene iz oblasti prostornog uređenja prestaju sa radom imenovanjem novih Povjerenstava ili mogućim davanjem ovlaštenja stručnoj instituciji za davanje stručnog mišljenja.

Članak 201.

Ministarstvo će u roku od dvije godine pripremiti i izraditi ažuran građevinski kodeks - zbirku svih relevantnih zakona i drugih propisa u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja, projektiranja, izgradnje, korištenja i održavanja svih vrsta građevina i zahvata u prostoru – koji će biti na raspolaganju svim nadležnim državnim organima, službama i upravama, planerima, projektantima, revidentima, izvođačima i nadzornim organima. Praćenje izmjena, ažuriranje i upravljanje tim građevinskim kodeksom je obaveza Ministarstva.

Članak 202.

- (1) Ministarstvo će permanentno putem nadležnih županijskih i općinskih inspektora vršiti provjeru ispunjavanja utvrđenih uvjeta za obavljanje poslova svih sudionika u građenju.
- (2) Ministarstvo i nadležne općinske službe će, odmah po stupanju na snagu ovog Zakona, u suradnji sa građevinskom inspekcijom sačiniti evidenciju i registar svih prisutnih i aktivnih sudionika u građenju i u roku 6 (šest) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona naložiti ispunjavanje svih utvrđenih uvjeta.
- (3) Svim sudionicima u građenju (pravnim i fizičkim osobama), koji u utvrđenom roku ne budu ispunjavali utvrđene uvjete za obavljanje registrirane djelatnosti, Ministarstvo će na prijedlog inspektora dostaviti rješenje o zabrani obavljanja registrirane djelatnosti.
- (4) Zabrana obavljanja registrirane djelatnosti će se ukinuti nakon što sudionik u građenju ispuni uvjete za obavljanje registrirane djelatnosti, a po

prethodno predanom zahtjevu za upisu registar prisutnih i aktivnih sudionika.

Članak 203.

- (1) U periodu od dvije (2) godine od usvajanja ovog Zakona, Ministarstvo će donijeti odgovarajuće provedbene propise za primjenu novih instrumenata prostornog planiranja - zoning plana i novog instrumenta provođenja planskih dokumenata - lokacijske informacije.
- (2) Za sve druge provedbene propise koji su spomenuti u ovom Zakonu, Ministarstvo će najprije analizirati i odlučiti koje od raspoloživih, odgovarajućih federalnih propisa može preuzeti, a koje će nanovo pripremiti kao vlastite propise. Te nove provedbene propise Ministarstvo će pripremiti u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona i dostaviti nadležnim organima na usvajanje. Do tada, primjenjivat će se postojeći provedbeni propisi

Članak 204.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o prostornom uređenju («Narodne novine Županije Posavske», broj: 5/99) i Zakon o građenju Županije Posavske („Narodne novine Županije Posavske“, broj 5/99, 7/00, 5/01).

Članak 205.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA POSAVSKA
SKUPŠTINA

Broj: 01-02-59/16.

Domaljevac Šamac, 18.07.2016. godine

Predsjednik Skupštine
Joso Marković, v.r.

Na temelju članka 26. stavak 1. točka e) Ustava Županije Posavske ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 1/96, 3/96, 7/99, 3/00, 5/00 i 7/04) Skupština Županije Posavske, na 10. sjednici održanoj dana 2016. godine, donosi

ZAKON o zadrugama

Glava I. - OPĆE ODREDBE

(Pojam zadruge)

Članak 1.

Zadruga je dragovoljno, otvoreno, samostalno i neovisno društvo kojim upravljaju njezini članovi, a svojim radom i drugim aktivnostima ili korištenjem njezinih usluga, na temelju zajedništva i uzajamne pomoći ostvaruju, unapređuju i zaštićuju svoje pojedinačne i zajedničke gospodarske, ekonomske, socijalne, obrazovne, kulturne i druge potrebe i interese i ostvaruju ciljeve zbog kojih je zadruga osnovana.

Članak 2.

- (1) Zadruga se temelji na zadružnim vrednotama: samopomoći, odgovornosti, demokratičnosti, ravnopravnosti, pravičnosti i solidarnosti te moralnim vrednotama poštenja, otvorenosti, društvene odgovornosti i skrbi za druge.
- (2) Odnose među svojim članovima zadruga uređuje na zadružnim načelima:
 - dragovoljno i otvoreno članstvo – članstvo u zadruzi je dragovoljno i otvoreno prema svim osobama koje koriste njezine proizvode, usluge i koje su spremne prihvatiti odgovornosti članstva, bez ikakve spolne, rasne, socijalne, političke, vjerske ili bilo koje druge diskriminacije,
 - nadzor poslovanja od strane članova – zadruga je demokratsko društvo čiji rad nadziru njezini članovi i koji aktivno sudjeluju u stvaranju poslovne politike i donošenju odluka. Izabrani predstavnici članova odgovaraju članstvu. Članovi imaju jednaka glasačka prava (jedan član – jedan glas),
 - gospodarsko sudjelovanje članova zadruge i raspodjela – dužnost članova zadruge je, prema svojim interesima i mogućnostima, sudjelovanje u radu i doprinos razvoju zadruge. Članovi raspoređuju dobit zadruge za jednu ili više sljedećih namjena: razvitak zadruge, porast pričuva, članovima – razmjerno poslovanju sa zadrugom i kao potpora drugim aktivnostima zadruge,
 - samostalnost i neovisnost – kao samostalna i neovisna pravna osoba zadruga se u pravnom prometu s drugim pravnim osobama i državnim tijelima oslanja na rad svojih članova i zadružne resurse, pod neposrednim nadzorom svojih članova,
 - obrazovanje, stručno usavršavanje i informiranje članova zadruge – zadruga provodi obrazovanje i stručno usavršavanje svojih članova, izabranih predstavnika, upravitelja i zaposlenika kako bi pridonijeli razvitku svoje zadruge. Ona izvješćuje